

Îäáîðëî ĸéëäâýðëÿë ýðõëÿã÷ êîî ïàíèóäîí
“Àøèã õ;ðòÿã÷ æèíõýíÿ ýçÿ”-èéí
ÈÈ ÒÎÄ ÁÀÉÄËÛÃ ÕÀÍÃÀÕ ÍÛ

Îëáîðëî ÿéëääÿðëÿë ÿðöëÿã÷ êîî ïàíèóäîí
“Àøèã õ;ðòÿã÷ æèíõÿíÿ ÿçÿä”-èéí
ÈÈ ÒÎÄ ÁÀÉÄÈÛÃ ÕÀÍÃÀÕ ÍÛ

**ОЛБОРЛОХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ ЭРХЛЭГЧ КОМПАНИУДЫН
“АШИГ ХҮРТЭГЧ ЖИНХЭНЭ ЭЗЭД”-ИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫГ ХАНГАХ НЬ**

Нóàèàà÷: ×.Ī òāī ÷óèóó
Ä.᠐ᠶāøāāᠶ᠔

Ýí ŷōçç āī àēī āŭī ñóāēāāāā Ī ŷᠶēōōᠶé Ī ēēāᠶī Ōī ðōī ūī
ñāī ðççæēēōᠶ᠔ “Ī ēāī ðēī ð çēēāāᠶ᠔ēᠶēēēī èē òī ā āāēāēŭī
ñāī āā÷ēēāŭī ñòāī āāðò 2016”-ŭī òç᠔ᠶᠶī ā āī ēī āñðóóēāā.
Ōā ñóāēāāāī ū āçāī ᠶēò í ū í ū ç°āð°ī ñóāēāā÷āŭī āāēð ñóóðēēā
èēᠶ᠔ðēēēᠶ᠔ āī ēī ī.

ТОВЧЛОЛ

ÀĪ Ā	Àøèäð ĩ àèòì àèùí àaçàð
ĀŌĀ	Ā¿òýýääýð¿¿ĭ ðóáääð äýðýý
ĀĪ ß	Āæéääèù ĩ ð÷ĭ ù ýàì
ĀÍ ðŌ	Āæáóóèèääùí ĩ óóòùí ðóðæé ðóóèù
ĀÝĀŌÝĪ ŌŌŌÇ-ĀøŌ	Āáí è, ýðø á¿ðèè ðóóèèéí ýðáýýæééí ĩ °íā°í ðáääääèàì æ, ð°èá°ð ðìĭ òĭĭ, çýýèèéí ¿éé àæèèèääàá ĩ ðóðæé ðóóèù
ĀÍ Ā	Āĭ òĭĭ āùĭ ĩ èèð á¿ðýýääýð¿¿ĭ
ÈĀÓÈĪ ĀŌ	Èð Āðèòáí è Òì àðā Èðèáí āùĭ Ī ýāānýĭ Āáí ð Òèñ
ÇĀŌĀ	Çāñāā āāðāùĭ Òàì āùĭ āaçàð
Ī ÓĀŌÑŌðŌ	Ī °í ā° ðáāāð áĭ èĭĭ ðàððĭ ðèçĭ ùā ñàĭ ð¿¿æ¿¿èýðóýé ðýĭ òýð ðóðæé ðóóèù
Ī ÈŌĀĀĪ ĀÝðŌ	Ī ýāýýèèèéí èè òĭ ā áæéääè áà ĩ ýāýýéýé áāāð ýððèèéí ðóðæé ðóóèù
Ī ĀĪ ĀŌĀÑÇĀÑÇÓÑðŌ	Ī èèðèéí àèááí ā ĩ èèðèèéí áĭ èĭĭ ðóáèéí àøèā ñĭ ĩ èððèèŭā çĭ ðèèðóóèèàð, àøèā ñĭ ĩ èððèèŭĭ ç°ð÷è°ñ òðŭā÷èèáĭ ñýðàèèéýð ðóðæé ðóóèù
Ī ŌĪ ĀŌ	Ī èĭĭ ðàèŭĭ ĩ ðĭ èòĭĭ ð Āæèŭĭ òýñýā
Ī -ÈŌĀÑ	Ī èáĭ ðèĭ ð ¿éèääýðèýèèéí èè òĭ ā áæéèèŭĭ ñàĭ àà÷èèā
ªŌĀ	ªĭ ÷èéí ðàððèèòááĭ ù āaçàð
ÑÇŌ	Ñāĭ ð¿¿æèéí çĭ ðèèðóóèèàð òĭ ðĭĭ
ŌŌÇ	Ō°è°è°í òáèðääð ç°àè°è
-ŌÇÇðŌ	-ĭ ýð òāāñĭ ù çàð çýýèèéí ðóðæé ðóóèù
-ŌŌŌŌ	-ĭ ýð òāāñĭ ù ð°àè°ðñ°í ðáääääèàì æèéí ð°ā
ŌĀŌŌ	Ñāĭ ð¿¿æèéí āýĭ ð òýðýāðýé ðýĭ òýð áæéáóóèèèāā
ŌŌĪ ðŌ	Ōðāŭ ð¿¿éé ĩ óóòùĭ ðóðæé ðóóèù
ŌÝĀŌĪ ĀĀ	Ōóóèèéí ýðáýýā, āāāāāāùĭ ð°ð°íā° ĩ ðóóèèèèò á¿ðòáýèèéí āaçàð
ŌŌÈ	Ōýçāāàðèèāāāĭ àè ðàððèèðèèāāàðèé èĭĭ ĩ àĭ è
ŌÈ	Ōóāŭòāāð èĭĭ ĩ àĭ è
ŌÈŌ	Ōèñŭĭ Èð Ōððæ
ŌŌĪ ĀÝ	Ōèñ ð°ðā ĩ °è°ò á¿ðèè ýðáýýā
ÝÇŌĀŌĀ	Ýäèéí çāñāèéí ðàì òŭĭ àæèèèèèāāā, ð°āæèèéí áæéáóóèèèāā
ÝÇĀŌ	Ýäèéí çāñāèéí Āæéí āùĭ òĭ ðĭĭ
IMF	Ī èĭĭ Ōèñŭĭ Ñāĭ ð¿¿æèéí Ēĭ ðĭĭ ðàøè
FMO	Ī èāāðèèáĭ āùĭ Ō°āæèèéí Ñāĭ ð¿¿æèèèèèèéí Ēĭ ðĭĭ ðàøè

3.3	Äzāí yèò	42
3.4	Ñàì àè áì èāì æ áóé òì āì ðòì ééì èò, ðàì ðàò òzðýý	43
4.	ÓÈÑ Ò°ÐÄ Í °È°° Á-ÒÈÉ YÒÄÝÄ	45
4.1	Óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyàèéä ðàì ààðóóèàð æààðäèää	45
4.2	Î -ÈÒÁÑ-ûì óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyàèéí òì āì ðòì ééì èò	45
4.3	Óððèèò ðèèääñýí óèñ î ðí óóáûì “óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyà”-èéí òì āì ðòì ééì èò	47
4.4	Î î í āì è Óèñûì “óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyà”-èéí òì āì ðòì ééì èò, ðàì ðàò òzðýý	47
4.5	Äzāí yèò	48
4.6	“Óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyà”: Î -ÈÒÁÑ-ûì òzðýýí ä ñàì àè áì èāì ò òì āì ðòì ééì èò	49
5.	Ì YÄÝYÈÈÈÉÍ ÒÀÌ ÐÀÒ Ò-ÐÝÝ, Ì YÄÝYÈYÈ ÒÓÄÈÓÓÈÄÒ, ÄÀÐÄÈÄÄÄÈÓÓÈÄÒ -ÈÈ ÆÄÒ	50
5.1	Ò°ðèéí ààèáóóèèääûì ýððèýí ò°ð°èæ áóé ázððäýè, ì yäýyèèèéí ázðýò	50
5.2	Ò°ðèéí ààèáóóèèääûì ì yäýyèyè òóäèóóèèàð òyèáýð, æéí ý-èyò çéè yäò	52
5.3	Èî ì î áì èéí çàñàæèèèûì çí äýñí èè ç°æ°è	60
5.4	Óóàèéí òyáøèè: Áàí è, ñàì òzçæèéí ààèáóóèèääûì òððèì ðèóóèæ áóé ì yäýyèyè	60
5.5	¬íyò òààní ù ò°æ°ðñ°í òàääàèàì æèéí ò°æèéí ýððèýí ò°ðè°ò ì yäýyèyè	61
5.6	Ò°ðèéí áì èì í áóñàà ààèáóóèèääûì òððèì ðèóóèæ áóé ì yäýyèyè: Äzāí yèò	62
6.	Ì YÄÝYÈÈÈÉÍ ÈÈ ÒÌ Ä ÄÄÈÄÄÈ ÄÄ Í ÓÓÖÈÄÈ	63
6.1	Õì èáì äāì ò òóóèü òì äòì î ì æ	63
6.2	Ì yäýyèyè àà èè òì ä ààèääè	63
6.2.1	Í èèòèyā ààèääè	63
6.2.2	Õóäüòààð èì ì î áì èéí ì yäýyèyè	64
6.2.3	Õóàèéí òyáøèèä ò°æ°ð- áóé ì yäýyèyè	65
6.3	Ì yäýyèyè àà í óóöèèè	67
6.4	Ò°ðèéí àèááì òààä-, óèñ ò°ðä í °è°° ázðèé yòäýyàèéí ì yäýyèyè àà òàðèóóèèää	68
6.5	Ì yäýyèèèéí èè òì ä ààèääè ää í óóöèèè: Äzāí yèò	70

7. Ä-ÄÍ ÝÈÒ ÄÄ ÇªÄËªÌ Æ _____ 71

7.1	Äªäí ýèò	71
7.1.1	Äð°í ðèé äªäí ýèò	71
7.1.2	“Àøèä òªððýª- ýçýí” -èé òì äí ðòí ééì èò	71
7.1.3	Õàì ðàò òªðýý	72
7.1.4	“Òðàøòí èä” áóβó ýçýì øèèéí òªäøéí	74
7.1.5	Óèñ ò°ðä í °è°° áªðèé ýòäýýäèéí òì äí ðòí ééì èò	75
7.1.6	Àøèä ñì í èððèùí ì ýäªªýýª äà ð°ð°íª° í ðèíªùí ì ýäªªýýª	75
7.1.7	Ì ýäýýèèéí øààðäèääª ðàíªàò äàéääè äà ì ýäýýèèéí äààç	76
7.1.8	Ì ýäýýèèéª äàðäèääªæóóèäò äà ðàðèóóèääª	77
7.1.9	Ì ýäýýèèéí í óóóèèè äà èè òìª äàéääè	78
7.1.10	Ò°ðèéí áóñ äàéääóóèèääª, ðòàèéí ðýªøèè, èðýýäèéí í ðí èòí î	79
7.1.11	Ñóääèääª øéí æèèäýý	79
7.2	Çªæ°ì æ	80
7.2.1	Í ýð òì ì ù, î	80
7.2.2	Õì äí ðòí ééì èòùí ðàì ðàò òªðýý: Í èáí ðèí ò ñàèääðð	80
7.2.3	Õóäü ýçýì øèè	82
7.2.4	Óèñ ò°ðä í °è°° áªðèé ýòäýýª	82
7.2.5	Óóóèù òìªòí î ì æèéí çì ðèóóóèèèè	82
7.2.6	Ì ýäýýèèéí ñàí	84
7.2.7	Ò°ðèéí äàéääóóèèääªùí +èªªªðýª	85
7.2.8	Àæ àóóéí í ýªæ	87
7.2.9	Ì ýäýýèèéí èè òìª äàéääè	87
7.2.10	Õàðèóóèääª	87
7.2.11	Áóñääª ñàí àè çªæ°ì æ	88

8. ÝÕ ÑÓÐÄÄËÆ _____ 89

ÕÄÄÑÐÄÈÒ 1: Î -ÈÒÄÑ-ÕÍ ÑÒÄÍ ÄÄÐÒ _____ 90

ÕÄÄÑÐÄÈÒ 2: Î -ÈÒÄÑ-ÕÍ ÑÒÄÍ ÄÄÐÒÕÍ ÕÝÐÝªÆÈÈÒ Ì Î Í ÄÍ È ÓÈÑÄÄ _____ 92

Ацөао и аеөи аеүи аџаеі і°ооуе оеñ іџііа ааеаа, оууе оаоооөү, і°іа° оааао, оаоааџааñ çаеeñоeөө аҫи о оуџаеeі уџñауе оіа°џ ааеааа іу іеііі нoааeааааааџ ааөeаааñаі ааеааа. Еeі ä Ì ііаіе Оeñуі уџауñ аауеаeеі ñаeааџо аууџо уџñауеeеа аооџоөeао, оџуа-еeаі ñуџаeеeуо çіџeеаііџ іeаіџeіо çeеауџeуе уџџeуа- ае аџоeі іуаeеeі çeе ааeеeааааааñ “ацөа оçџоуа- аeіоуіу уçуа”-eеі eө оіа ааeаeуа оаі аао оçџууі ä оа нoааeаааа оeеeуу.

І ууeоуе І eеауі Оіџоі уі çаөeаeаааџ оeеааñуі уіуоçç нoааeааа іу 2016 ііа өeіу-еуі ааөeаааñаі Ì-ЕОАН-уі ñаі ааџоуі оуџуаeөeөeеа оаі ааџаа ооау іуі уџ іџоөeао, іeаіџeіо çeеауџeуе уџџeуа- ае аџоeі іуаeеeі çeе ааeеeааааааñ ацөа оçџоуа- аeіоуіу уçаeеі і уаууeеeеі eө оіа ааeаeуа іуі уааççeуо аџаа çаі уа оіаі џоі eеe, Ç°aе°і æ аі eі аñџоөeао +eаeуeууџ і аі аe оeñаа оeеааñуі аі оі у аeөe ßі .

Ì-ЕОАН-уі ñаі ааџо, өааџаeааа, ç°aе°і æ іу іeеаі eеі о°aеeеeі оџџаао, оаџіeө оаџііeіаeеі ауаөeөуе оуeааі оіаоі іe өeіу-еуаауаe eџñуі. Уіуоçç өeіу-еуeууñ оі оџіоаçe ааeө іу о°џeеі ааeаоөeеауі çeе ааeеeаааа, eө оіа ааeаeа іeіі іeөeеі ççауñ оааeө оуіаeө, ааeеаа оууе оаоооөү, і°іа° оааао аҫи о оуџуа, өоааџаа аоñ °џñ°eа°оіeеа оаñeаі çіаñііо, оџуа-еeаі ñуџаeеeуо, і°і оаоааџуі çаeеeаі, аeаñаі о°џ°іа°о уџаççeуі іeа ааао ааeуа уџ-eі æççeуоуа +оџаe ä- оі eаі ааі eөіe.

Оа аіаeіауі нoааeааааааџ Ì ііаіе Оeñуі уџауñ аауеаeеі ñаeааџо çeе ааeеeаааа уџоуeауа ае аџоeі іуаeççаeеі ацөа оçџоуа- уçаeеа оіаіџоіeеіо, о°џeеі ааeаоөeеаааñ і уаууeуе ооаeөөeао, өаeааі ааөаeаааөоөeао аі eіі іeіі іeөөуа eө оіа аіeаіо çeе уаоуі оі°оaеeі і°оө°e ааeааeа оç-еі о°a°eа°џ і°џa°a°æ аоe ооөeү оіаоііі аeеі оçџууіä çіуeуeө аçаіуeө °a°a. Оeі ааџ Ì-ЕОАН-уі ñаі ааџоуі аааоө ацөа оçџоуа- аeіоуіу уçіeө і уаууeеeеа eө оіа аіeаіоіа çаeөөаçe аа- оуџуаeççeуо аџаа оуі аууіeө ç°aе°і æ аі eі аñџоөeа, Ì eіі оаeуі іџіeөііо ааeуі оуñуа (Ì ÒĬ ÄŒ)-о ñаіаe аіeаіоуа çіџeеіі. Оççі-еуі іeаіџeіо ñаeааџ ауауао оөe ооџоaе, ааçџуі оіñ, ааeааeөeі оeеі +eаeуeууџ çeе ааeеeаааа уџоуeаe аоe (уџуe, оаeаоөe, іeаіџeіeө, аіeіаñџоөeаeө, оаіааі іeeççeуeө, о°џ°іа°о іџоөeаeө) аçөeө e eіііаіeөауа оаі џоөeао ааeаeааџ оіаоііі іу аа- ççуөeеа ñаі аe аі eаі а.

Нoааeаааі ä аçі оñeаeөаа çççeуі оіeаіааіо і уауу і уаууeуe, ооџөeаааа оаџаі аçe ооааeөñаі Оөe ооџоaеі уаі, Ацөао і аeөі аeүі ааçаџ, Ааçџуі оіñіу ааçаџ (џоө-еі іуџууџ) аіeіі аоñаа о°џeеі ааeаоөeеаа, і°і Ì-ЕОАН-уі ауџауауо аџааі оаeө ааeуі оуñаeеі аeççауа оаeаџоaе eөуџоeөeуа.

Ýí ýõçç ñóääëääáí ä öõññáí ç°äë°ì æççä í ü êî ì ìáíëéí çàññáëäë, ò°ð°íá° îðóóëää-ëéí ýðð, àøëä ñííëððëüä òàì äàëëäð òààøëäää ì ýäýýëëëéí òçððýýì æ, íëíí íëéðëéí òýíáëðüä ñàëæðóóëäð, íëáíðëíð ñàëáàððàñ íëéäýì, ýäëéí çàññáð îðíð çð °ã°æëéä äýýøëççëýðýä òì äí ððí é ðóäü í ýì ýð îðóóéí à äýäýäð í àëääæ äáéí à.

Æè-: Ñóääëääáí ü ýäöää ò°ðëéí çàðëì äàëäóóëëääää äçððëéí °òð-ë°èð òëëääñýí. Ýí ýõçç ñóääëääáí ä ò°ðëéí äàëäóóëëääóóäüí °ì í °ð í ýððëéä àøëëääñáí áí ëíí.

1.1 Судалгааны зорилго

Î éáíðëíð ñàëáàððüí çð °ã°æ íýì ýäýýëéí òýðýýð íëéäí ëéí òàðëóóëäää, òàðáàð ò°ë°èð, àøëä òçððýä- ýçýä, öõññáé ç°äø°ð°ë íëáíëð, ò°ðëéí çëë äæëëëääääáí ü ëë òí ä äàëäëüí äñóóäëüä ÷ðäë-ëäí ççýð øààðäëääàðäë þì .

Óã ñóääëääää äàððáð çí ðëëáí îð áí ëí äñðóóëää. ~ çí ä:

1. 2016 ííä øëíý-ëýí äàðëääñáí Î-ÈÒÁÑ-üí ñòáí äàððüí 2.5-ä çàññáí øààðäëääüä òáí äàð
2. Î éáíðëíð çëëääýðëýë ýððëýä- äæ äðóéí íýäæëéí çëë äæëëëääääáí äàñ ýðýë, òàëáóóë, íëáíðëíëð, áí ëí äñðóóëäëð, òáí äáí íëëëççëýëð, ò°ð°íá° îðóóëäëð òýëäýðýýð àøëä òçððýä áóé æëíðýíý ýçàëéí ì ýäýýëëëéí ëë òí ä äàëäëüä íýì ýäççëýð äðäà çàì üä òí äí ððí ëéíð
3. Î éáíðëíð ñàëáàðð "àøëä òçððýä- æëíðýíý ýçýä"-ëéí ëë òí ä äàëäëüä òáí äàð ÷ëëýýýýð ää- òýðýäæççëýð äðäà òýì æýýí ëë Ç°äë°ì æ áí ëí äñðóóëäð.

1.2 Судалгааны хэрэгцээ, шаардлага

Óëñ îðíí äàëäëëëéí í°ò ëððýë äàëó òýðýýð äæëëä, òýýë òàðóóëü, ì °íá° óäää çýðýä äýì ò òýðäëéí ýðñäýë °íá°ð äàëäää äæýý. Ýí ý ò°ðëëéí äýì ò òýðäëéí òáí ðàð òçðýý óëäí °ðã°æëí òýëæ, àøëä òçððýä- æëíðýíý ýçýä ò°øëáíëë äðä íóóääáí, äðäá íü íàðëëñàæ äàëäää °í°ò çäá íëáíðëíð çëëääýðëýë ýððëýä- êî ì ìáíëäñ àøëä òçððýä- ýññëéí °ì ÷ë°ä-äëéí äçððäýë ì ýäýýëëëéí òí äòí ëòíí äëë áí ëáí æ, íëíí íëéðýä ì ýäýýëýð ýðð ççëí îð-íüä äçðäççëýð, íëíí óëñüí òçàøëí ä òàðëëëäí ì ýäýýëýë ñí ëëëóíð, òáí òðáí äæëëëäð øààðäëäää óëäí äçð °ðã°æëä äáéí à.

á°á°á íééðýá èè òíá áóñ ááéááá ó-ðááñ íēīí óēñúí æèøēá ðáíáēáááá íééó¿¿ýö öýðýáöýý øáàðäēááá ááéíá.

1.2.1 Монгол Улсын олон улсын өмнө хүлээсэн үүрэг

Ì ííáíē Óēñ 2006 ííá Í -ÈÒÁÑ-á íýäýí íðæ ò¿¿íéé çàð-èì , ñòàí áàðð, øáàðäēááúá öýðýáæ¿¿æ ááéíá. 2013 ííá Í -ÈÒÁÑ-úí ñòàí áàððáàð àøēá ò¿ððýá- æéíöýíý ýçäééí ì ýäýýēēéí ñáí áéé áíēáíò ç°áē°ì æèēá æèø¿¿í íðíóóááá °áñ°ì ááéááá 2016 ííá Í -ÈÒÁÑ-úí ñòàí áàðð øēíý-ēýäáýí áàðēááñáí áàð óá Ñáí áà-èēáúá öýðýáæ¿¿ýá- óēñ íðíóóá 2020 áýöýá íēáíðēíð ñáéáàðð “àøēá ò¿ððýá- ýçýá”-èéí ì ýäýýēēéá èè òíá áíēáíò, ¿¿íéé ðóēá áà- öýðýáæ¿¿ýö áðáá öýí æýýíéé ð°ē°áē°á°á°° 2017 ííú 1 ä¿äýýð ñàðúí 1-ýýñ °ì í° áàðēáí áàðáàð ¿¿ðýá ò¿éýýñýí áíēíí.

Ò¿¿í-ēýí èè òíá ááéáēúá ðáíááð, ááēēáàðáé öýì öýö, çàñááēáēúá áýöæ¿¿ýö çíðēēáí á¿ðéé óēñ íðíóóáúí ñáéí áòðúí íēíí òàèð ñáíáà-èēáá áíēíò Í ýýèððýé çàñááēáēúí ò¿íøēýēá Ì ííáíē Óēñ 2013 ííá íýäýí íðñíí áééýý. Í ýýèððýé çàñááēáēúí ò¿íøēýēéí 2015-2018 ííú -íäýñíéé ð°ē°áē°á°°íá íēáíðēíð ñáéáàðúí áýðýý áá “àøēá ò¿ððýá- ýçýá”-èéí èè òíá ááéáēúá ðáíááð áñóóáēúá ðóñááí öýðýáæ¿¿ýöýýð ¿¿ðýá àì èàèð ááááá ááéíá.

1.2.2 Төрийн бодлогоор хүлээсэн үүрэг

Øèéýí ááíñíú ðóðáé ðóóéü áàðēááñáíáàð ð°ðèéí ááéáóóééááá, ð°ðèéí °ì -èð èìì íáíéóá ñáíò¿¿áééí ì ýäýýēéýý èè òíá áíēáíò ¿¿ðýá ò¿éýýñýí. Ì °ì Ì ííáíē Óēñúí Çàñáééí áàçàð íü ð°ðèéí áíēíí íēíí íééðééí èìì íáíééí çàñááēáēúá ñáéæðóóéáð, èè òíá ááéáēúá ðáíááð çíðēēáíðð “Èìì íáíééí çàñááēáēúá ð°áæ¿¿ýö çíäýñíéé ð°ð°éá°ð”-èéá 2011 ííá áàðáēñáí ááéááá. Áýýðð ð°ð°éá°ðèéí ò¿ðýýíá Çàñáééí áàçðúí ¿éé áæèèèááááíú ì °ðèéí ð°ð°éá°ðð èìì íáíééí çàñááēáēúá ñáéæðóóéáð çàðèì ¿éé áæèèèáááá ðóñáááñáí. Ì °ì Èìì íáíééí çàñááēáēúí çíäýñíéé ç°áē°èá ð°ðèéí çàðèì -èá ¿¿ðáééá öýðýáæ¿¿ýö ¿¿ðýá °áñ°ì íü ¿éé áæèèèááááíú ð°ð°éá°ð áíēíí öýðýáææ èðæýý. Ò¿¿í-ēýí ÓÈÒ-ááñ 2014 ííá áàðáēñáí “Ò°ð°ñ ýðáýñ ááýēáééí ñáéáàðð áàðèì ðéáð áíáéíáí”-úí áàðèì ð áé-èáð çàñííáàð ýíý ñáéáàðúí áíáéíáí íü èè òíá, ðàðèóóéááàðáé óóè óóððáéí ð°áæ¿¿ýöýá -èáéýö á°á°á ýíý ò¿ðýýíá èè òíá, ðàðèóóéááàðáé óóè óóððáéí íēíí óēñúí ñáí áà-èēáúá äýì æéí ð°áæ¿¿ýöýýð ðóñááñáí íü Í -ÈÒÁÑ, Í ýýèððýé çàñááēáēúí ò¿íøēýé çýðýá ýðáýñ ááýēáééí ñáéáàðð èè òíá ááéáēúá ðáíááð íēíí óēñúí ñáí áà-èēáúá öýðýáæ¿¿ýö ýðð ç¿éí çíäýñ áíēæ ááéááá ðì .

Ò¿¿í-ēýí Ñáíò¿¿áééí çíðèðóóéáð òíðíí íü 2015 ííá Èìì íáíééí çàñááēáēúí èíááēñ áàðááæ, ò¿¿íá ðóñááñáí ì ýäýýēēéá íééðýá èè òíá áíēáíò ñáí áà-èēáúá íēíí óēñúí ñòàí áàððáá íééó¿¿ýö çíðèðð áááéí öýðýáæ¿¿æ ýöýñýí áíēíá- áýýðð ¿éé áæèèèááááá ðóóéü òíáðíí æéí ò¿ðýýíá öýéááá òíēáíí òíé áíēáíò øáàðäēááàðáé.

3.1 Олон улсын тодорхойлолт

3.1.1 ОУИТБС-ын стандартын тодорхойлолт

Í ĒĪĪ òàèò ĭđĭēōĭā-āūĭ áĵēyā ĭū āāĭ áōēēōēāđ ōĭ ÷ē°ā÷ēēĭ āņōōāēūā āā÷ ĵĵŷōāyŷ āøēā ōĵđōyā÷ ŷĵĭēē òōōāē òĭāĭ đđĭēēĭēō āyŷđ ĵ°āøēēō°ēā ōĵđņŷĭ āāēō ĵņōĭē. Í ĒĒŌĀÑ-ūĭ ñōāĭ āāđōāā āāđāāō āāēāēāāđ ñāĭ āē āĭ ēāĭ āĭ ā.⁸

ОУИТБС-ын тодорхойлолт

“Компанийн ашиг хүртэгч эзэн гэдэг нь тухайн компанийг шууд болон шууд бус байдлаар эцэст нь өмчлөх, эсхүл удирдан хянах хувь хүнийг хэлнэ”⁸

Ōā òĭāĭ đđĭēēĭēōūĭ “...yōņņō ĭū ōĭ ÷ē°ō...” āyņŷĭ ĭū ōđāōĭ ōĵđŷŷōyē āāōōēāā ēēyđōēēēyōyŷđ āāēāāā ā°ā°ōā āāē āđōēĭ ĭyāæēēĭ ō°đ°ē, ōyēāyđ, ōāēđāēāāā, ĵĭōēĭĭ āāēāōōēāēōūĭ áĵōyō, òōōāēĭ ōēņ ĭđĭ ū ŷđō ĵĵēĭ òĭāōĭēōĭĭĭ ū ĭĭōēĭā ĵŷđāyŷņ òāĭ āāđāĭ đāđēēōāĭ āāēēāĵē òĭāĭ đđĭēēēā āĭ ēĭōĭĭđ āāēĭā. Ēēĭ ō÷đāāņ ōā Ñōāĭ āāđōāāđ ōēņ ĭđĭĭ áĵđ ō°đēēĭ āyņŷĭ òĭāĭ đđĭēēĭēō āēē āĭ ēāĭ ōūā āyĭ āēyā⁹.

3.1.2 Туршилтад оролцсон улс орнуудын тодорхойлолт

Í ĒĒŌĀÑ-ūĭ ōĵđŷŷĭā òōđøēēōūĭ ò°ņ°ēā òāĭ đāāāñāĭ ōēņ ĭđĭōōā ĭēāĭđēĭō ñāēāāđō ĵēē āāēēēāāāā ŷđōēyā-āyŷņ ĭyāyŷēyē ōōāēōōēāē ŷōēyōyŷņ ōĭĭ° ĭyđ òĭĭ ū ĭĭ ū òĭāĭ đđĭēēĭēōĭĭ ĭyā ĭ°đ āĭ ēāĭāē, āēēēyĭō òĭōēĭēāĭēā ōōōēūāāā òōñāāē āāđāēñāĭ āāēĭā. Āyōāyŷ òōđøēēōāā òāĭ đāāāñāĭ ĭđĭōōā āøēā ōĵđōyā÷ æēĭōyĭŷ ŷĵŷĭ āyāāēēā ĭĭĭā÷ōĭē òĭāĭ đđĭēēĭēō ĭū òāĭ āēēĭ ōĵĭāđyēōyē āāēņĭ ūā ŷŷĭ āyāēyāyŷ.

Ōāđēĭ Í ĒĒŌĀÑ-ūā ōyđyāæĵĵēā ŷōyēņŷĭ ōēņ ĭđĭōōāūĭ òāē ĭđ÷ēĭ ĭū āøēā ōĵđōyā÷ æēĭōyĭŷ ŷĵĭēē òĭāĭ đđĭēēĭēōāĭ ōōāūōāāĭ ū ŷĵŷĭ øēēēĭ āĭĭā ōōāēēā ĵāāē, òōōāēĭ òōāū ŷņōĵē ōĵĵĭŷŷņ āyŷø òōāēēĭ ōōāūōāāā ōōōā āĭ ēĭĭ ōōōā āōñāāđ ŷĵŷĭ øēē÷, ēĭĭĭāĭēēĭ ōāēđāēāāā āĭ ēĭĭ ŷŷĭāēōūā ōyđyāæĵĵēyā÷ ŷōāyŷā ĭū āøēā ōĵđōyā÷ æēĭōyĭŷ ŷĵŷĭ āāēĭā

⁸ Í ĒĒŌĀÑ-ūĭ Ñōāĭ āāđō, 3.11

⁹ Í ĒĒŌĀÑ Ñōāĭ āāđō, 3.11d

ōyī yūī ōīāīđōīēēæyū¹⁰. YīyōꞤ àøēā ōꞤđōyā+ ýçíēēā ōīāīđōīēēīōīā āādēī ðēāō ðōāūōāā ýçyī øēēēī āīīā ōýçāāāđ íū Ī-ĒŌĀÑ-ūā ōýđyāæꞤyā+ øēñ īđīóōāūī ðōāūā ðādēēōāī āāēēāꞤé áóŋó 5-25 ōōāēēī ōīīđīīā ōīāōīīāāñī āāēīā. Ōādēī Ī-ĒŌĀÑ-ūī øēīý ñōāī āāđōāā àøēā ōꞤđōyā+ æēīōyīý ýçyī āyāāēēā ōīāīđōīēēīōāīī āādēī ðēāō çād+ī ūī øāēāōōđūā ōīāīđōīēēñī āīēīā+ ōī+ē°ē, ýçyī øēēēī ðōāū ōyī æyūīēē ōýçāāāđāāđ ōāī ðāō ōꞤđyūā ōīāīđōīēēīō ðōōāē āōđāāāꞤé āāēīā.

Àøēā ōꞤđōyā+ ýçāēēī ēē ōīā āāēāēūā ōýđyāæꞤyō ðōđøēēōāā īđīēōñīī øēñ īđīóōāūī ōīāīđōīēēīēō¹¹-īñ ðāđāđāā ðōōēū ñī ū ðōāūōāā ýçyī øēā+ēēī 5 āā ōꞤꞤīýñ āyūø ðōāū ýçyī øēā+ēēī æēīōyīý ýçíēēā ēē ōīā āīēāīō, ōýđyā ōyā øēñ ō°đā í°ē°ō āꞤðēē ýōāyūāðyē ōīēāīīōīē āīē çāāāāē ī yāyāyō øāāđāēāūā īēēōēyā āāēāēāāđ çāñāī āīēīā+ āēū āēū āñōōāāē āyūđ øēñ īđīóōā øāāđāēāāāðāē ī yāyūēēēēā āꞤđyī āā+, īēīī īēēōyā ēē ōīā āīēāīæ+āāāāꞤé ōyī yūī Ōōđøēēōūī āāðāēāāāæōēāēēōūī ðāēēāī ā āꞤāī ýæyū.

Хүснэгт 1. ОУИТБС-ын туршилтад оролцсон орнуудын “ашиг хүртэгч эзэн”-ий тодорхойлолт¹²

Гишүүн улс	Тодорхойлолт	Хувь хэмжээний доод хязгаар
Áóðēēīā Ōāñī	<p>Àøēā ōꞤđōyā+ ýçyī āyāāēēā āāđāāō āāēāēāāđ ōīāīđōīēēāē āīēīī: ĀꞤēēāyū ðēēō ýñōꞤē çēē āæēēāāāā āꞤēōyōāyō ðādēēōāā+ēēī ōāāīā āāēāāā ōī+ē°ō, ýñōꞤē ōāēđāāī ōyīāō ýđō āꞤðēē āēēāāā āēā ōꞤíēēā ōyēīý. Yīý íū ðōōāēī ēīī īāīēēī ō°đ°īāēēī ýō ççñāyđ íū ōōē ōóđōāēī ç°āø°ōđ°ē ýçyī øēō ýđðōyē ōīēāīīōīēāīīđ āēē āīēæ, Áóðēēīā Ōāñī ā ōōē ōóđōāēī ç°āø°ōđ°ē, āꞤō ō°đēēēī āæ āðōēī īyāæēēī ðōāūōāā, çíyō ōāñ āīēīī áōñāā āēēāāā ýðōēēā āꞤōēyūđ íū āā ōyñyā+ēyī ōōōā, ýñōꞤē Áóðēēīī Ōāñīāēēī āīōīīā āīēīī āāāāāūī ðōōēēēī ýōāyūāyūđ āāī æōōēāī øōōā āōñ āāēāēāāđ ōī+ē°ō, ýçyī øēō ðōāū ōꞤíēēā ōyēīý.</p> <p>ŌꞤꞤí+ēyī ōꞤꞤāēēī īđēīāī āāāō, ēōīīīīīđ īīāāīē àøēā ōꞤđōyō ōīōēīēāīēā ēōīīīū ýçyī øēā+ íū °°đ ýðāyūā āyāāēēā āāðāēæ+āāāāāꞤé ī°ōō°ēā ðōōāēī ýōāyūāēēā °°ðēēā íū ēōīīī ýçyī øēā+ āyæ ççíý. Ōýđyā ēōīīīūā āōđāāāā+ ýōāyūāēēī ōīī°ōñ āāđāñāī āīē ōóōāēī ýðāyūā °°ðēēī āꞤōyī īýđ, āēāāī ñīū īđøēī ñōōō ðāyā āīēīī ōóōāēī ēōīīīū æēīōyīý ýçíēēē āꞤōyī īýđ, ðāyā ðōñ āꞤðō íū īīāāīō ōóōāēī ēōīīīū çíý ōyīēēā ōīāīđōīēēīī ñāī ōꞤꞤāēēī āāēāōōēēāāāā āāđāāæ °āī°.</p>	ÁāēōāꞤé

10 2012 EITI Pilot Report, ðōōāāñ 133
 11 Burkina Faso, Cameroon, DR Congo, Honduras, Iraq, Kyrgyz Republic, Liberia, Niger, Nigeria, Tajikistan, Tanzania, Togo, Trinidad & Tobago, Zambia
 12 Beneficial ownership pilot evaluation report, EITI

<p>Āīīāōđāñ</p>	<p>Àøēā ōĶđōyā+ ýçýī āyāē Āīīāōđāñ Ōēñúī īēāīđēīō ñāēāāđō Ķēē āæēēēāāā yāōōēā áóē ēīī īīāīēēī 5 āā ōĶĶīýŷñ äýýø ðōāēēī ðōāūōāā ōōōā āā ōōōā áōñāāđ ýçýī øāýā ðōāū ōĶīēēā ōýēīý.</p> <p>Ō°ðēēī āēāā ðāøēā áóē ðōāū ōĶī ēīīōāññ āāēāōōēāō (75 āōāāāđ çĶēē. Ōōē óóđōāēī āđ°īōēē ðōōēū), ýñōĶē īēāīđēīō ēīī īīāīēēī āēēāāā ðōāūōāā ýçýī øēō āā ðōāūōāā ýçýī øēēēā ōýī āæ ōāēđāāđūā ōīđēāēī īī.</p>	<p>≥ 5%</p>
<p>Ēēđāēç</p>	<p>Àøēā ōĶđōyā+ ýçýī āyāē ō°đ°īāēēī ýđðēēā ýçýī øēō, āĶēēāýý ðēēōyā ī°ē°ē°ō, āĶēēāýýī ýŷñ ōīāīđōīē ōýī æýýīēē āøēā ōĶđōyō, ī°ī 5 āīēīī ōĶĶīýŷñ äýýø ðōāēēī ðōāūōāā ýçýī øāýā ðōāū ōĶīēēā ōýēīý. Ōýđyā āøēā ōĶđōyā+ ýçýī īū ōēñ ō°đā ī°ē°ō āĶðēē ýōāýyā āīē ðōāū ýçýī øēēēī ōýçāāāđūā ðāđāāēçāōāĶē ī ýāýýēēēēā āāđāāī ā.</p>	<p>≥ 5%</p>
<p>Ēēāāđ</p>	<p>Àøēā ōĶđōyā+ ýçýī īū:</p> <p>(i) Ōōāū ōĶī āāēō āā ōýçýý + ēīī īīāīē āāēōāĶē;</p> <p>(ii) Ōōōēēēī ýōāýyāēēī ōīāīđōīē ōýī æýýīēē ðōāūōāāī ū ýđō, ýñōĶē ñāīāēūī ýđðēēā ōōōā āā ōōōā áōñāāđ °ī +ē°ō, ōāēđāāī ōýīāō ðōāū ōĶīēēā ōýēīý.</p> <p>Āāđāāō ýōāýyāēēā ōýāēēā + āøēā ōĶđōyā+ æēīōýīý ýçýī āyāē ĶçýōāĶē. Ķīā:</p> <p>a) īāñāī ā ōĶđýyāĶē ōĶī (18 īāñī āāñ āīīø);</p> <p>b) áōñāūī °ī ī°ōñ ōīī ēēīāāñī ýōāýyā, çóō+ēāā+, āñđāī ðāī āāāēāā+ āīēīī āāāīō;</p> <p>c) ēīđīīđāōē āīēīī ōýçāāāđēāāāī āē ðāðēōōēāāāōāē ēīī īīāīēōāē ō°ā°ēī °ðēēī äýđýý āāēāōōēñāī, ōōōāēī ēīđīīđāōē āā ōýçāāāđēāāāī āē ðāðēōōēāāāōāē ēīī īīāīēēī ýāēēī çāñāēēī Ķđ°ā°æ īū ðōōāēī āæēēōī ū ō°ā°ēī °ðēēī äýđýýī äýō ōāēđāēāāā ōýīāēōūā ōýđýyāæĶēñī ýýđ āēē āīēīō ðōāū ōĶī.</p> <p>Àøēā ōĶđōyā+ ýçýīēē ī ýāýýēēēēā āāçđūī ōīñ, ōōē óóđōāēī (Àøēāō īāēōī āēūī äýđýý āāēāōōēñāī) āā āāçāđ ðāðēāēāīāēēī ēīī īīāīēēī īēēō āāđāāñāī ðōāūōāāī ū 5 āīēīī ōĶĶīýŷñ äýýø (īēēōäýý ýñōĶē áōñāā āāēāēāāđ) ðōāū ýçýī øēā-äýýñ, īē īīāī ū ñāēāāđ āīēīī Àøēāō īāēōī āēūī äýđýý āāēāōōēāāāĶē ōōē óóđōāēī ēīī īīāīēēī īēēō āāđāāñāī ðōāūōāāī ū 10 āīēīī ōĶĶīýŷñ äýýø ðōāū ýçýī øēā-ýýđ āāđāōōēī ā.</p>	<p>≥ 5% болон ≥ 10 %</p>
<p>Īēāāđ</p>	<p>Ōōđøēēōāā ðāī đāāāāōūī ðōēā Ī ŌĪ ĀŌ ōīāīđōī ēēīēō äýýđ ōīøēđī ēōñī ī āīēīā+ ðōōēū+ēāāāāāāĶē.</p>	<p>ĀāēōāĶē</p>

Í ēāāðè	Í ēīí í ēēðýā í ýýēðòýé àæ āðóéí í ýāæ áí ēīí 100 ðóāū í ðēí ēīí í āí ēāñ áóñāā ðóóā áí ēīí ðóóā áóñ āāēēāāð (°ð áóñāā ēīí í āí ēāð āāí æóóēāí) ðóóāēí àæ āðóéí í ýāæēā ýóýñò í ü öýí àēóāāā āāēēāāð ðóāū ò¿í ēēā öýēí ý.	0
Òāæēēñòāí	Àðēā ò¿ðòýā- ýçýí āýæ °í ÷ē°ò ýððòýé, ýñò¿ē ðāðēēóāā- áí ēīí ðóóēēéí ýòāýýāēéí ðēēñýí āēēāāā ā¿ēēāýýí ēē ðāāí ā áí āēð āāēāāē āýýð ò¿¿í ēēā óāēðāāí öýí āāāā, 5 áí ēīí ò¿¿í ýýñ āýýð ðóāēéí ðóāūóāā ýçýí ðēā- í ýā áí ēīí ò¿¿í ýýñ í ēīí ò¿í ēēā öýēí ý.	≥ 5%
Òāí çāí è	Í ÒÍ Æ Ò í ü àðēā ò¿ðòýā- ýçí ēē ðí āí ðòí ēēí ēò āýýð ñāí āē í ýāāýæ ÷āāāā¿ē. Èēí ā ýí ý ð°ðēēéí ñóāāēāāā áí ēīí āñðóóēāð ç°āē°ò āā- āæēēēóóēæ āāēāāā á°ā°ā óā ñóāāēāāí ā íýð ðíí ü, í í ü ðí āí ðòí ēēí ēò üā ðóñāāðāāð ð°ē°āē°°ā āāēí ā. Öýēýēò¿¿ēāēéí ¿āýð ēīí í āí ēéí ðóāū ýçýí ðēē ðí āñí ò āí í ā öýçāāāð üā 5 ðóāū áí ēāí ò í ü çí ðēí æðí é āýāýā āýýð ñāí āē í ýāāæýý.	Í āí í āí ð ðāðēāāāāāā¿ē
Òí āí	Í ÒÍ Æ Ò í ü ðóððēēòüā öýðýāæ¿¿ēýöýā àðēā ò¿ðòýā- ýçí ēē ðí āí ðòí ēēí ēò āýýð ñāí āē í ýāāýæ ÷āāāā¿ē.	Áāēóā¿ē
Çāí àé	<p>Àðēā ò¿ðòýā- ýñēēéí ýçýí āýæ ēīí í āí è, ýñò¿ē ððāñò àēð ç°āð°í ðóāū ò¿í ēēā öýēí ý. Öýðýā ēīí í āí è í ü á¿ðòēéí ðóāūā í ēīí āāðāð, í ēīí ð°ðēēéí ðóóēēéí ýòāýýāýýñ á¿ðāñýí ýñò¿ē °í ÷ē°è, óāēðāēāāā öýí āēòüā öýðýāæ¿¿ēýð ðóāēéí öýēýēöýýð ðēēāñýí ðí ðēí ēāí ēā àðēā ò¿ðòýā- ýñēēéí ýçýí āýæ öýāāýýð ñ¿ēæýýí ēē ðí ēāí ēā āāēð ðóāū ò¿í ēēā öýēí ý.</p> <p>Öýí āēð, óāēðāēāāā āýæ ðóóāēí ò¿í °ðēéí ò¿ññýí āāēēāāð í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí ¿ēē āæēēēāāāāā óāēðāāí ýāóóēāð ýððēēā öýēí ý. ðóóāēí ýðð í ü āāðāð āāēēāāð áēē áí ēæ áí ēīí. ¿¿í ā: (i) í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí ðóāūóāā ýçýí ðēò ýðð, ýñò¿ē ñāí āēüí ýðð, ēòāýí æēýēýýð āāí æóóēāí ðóāūóāā ýçýí ðēò ýñò¿ē ñāí āēüí ýðð öýðýāæ¿¿ēñí ýýð. 20% +1 öýí æýýí ēē ðóāūóāā áí ēīí ñāí āē °ā°ò ýððēēā °í ÷ē°è, ýñò¿ē óāēðāēāā öýí āēð öýðýāæ¿¿ēýð ýðð āýæ ¿çýò āā óā öýí æýý í ü ðóóā áí ēīí ðóóā áóñ °í ÷ē°èēéí á¿ðēē è ò¿āðēí ā í ýāýí āāēē ðāí āāðí ā. (ii) í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí óāēðāēāāā áóñāā öýēāýðýýð öýðýāæ¿¿ēñí ýýð: ¿¿í ā</p> <p>a) í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí ýðð āāðēð āýýā āāēāóóēēāāüí āēò¿¿āēēā ðíí ēēí ò, ýñò¿ē ÷ē°è°è°è°ò ýðð; a) öýðýā °ððēéí ýððýý öýðýāæ¿¿ēāýē, í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí āýýð āððāñāí (i) áí ēīí (a)-ā çāñāí í °ð°è āāēāāē áēē áí ēāí ò ýðð; a) í ēāí ðēí ò ēīí í āí ēéí ýðð āāðēð āýýā āāēāóóēēāāüí āēò¿¿āēēā ðíí èēí ðí ā ç°āð°ð°è °ā°ò ýðð á¿ðēē ýðāýýāēéí ç°āð°ð°è.</p>	>20%

Í - ÈÒĀÑ-üí ò¿ðýýí ā àðēā ò¿ðòýā- ýçāēéí èē ðí ā āāēāēüā ðāí āāð ðóððēēòāā í ðí ēöñí í óēñ í ðí óóā á¿āā óēñ ð°ðā í°è°° á¿ðēē ýòāýýā í ēāí ðēí ò ñāēāāðð ¿ēē āæēēēāāā ýððýēāýā ēīí í āí ēéí ðóāū ýçýí ðēā-, óāēðāēāā, öýí āēòüā öýðýāæ¿¿ēýā- áí è èē ðí ā í ýāýýēýð ðāāðāēāāüā ðóñāñāí áí ēīí ā- óā ðāí āēāāüā öýðýāæ¿¿ēýð öýēāýð í ü °ð°ò °ð°ò āāēí ā.

Хүснэгт 2. Олон улсын байгууллагуудын тодорхойлолт

<p>Европын холбоо</p>	<p>Åāđīīūī ōīēāīīīīīñ “Åāđīīūī īāđēāī āīò āā Ç°āē°ēēēī Ōāēđāāī æ 2015/849”-ēēā 2015 īīā āāđāēñāī. Ōā ōāēđāāī æēā “āwēā ōĵđōyā+ ŷçyī” āyæ āĵēēāyū āīēīī ĵēē āæēēēāāāāā āōñāūī ōī ī°ñ āĵēōyōāyæ āóē ōāđēēōāā-, ŷñōĵē ōōāū ōĵīēēā ŷōñēēī ŷōyñō ōāēđāāī ōyīāæ, ŷñōĵē ŷçyī wēæ āóē āāđāāō ŷōāyūāēēā ōyēyō ā°ā°ā ōōōāēī ŷōāyūā īū ōōāū ōĵī āāēīā. ĵĵīā:</p> <p>(a) Åāēāōōēēāāūī ōōāūā:</p> <p>(i) Í ŷāññyī ōōōēēēī āāāōō, ī ŷāyūēēēēā ēē ōīā āīēāīō ĵĵđyā ōĵēyūñyī, ī ēēōēyā ōīāññī æōđī ŷī āāāōō ī ŷāyūēēēēā çāāāāē ēē ōīā āīēāīō wāāđāēāāā ōāāēō çīōēōōēāēōōāē āāēāōōēēāāāā đāđūyāēāāāāō, ī ŷyēōōyē ōyēāyđyūđ đōāūōāā āāđāñāī ŷōāyūāyūñ āōñāā ōōōēēēī ŷōāyūāēēī ōī āī đōī ē ōōāū ŷçyī wēē, ñāī āēūī ŷđō, ōōōāēī ōōōēēēī ŷōāyūāēēī ōī +ē°ēēēī āwēā ñīīēđōēūā ōōāūōāā ōyēāyđyūđ ŷçyī wēē, ŷñōĵē āōñāā ōyēāyđyūđ wōōā āā wōōā āōñāāđ ōī +ē°ō ōōāū ōĵīēēā ōyēīy. Ōāđēēōāā+ēēī 25%+1 wēđōyā ōōāūōāā ŷçyī wēē, ŷñōĵē 25%-ēāñ āyūw ōī +ē°ēēēī ŷđōēēā ōōāū ŷĵīēēā ōōāū ōĵī ŷçyī wēēēēā wōōā ŷçyī wēē āyæ īyđēyīy. Ōāđēēōāā+ēēī 25%+1 wēđōyā ōōāūōāā ŷçyī wēē, ŷñōĵē 25%-ēāñ āyūw ōī +ē°ēēēī ŷđōēēā ōōāū ōĵīēēē ōyīāēō ŷñōĵē ōyā ōyāyī āāēāōōēēāāāāđ āāī æōōēāī ōōāū ōĵīēēē ōyīāēōāā āāēōūā wōōā āōñ ŷçyī wēē āyæ īyđēyīy. Ýīy īū āēwĵĵī īđīī °ōđēēī ōēñūī ōōōēū ōī āōīīī æāīī ōāđwēāōāĵē āāēāēāāđ ōyīāēō ōyđyāæĵĵēyō āīēīī ŷçyī wēēēēā ōī āī đōī ēēīō ōāī āēēī āīīā ōōāū ŷçyī wēēēēā ōī āī đōī ēēēā wēēāāyđ āāđāāō wāāđāēāāāōāēā ōāđōōēāē āāēīā. Áōñāā ōyēāyđyūđ ōyīāēō ōyđyāæĵĵēyō āyāyāō Åāđīīūī īāđēāī āīò āā Ç°āē°ēēēī Ōāēđāāī æ 2013/34/EU -ēēī 22(1)-ŷyñ 22(5) ōĵđōyēō çĵēēā çāññāī ōyī āēō ōyđyāæĵĵēyōēēā ōyēīy.</p> <p>(ii) Ōyđyā āĵōēē ē ōyēāyđēēā āyēāyđyīāĵēāyūđ āōđāñāī ū āāđāā ñyæēāyō wāēōāāāī āāēōāĵē āyæ ĵçāyē (i)-ā çāññāī āēēāāā ŷōāyūāēēā, ŷñōĵē ōyđyā āwēā ōĵđōyā+æēī ōyīy ŷçyī, āyūā ōĵāwīēēē ōāēđāāō āēāāī ōōwāāē ōāwēæ āóē ōōāū ōĵīēēā ōī āđōōēñī āāđ āēēāāā ñyæēā ō°đ°ō ĵī āyñēyē āēē āyæ ĵçāyē āwēā ōĵđōyā+ ŷçī ēēā ōī āđōōēāō ĵĵđyā ōĵēyūñyī āāēāōōēēāāā īū (i)-ā çāññāī āwēā ōĵđōyā+ æēī ōyīy ŷçī ēēā ōī āđōōēāō āđāā ōyī æyū āā-, āāđēī đæōōēī ā.</p> <p>(b) Ōđāñōūī ōōāūā:</p> <p>(i) Çāđēđāī çāđōōōēāō ŷđō āĵōēē ŷōāyūā;</p> <p>(ii) Ēōāyī æēyāññyī ōī +ē°ā+;</p> <p>(iii) Åñđāī ōāī āāēāā+ (ōyđyā āāēāāā āī ē);</p> <p>(iv) °ī +ēēī āwēā ōĵđōyā+, ŷñōĵē ōōōēēēī ŷōāyūāyūđ āāī æōōēāī āwēā ōĵđōyāē āóē ōōāū ōĵī, ŷñōĵē ōī āī đōī ē āōñ āāēāōōēēāāā, ōōōāēī ōōōēēēī ŷōāyūāēēī āāī æēāāā/āāēāōōēēāāūī çīōēōōōēāēō āīēīī ĵēē āæēēēāāāāī ā ĵī āñyī āwēā ññī ēđđī ē ŷçyī wēēō ŷōāyūā;</p> <p>(v) Wōōā āā wōōā āōñ ōī +ē°ē āīēīī āōñāā ōyēāyđyūđ ŷōñēēī ōyīāēōūā ōyđyāæĵĵēæ āóē āōñāā āēēāāā ōōāū ōĵī;</p> <p>(vi) Ñāī çyđyā ōōōēē çĵēī çīōēōōōēāēō īū ēæēē ō°đēēēī ōōōēēēī ŷōāyūāēēī ōōāūā, (b)-ā āōđāñāī āēāāī ōōwāāē ōāwēæ āóē ōōāū ōĵī.</p> <p>Åēwĵĵī ōēñ īđī ōōā ōōāū ōyī æyūā ōī āōīī ōāīī ñāī ōĵĵāēēī ĵēē āæēēēāāāāī āāñ īēīō āwēēēā ōī ī ōī ēæ, āāāā āĵīāyūđ āāđēō wāāđāēāāāōāē. Ōōōāēī ōōāū ōyī æyūī ēē āīīā ōyçāāāđūā ñāī ōĵĵāēēī ĵēē āæēēēāāāāī ū ō°đē°ñ ōāī āāđ- ĵī āyñī ēē ōĵāwēī ā ōī āōīī æ °āñōī āāēī ā āyæ ōī āī đōī ēēæyū.</p>
-----------------------	--

Волфсберг

Āī ēōñāādā ādōī ī ī ū ñāī ōġġāēēī ñāēāādō ī ōīā° ōāāāō āyī ō ōyđyāōyē ōyī ōyō (Anti-Money Laundering (AML)), ōādēēōāā+ēēā ōāī ūā ī yāyō (Know Your Customers (KYC)), ōādđī đēçī ūā ñāī ōġġāēēī ōyī ōyō (Combating the Financing of Terrorism (CTF)) āī āēī āūī ñāī āādōūā ōī āōī ō ōī đēēāī ōī ē ĺēē āāēēēāāāā yāōōēāāā āyēōēēī ōī ī ī ōī 13 āāī ēī ū ō°ē°ēē°ñ āġđāñyī ō°đēēī āōñ ōī ēāī ī ģī. Ōā āāēāōōēēāāā ī ū ŌĀŌŌ-ōāē ēāēē ō°ñōyē ĺēē āāēēēāāāā yāōōēāāā ā°ā°ā āyēōēēī ōī ā°đ ō°āēēōyē ōēñ ī đī ōōā ēō ā- ōī ēāī āāī ē ōā-, āāđāñāī ñāī āādōūā ī ū ōġēyūyī ģ°āŵ°đ- ōyđyāēġġē ēđñyī āāēāāā ōōē ñāī ōġġāēēī ñāēāād āī ēī ī ī ōīā° ōāāāō, ōādđī đēçī ūā ñāī ōġġāēēī ōyī ōyō, ōādēēōāā+ēēā ōāī ūā ī yāyō +ēāēyēyūd ōī ī ī ōī ĺġđyā āġēōyāyāyā āī ē āāēāōōēēāāōōāūī ī yā āyā ēī ēī ōēñāā ĺġāyā.

Ōā āāēāōōēēāāūī ōī āī đōī ēēī ēōī ī đ мөнгө угаах гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиглэлээр “ашиг хүртэгч эзэн”-ийг тодорхойлохдоо бусад хуулийн этгээдээр дамжуулан, эсхүл бусад байдлаар аливаа дансан дахь мөнгөн хөрөнгийг захиран зарцуулах мэдэлтэй цаад эзнийг хэлнэ¹⁶ āyāyū.

Ī ōī “yđō ī yāyēōyē” āāēō āyāyāō āāī āāī ō āādūī ĺñyā ģōđāē ī ōīā°ī āġēēāyū ōēēō ōōōēēī yōāyā āī ēī ōōāū ōġī ēēā ī ēēāī ōāġē. Ī ōīā° ōāāāō āyī ō ōyđyāōyē ōyī ōyō ōġđyūyī ā yī yōġġ ōī āī đōī ēēī ēō ī ū ī āŵ ī āđēēī ōġāyāōyē ā°ā°ā ēōyā+ēyī ōī -, ō°đ°ī āēēā yġyī ōēā-, yñōġē ōyī āēōūā ōyđyāēġġēyā- ōōāū ōġī ēēā ōī āī đōī ēēī ō āī ēī ī āē āāēāāā āī ēī ā- ōōōāēī ōġī ēē ōāāī ā āēī ōyī y ōī +ē°ā-, ōyī āēōūā ōyđyāēġġēyī ģāēēđāī ģāđōōōēāā- ī ū ōyī āī ēī ōūā ī ēā ōī āī đōī ēēī ō ōāāđāēāāāōāē āyā ĺġāyā āāēī ā.

Āī ēōñāādāēēī ģāđ-ēī ā ģāñī āād “āŵēā ōġđōyā- yġyī” āyāāēēā ōēēñāyđ āāēēāāād ōī āī đōī ēēī ō ōāāđāēāāāġē ā°ā°ā ōādēī ī ōōō°ē āāēāāē ōōñ āġđyūd āŵēā ōġđōyā āāēō ī āāāēāēōāē yōñēēī ōī +ē°ā- yōāyūāēēā ōī āī đōī ēēī ō āī ēī ī āēō āġō āđāūā āŵēāēāō ī ū ēēġġ ĺđ āġī ōyē āyā ĺġāyā āāēī ā.

13 Global Witness, “Assessment of EITI Beneficial Ownership pilot”, 2015
 14 Options for Disclosing the Beneficial Owners of Extractive Companies, NRDC, 2015
 15 ŌĀŌŌ-ūī Ēē ōī ā āāēāāē āī ēī ī Āŵēā ōġđōyā- yġyī ēē ģ°āē°ī āē

Í °ð°ð°ë í ü öýçãããðëãããì àë òãðëóóëãããòãé áà áçð àèøççä í ü áçðýí òãðëóóëãããòãé í °ð°ð°ë áãéò á°ã°ã àèøççä í ü Ì ííãíë Óëñãã ì ýðãýæëëéí çéë àæëëëãããã ýððëýò ç°ãø°ð°ëóýë èðãýã áãéò áà òàì òùí çéë àæëëëãããã /æøýý í ü òóóëü+, °í ã°°ë°ã+, íýãòëãí áíãíã+, àððëòãéòóð+, òàòããðùí ì ýðãýæëëòí ççäëéí í °ð°ð°ë äýò ì ýò/ ýððëýò +èãëýéýýð ççñãýí áãéãóóëãããããã.

Óóóëüã “òõñããé ç°ãø°ð°ë ýçýì øëã+”-èëã òíãíððíëéíòãíí çããããë òóóëëéí ýðãýýã áãéòããð çããæýý. °ð°ð°ð öýéãýë, íéãíðëíò ñãéããðò çéë àæëëëãããã ýãóóëãò è áíë òóóëëéí ýðãýýã, öýð áóíããã ç°ãð°í àðãëéí ò°ë°° çéë àæëëëãããã ýãóóëãò àæ áðóéí íýãæ, éíí ìíãíë áãéòããð çíðëóóóëñãí áãéíã. Øççí+ëýí Àøëãò ì àëòí àëùí òóðãé òóóëëéí 7.1-ã çããñíããð òãéãóóéùí áíëíí àøëããéòùí òõñããé ç°ãø°ð°ëëéã Ì ííãíë Óëñüí òóóëü òíãòííí æééí äããóó áãéãóóëããããí çéë àæëëëãããã ýãóóëã áãéããã, Ì ííãíë Óëñãã òàòããð ò°ë°ã+ òóóëëéí ýðãýýãýã íéãíðííð çããæýý. Øççí+ëýí òóðãéí òõñããé ç°ãø°ð°ë ýçýì øëã+ í ü òõñããé ç°ãø°ð°ë òç+ëí ò°ã°ëã°ð çéë+ëýò áçð òóããòããíã Ì ííãíë Óëñãã òàòããð ò°ë°ã+ áãéò øããðãéãããòãé²¹ äýæ çããñãí í ü íéãíðëíèò áíëíí òãéãóóéùí òõñããé ç°ãø°ð°ëëéã äããããããùí ì °í ãíòííãùí ò°ð°íã° ìðóóëãéòòãé éíí ìíãíëéí àëü àëéíã íéãíæ áíëíò í °ð°ëëéã òãððóóëã áãéíã.

Ì ííãíë Óëñ àøëãò ì àëòí àëùí íðã äãçðüã öýã öýãýí íééãíèòííð çãããææ, òóóëü òíãòíííæãíí öýðýãéýí ì °í áãã äããñãí çíðëóóóëãéòüã àëé áíëãíæýý. Àøëãò ì àëòí àëùí òóðãé òóóëüã çããñíããð (6 дугаар зүйл. Ашигт малтмалын ордын ангилал):

- 6.1. Àøëãò ì àëòí àëùí íðãüã äíð áóðãñãíãããð áí àëéíã:

 - 6.1.1. ñòðãòããëéí à+ òíéãíããíë áçðëé àøëãò ì àëòí àëùí íðã;
 - 6.1.2. òçãýýí ýë òãððãòòãé àøëãò ì àëòí àëùí íðã;
 - 6.1.3. áðãëéí àøëãò ì àëòí àëùí íðã.

21 Àøëãò ì àëòí àëùí òóðãé òóóëü, 7.2

Хүснэгт 3. Ашигт малтмалын ордын төрөл

Нодлооааеéí î ðä	Ûçäýýí ýé ðàððààðàäé î ðä	Àðäëéí àøëäò ì àèòì àë
<p>Ì î ì äî è Õëñ î ü äýëðëéä í °°ð °°ð °° òì ðò ì ðì ò çýñëéí, ä°ð°àð ì ðì ò í ççðñí èé î ðä çýðýä äýëðëéä äýýäççð òì î òì ääì ò í °°ðòýé, “ñòðàðàäëéí” äýò òì äì òäì èòì é 16 î ðä äàçðòàäé äà 39 î ðä äàçðòàäé øéí ýýð äçððäççýðýýð çýðýä ääéí à. Ç°äð°í Ì þó Õì èäí éí àèò, çýñëéí óððòàé äýòýä 2020 î î î î î òì éø ääí ääðää ÄÍ Á-ëéí 1/3- èéä ýçýðýýð ääéääà þì . Çì éé çýðýäüý äýëðëéä òäì äëéí òì î ä òì î òì ääì ò í ççðñí èé î ðäüä àøëäëäò äýä äçððëéí äýëðäýé äæëë òëéääýä ääéí à.</p>	<p>Ûçäýýí ýé ðàððààðàäé àøëäò ì àèòì àëüä òäéð, àøëäëäòàäé òì èäí ääñí î ðàððëéòàää òðñääé óóóëäð çì ðëóóóéí à²². Ääðëéäüí ì àðäðäëéüí çì ðëóéäëòàäð àøëäëäò äí èí î æðí é ääéääëüä ýéäýä ðàððàäëòàäé òððääñ +óéóóéäëí òððëí ðëäé, ýëñ, òäéðää, øäð øääð çýðäëéä òçäýýí ýé ðàððààðàäé àøëäò ì àèòì àëä î ðóóéäää. Ûçäýýí ýé ðàððààðàäé àøëäò ì àèòì àëüí î ðä àøëäëäò òðñääé ç°äð°ðëééí òì î ñççëëéí æëëççäýä ýð-èì òýé í ýì ýääýä ääéí à.</p>	<p>Àøëäò ì àèòì àëüí òóðäé óóóëüä çàññäí ñòðàðàäëéí ä- òì èäí ääì é äçðëé àøëäò ì àèòì àëüí î ðä äí èí î òçäýýí ýé ðàððààðàäé àøëäò ì àèòì àëüí î ðä î ðñäüä äðäëéí àøëäò ì àèòì àëüí î ðä î ääì ääðóóéäðääð çàññäí ²³.</p>

Б. Газрын тосны тухай хууль (2014)

Äàçðòíí òì ñí ü òóðäé òóóëëéí 17.8-ä “Í ýäæ ðàëääéä äàçðòíí òì ñ, óéàì æëäèò áóñ äàçðòíí òì ñí ü òäéäóóë, àøëäëäèò ýäóóëäð òì òëí èäí èä äýðýýýä- í ü í ýä ääéæ äí èí ò á°ä°ä ò°ð°é òðñ äçðýýð í ü äýðýý ääéäóóëæ, òðñääé ç°äð°ð°é ääí à” äýæýý. Õàðëí “äýðýýýä-”-ëéä òì äì ðì èéí òäì î Ì î î äî è Õëñüí í óðää äýäñäýðò äàçðòíí òì ñ, óéàì æëäèò áóñ äàçðòíí òì ñí ü òäéäóóë, àøëäëäèòíí çëé æëëëääää äððëýò äýðýý ääéäóóëñäí èí î ì äí èä²⁴ òýéðýýð çàññäí ääéí à.

Ì °í òóóëüä äýðýýýä-ëéí äàçðòíí òì ñ, óéàì æëäèò áóñ äàçðòíí òì ñí ü òäéäóóë, àøëäëäèòíí çëé æëëëääää äððëýò “ííäðàòì ð èí î ì äí è”-ëéí ýððëéä Ì î î äî è Õëñää äçððäýëðýé, ðàðääð ò°é°ä- èí î ì äí èä²⁵, äàçðòíí òì ñòì é òì èäí ääñí î çëé æëëëääääü òì äì ðì é òýñäëéä äýðýýýä- äí èí î ííäðàòì ð èí î ì äí è í ü “òðñèäí äçëóýðäýä-”-ýýð äýðýýýä äçëóýðäççëä äí èí ò á°ä°ä òä äýðýýýä- í ü Ì î î äî è Õëñää äçððäýëðýé, ðàðääð ò°é°ä- òóóëëéí ýðäýýä ääéðääð çàäæýý²⁶. Äýððýýñ ðàðäðää äàçðòíí òì ñòì é òì èäí ääñí î çëé æëëëääää²⁷ àëü ÷ òì òëí èäí èä àøäëéí ò°é°ò òóóëëéí ýðäýýä äí èí ò óóäüòàð /ÕË/, ýñòçé òýççàäðëäää äë ðàððëóóëäääðäé èí î ì äí è /ÕÏË/ ýððëýðýýð ääéí à.

22 Àøëäò ì àèòì àëüí òóðäé òóóëü, 3.3
 23 Àøëäò ì àèòì àëüí òóðäé òóóëü, 6.4
 24 Äàçðòíí òì ñí ü òóðäé òóóëü, 2014, 4.1.11 ççëé
 25 Äàçðòíí òì ñí ü òóðäé òóóëü, 2014, 4.1.12 ççëé
 26 Äàçðòíí òì ñí ü òóðäé òóóëü, 2014, 4.1.13 ççëé
 27 Äàçðòíí òì ñí ü òóðäé òóóëü, 2014, 4.1.6. “äàçðòíí òì ñòì é òì èäí ääñí î çëé æëëëäääää” äýä äàçðòíí òì ñ, óéàì æëäèò áóñ äàçðòíí òì ñ ýðð, òäéð, àøëäëäò, òääääëäò, òýýäýðýð, äí ðëóóëäð, ðàðäí áóóëäðääé òì èäí ääñí î çëé æëëëäääää äýéí ý.

Хүснэгт 4. Ашиг хүртэгч эзнийг шууд утгаар илэрхийлсэн байдал

<p>Эцсийн өмчлөгч</p>	<p>Ì °íã° óãããð áíêí í òãððí ðèçí ùã ñàí òççæççýððýé òýì òýò òóðàé òóóëü, 2013</p>	<p>3.1.6. “эцсийн өмчлөгч” аya ðãððèöãã-èéí çéèýé, çéè àæèèèããããã òãèðããí ÷èèççèæ, °°ðèéí çéèèèèèãã òóñãããð ò°è°°èççýí ðèèèããæ àãéããã, ýñçé òóóèèéí ýðãýýãèèãã íýã áíêí í òççíýýñ äýýð çðãýæèèñýí òýèòýý òíèãí í ççðèè òóóèèéí ýðãýýã °ì ÷èèæ àãéããè òýããýýðèèãã áíð ççñãýí àãéãòóèñáí òçíèèã òýéí ý.</p>
<p>Бенефициар өмчлөгч</p>	<p>~ íýò òããñí ù çãð çýýèèéí òóðàé /Øèí ý÷èèñýí íãèðóóèãã/, 2013</p>	<p>4.1.26. “бенефициар өмчлөгч” аya òóóèèã çããñí ù àããòó íí èíãèü ýçýí ÷èã÷èéí íýð äýýð °°ðèéí °ì ÷èèæ äýò çíýò òããñíã äçðããççèñýí, òóðàéí çíýò òããñí ããñ ççñýò òç ÷èè èèã òçðòýò ýððòýé æèíòýí ý °ì ÷èèã÷èèã òýéí ý.</p>

Аолнаа òóóèü òíãòííí æ, çíðèèòóóèãã- àãéããòóèèããòóãíí äçðýí æòðàí çýðãèèã ñóãèèããã èíí íãíèéí òããñíã ýçýí ÷èã÷èèã ñèèãíèòóã äçðãççýððýýð àãðããð òíãíððí èéí èðòóã àãéíã.

Хүснэгт 5. Өмчлөгч, хөрөнгийн эзнийг илэрхийлсэн байдал

<p>Хувьцаа эзэмшигч</p>	<p>Èíí íãíèéí òóðàé òóóèü, 2011</p>	<p>3.3³¹. Хувьцаа эзэмшигч аyaýã íü ííããíè à÷èã àããð, òóãñíã ýçýí ÷èã÷èèéí òóðãèã íðíèòíæ, òýéýèòýæ àãéããã ãñóóèèããð ñàíãè °ã°ò, èíí íãíèèã òãðàí áóóèããñí ù àãðãã çèãñýí ýã ò°ð°íãèèã òóããèãñáí ããñ íèñíí íðèíãíí òóãñ òçðòýò çýðýã çíãñýí ýðò ýãýòò ýðãýýãèèãã</p>
<p>Хөрөнгө оруулагч</p>	<p>Õ°ð°íã° íðóóèãèòóí òóðàé òóóèü, 2013</p>	<p>3.1.2 “хөрөнгө оруулагч” аya È ííãíè Õèñãã ò°ð°íã° íðóóèãèò òèèñýí àããããã, äíòííãíí ò°ð°íã° íðóóèãã÷èèã</p> <p>3.1.3. “гадаадын хөрөнгө оруулагч” аya È ííãíè Õèñãã ò°ð°íã° íðóóèãèò òèèæ àãéããã àãããããíí òóóèèéí ýðãýýã, òóãñí òçí /È ííãíè Õèñãã àãéíãã íð÷èéí ñóããããçé àãããããíí èðãýí áíêíí òãðýýãèèããçé òçí, òççí÷èéí àããããã òèñãã àãéíãã íð÷èéí ñóãããã È ííãíè Õèñíí èðãýí /-èèã</p> <p>3.1.4. “дотоодын хөрөнгө оруулагч” аya ò°ð°íã° íðóóèãèò òèèæ àãéããã È ííãíè Õèñãã äçðããýèòýé òóóèèéí ýðãýýã, òóãñí òçí /È ííãíè Õèñíí èðãýí, È ííãíè Õèñãã àãéíãã íð÷èéí ñóãããã àãããããíí èðãýí áíêíí òãðýýãèèããçé òçí /-èèã</p>

31 Èíí íãíèèéí òóðàé òóóèü, 3.3.Õóãñíã ýçýí ÷èã÷èèéí ýððèèã ýíý òóóèü áíêíí èíí íãíèèéí äçðí ýýð òíãòííò á°ã°ã òóãñíã ýçýí ÷èã÷èèã ñèèãíèòóã äçðãççýýð òóðãèã íðíèòíæ, òýéýèòýæ àãéããã ãñóóèèããð ñàíãè °ã°ò, èíí íãíèèã òãðàí áóóèããñí ù àãðãã çèãñýí ýã ò°ð°íãèèã òóããèãñáí ããñ íèñíí íðèíãíí òóãñ òçðòýò çýðýã çíãñýí ýðò ýãýéí ý.

Хууль ёсны эзэмшигч	Èḏāyí eé ḡóóëü, 2002	88.3. Ḡóóëü áóḡó āyḡyúí ä °ḡḡ°ḡḡ çààààāžé áíē yā ḡì ḡíí áíēíí yḡḡééí žḡ øèì eéā ḡḡāéí yā ḡì ḡíí áíēíí yḡḡééí хууль ёсны эзэмшигч í ēæ āāāḡ yḡḡḡyé.
Хувьцаа худалдан авах санал гаргагч	Ḡóāüöāāḡ ēíí í àí ēéí ḡóāüöāāā çāāāāē áíēíí ḡāéí āḡḡíí žíāñyí āyḡḡ ḡóāāēāāí āāāḡ ḡāí āē āāḡāāḡ āæēēēāāāí ü æḡḡāí ¹ 163, ḡḡḲ, 2010	1.2.5. “худалдан авах санал гаргагч” āyæ āāí āāāḡ áíēíí í yāāí yē ḡíí ēḡḡí ēḡí ē yḡāyāēéí ḡāì ḡ Ḡíí í àí ēéí ḡḡāé ḡóóëü, ḡíyḡ ḡāāñíü çāḡ çyḡēééí ḡḡāé ḡóóëü, yíy æḡḡí üí āāāḡ çāāāāē áíēíí ḡāéí āḡḡíí žíāñyí āyḡḡ ḡóāāēāāí āāāḡ ḡāí āē āāḡāāæ áḡé, yḡḡžé āāḡāāḡāḡ Ḡíḡíí ä °ḡā°ā°ē ēḡžēñyí ēḡāyí, ḡóóēééí yḡāyāēéā
Хадгалуулагч	ÁYÁḠYÌ ḡḡḲÇ-À ḡḡāé ḡóóëü, 1996	3.1. Ì ííāíē Ḡēñíí áíēíí āāāāāüí ēḡāyí, ḡāḡüyāēāēāžé ḡží, ḡóóēééí yḡāyā /ḡāāøēā “ хадгалуулагч ” āyḡ/-ēéí í °íā°í ḡāāāāēāì æéí āyḡyúíēē žíāñyí āyḡḡ áāíē, í °íā°í ḡāāāāēāì æéí žéē āæēēēāāā yḡḡēyḡ yḡḡ ážḡēē ḡóóēēéí yḡāyā /ḡāāøēā “ḡāāāāēāā-” āyḡ/-ā ḡāāāāēḡḡñāí žíāyñíēē áíēíí āāāāā āāēḡḡüā í °íā°í ḡāāāāēāì æ /ḡāāøēā “í °íā°í ḡāāāāēāì æ” āyḡ/ āyíy.
Харилцагч	Ì ḠḠḡḠḠḠ ÑÁÁÁÌ ÁÌ æḡḡāí, ḡḡḲ, 2009	1.2.7. “ Харилцагч ” āyæ ḡóóēēāḡ í ēāí ḡíí ḡḡḡ°ē ážḡééí žéē-ēēāyā í yāyēyḡ žžḡyāḡyé yḡāyāyḡñ āā- āāēāā ḡóāü ḡží, ḡóóēééí yḡāyāēéā ḡyēí y.

Ḡóāüöāā yçyí øēā-, yḡḡžé ḡḡḡ°íā° íḡóóēāā-ēéí ḡóāüöāāíü yçyí øēēéí ḡóāü ḡyí æyḡāyḡḡ ḡíāíḡḡíēēñíí āāēāēüā āā- žçāyē °í ÷°ē, yçyí øēē áíēíí ḡyíāèḡ ḡāēḡāēāüā ēēyḡḡēēēæ áíēíí āāḡāāḡ íēēāí ēḡḡā āāéíā.

<p>Нэгдмэл сонирхолтой этгээд</p>	<p>НАНБХАСЗАСЗУС тухай хууль, 2012</p>	<p>3.1.6. “нэгдмэл сонирхолтой этгээд” аяае дoбaеi iеeдeеi аeaаi dоdаaеdаi dаe adaeеi d°e°o зeе аaeеeааааааd oieаiioie dоaи ozi, dоdеeеi yоayyaеeа iеeаii.</p>
	<p>Еi i i аi eеi dоdаe dоdоu, 2011</p>	<p>99.1. Дараах хамаарал бүхий этгээдийг энэ хуульд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээд гэж тооцно:</p> <p>99.1.1. o i аi dоi e aydyuie zi аnyi ayud dai dаi dоdаe i e i i аi eеi dаe dаe ааui e e a ay d e e a o i аi d оi e e i o а i e i a e azoe e azeya ozi zzn;</p> <p>99.1.2. yi y dоdеeеi 6.14-o caani u ааaоо o i аi d оi e e n i i e i i a i e e i i yaaye a dai aad- a e a a a e i i i a i e e i d о a u a e i i i a i e e i i ya a e e e i a o n a a i d i e o i a- e i i i a i e, o ya ay d e e i y d o a z o e e a e a a i d o d a a e d a i;</p> <p>99.1.3. e i i i a i e e i d а e d а e a a u i e e e a a y d e e a dai d d a i o i аi d оi e e i o а i e i i a e a z o e e e i i i a i e a i e i i o z i / a z e y a o z i z z n /;</p> <p>99.1.4. i ya o z i / a z e y a o z i / a a d a a o e e e a a y d e e a i u o i аi d оi e e i o а i e i i a e a z o e e e i i i a i e;</p> <p>99.1.5. e i i i a i e a i e i i o a e i i i a i e e i y d o a z o e e a e a a i d o d a a e d a i;</p> <p>99.1.6. i ya ay d a z e e e i a e o z z i, y o y a, y o, o z z o y a, a-, cy y i a d a o a z z, a o n a a d o d o e, n a a i u o z i;</p> <p>99.1.7. i ya o y c a a a d e a a a i a e d a d e o o e a a a d a e e i i i a i e e i d о a u o a a y c y i e e a- e a;</p> <p>99.1.8. o o d o o, y n o z e i y a a i y e n i e d o i e o i e y o a y a i u d о a u o a a i u o y i a e d u i a a a o u a i u y c y i e a y a a i e i i y d o a z o e e a e a a i d o d a a e a a e e e a a a e i i i a i e, o a e i i i a i e i d i e o i a- i u a i e a a e a a a e i i i a i e e i i y a a e e e i a o n a a i d i e o i a- e i i i a i e a i e i i o y a a y d e e i d о a u o a a i u o y i a e d u i a a a o u a y c y i e e a- a i e i i y d o a z o e e a e a a i d o d a a e d a i;</p> <p>99.1.9. o a y o a y a a a e e i e a i a- a i e o z z i e e a e e d a i.</p>

<p>Холбогдох этгээд</p>	<p>Агай еи ү дoдaэ oбoёй, 2010</p>	<p>3.1.2. “холбогдох этгээд” гэж дор дурдсан иргэн, хуулийн этгээдийг:</p> <p>3.1.2a. oдoдaэй oбoёёэй yдaйyдaэй oдaйyдaа, oдaйyдaаi ä oäi ääдaо зi yд oäaнyä oрoä äóрo oрoä äoн oйeäyдyд ycyi oеä+ äi eйi eдyуäзeä ycyi oеd äeäaä oйeöyеä iдi eöiä+ eдäyi, oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä;</p> <p>3.1.2a. oдaйyдaа, oдaйyдaаi ä oäi ääдaо зi yд oäaнyä oрoä äóрo oрoä äoн oйeäyдyд ääдaä+ äi eйi eдyуäзeä ääдaä oбoдaé äeäaä oйeöyеä iдi eöiä+ oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä;</p> <p>3.1.2a. oдoдaэй oбoёёэй yдaйyдaэй oäeдäeäaä, äi äeй äi, oä oбoёёэй yдaйyä äi eйi eдäyi eé yдöeүo зeé äeéäaäaäoäe oйeäi iдi e äeäaä oеeäaäyдo oйeöeééi зi aнyй äyүд oрoä äóрo oрoä äoн ääeäeäaä, äai äaäдaä äóрo äoнaäoäe oäi oдaо oйeäyдyд oйi äeö oйäoйi äe i°e°eä°ä, yнoзe i°e°e°o äi eйi äe äзoеe eдäyi, oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä;</p> <p>3.1.2a. oäeдäeäaä, äi äeй äi, yдöeүo зeé äeéäaäaäi ää äoнaä yдaйyäyүд oрoä äóрo oрoä äoн ääeäeäaä, äai äaäдaä äóрo äoнaäoäe oäi oдaо oйeäyдyд oйi äeö oйäoйi eäi o, i°e°e°e°e°e°eä ç°äo°дн°i, yнoзe oеeй äi eйi äe äзoеe eдäyi, oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä;</p> <p>3.1.2a. oдoдaэй oбoёёэй yдaйyдaэй o°e°e°e°e°e°e oäeдäaä ç°äe°eééi äi eйi oйi äi oäeäaä ç°äe°eééi ääдaä, äe oззi, äзeöyдaйyд oäeдäeäaä, äoнaä yдo äзoеe äeäai oоääeöäi ;</p> <p>3.1.2a. yйy oбoёёэй 3.1.2a-3.1.2a -ä çaäñai eдäyi eé äyд äзeééi äe oззi, o°д°e, ñaäi ү oзi, oйaäyүд i ү oрoä äóрo oрoä äoн oйeäyдyд oйi äeöaä oйdyaæзeäyä oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä;</p> <p>3.1.2. . yйy oбoёёэй 3.1.2a -3.1.2a- ä çaäñai yдaйyä i ү oрoä äóрo oрoä äoн oйeäyдyд oйi äeöaä oйdyaæзeäyä oбoёёэй yдaйyä, oззi eé i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä, yнoзe yäeéi çaäñaeéi äoеä нi i eддeйi i yäoäyö çiдeäi iд çiдeйi ääeäoöeñai äoнaä oйeäyдeéi äзeäyä yдaйyä, oбoёёэй yдaйyäeéi i yäai ye нi i eддi eдi e yдaйyä.</p>
--------------------------------	------------------------------------	---

Санал болгож буй хамрах хүрээ

Уул уурхай, газрын тос байгалийн хий, цацраг идэвхт ашигт малтмалын бүхий л тусгай зөвшөөрөл эзэмших хуулийн этгээдэд хамаарна. Мөн дээрх чиглэлд тендерт оролцох, туслан гүйцэтгэх болон ханган нийлүүлэх гэрээ байгуулах этгээд, мөн тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдэд хөрөнгө оруулалт, зээл, тусламж олгох этгээдийг хамруулах нь зүйтэй.

Түүнчлэн ашиг хүртэгч эзнийг хуулийн этгээдийн тодорхой хувь эзэмших этгээдээс ялгаж тодруулах нь хүн ам цөөтэй манай улсын хувьд эрсдэлтэй хэдий ч хэрэгжих боломжийг харгалзан компанийн 5 буюу түүнээс дээш хувь эзэмшигчдийн ашиг хүртэгч, түүний жинхэнэ эздийг тодруулах нь зүйтэй юм.

4.3 Туршилт хийгдсэн улс орнуудын “улс төрд нөлөө бүхий этгээд”-ийн тодорхойлолт

Өөдөөдөө иди өннй а́ж и́ди ОАӨ-ий ний а́е а́еи́ннй “оён о́дә и́еө а́жөөе үдә́үя”-еи́ а́үдө и́ди́дди́еи́ддә а́еа́ннй а́еи́а. О́дәи́ А́и́ддә, Ёдәе́ндәи́ а́и́и́ Оа́еи́ндәи́ оёно́о “а́еа́ о́ждә́- үсү́”-еи́ и́ди́дди́еи́ддәи́ “оён о́дә и́еө а́жөөе үдә́үя”-еи́ и́ди́дди́еи́ддәи́ о́ннә́а “а́и́ и́ү нә́и́ дөдөө́ддә и́и́ддә́ү. Ёдәе́ндәи́ а́и́и́ Оа́еи́ндәи́ оёно́о и́ү и́еа́ддәи́ нә́еа́ддө ж́е а́еө́ддә́ үддө́үеи́ и́и́а́а О́и́ А́ү о́оа́ үсү́ ө́е а́еа́а и́ддәи́ е́еа́а дө́ддә́и́ ү о́үл а́үүл үүл ж́е дә́л а́дд- и́ үддә́үе́ү а́ддә́а “о́о ө́ддә́ддә́ о́ддә́и́ И́ - О́ддә́-ий о́ждү́үи́ нә́и́ дөдөө́ддә́ а́я а́жү́а а́еи́а.

4.4 Монгол Улсын “улс төрд нөлөө бүхий этгээд”-ийн тодорхойлолт, хамрах хүрээ

Оён о́дә и́еө а́жөөе үдә́үя а́и́и́ дө́ддәи́ а́еа́и́ ддә́-а́үи́ и́еа́и́ е́еи́ дө́ө, ө́ддә́ддә́ а́еө́ддә́ а́еа́а үнү́ддә́ дү́и́е дө́ддә́ и́ддә́и́ үүл а́ни́ддә́ и́ди́дди́еи́ ө́ждә́и́ и́ди́ддә́е́ а́и́и́ и́ддә́ддә́е́ а́я а́жү́а. И́и́а́а́ и́ди́ддә́ оён о́дә и́еө а́жөөе үдә́үяе́и́ а́еа́ ддә́ннй и́ үддә́үе́ а́еө́ж́ а́а́а́ дө́ддә́ ддә́ннй дө́ддәи́ а́еа́и́ дө́ддә́ и́и́ е́и́ддә́и́ үүл а́ддә́ и́ үддә́үе́ а́ддә́о үддө́ ж́еи́ ж́иддә́үе́. И́еөддә́и́ а́еа́и́а́ и́еөддә́и́ а́и́и́ дө́ддә́и́ а́еа́ ннй́ддә́и́ ддә́ддә́, а́еа́ ннй́ддә́и́ ддә́-ө́ннй́ о́ддә́-е́еи́ ннй́ддә́е́үе́ ддә́е́ а́и́и́ И́ о́и́а́а́, ддә́ддә́и́ үүл а́и́ о́жж́ж́үддә́ дү́л о́үл ддә́е́ ддә́ддә́а “оён о́дә и́еө а́жөөе үдә́үя”-еи́ ддә́ддә́ а́еа́ддә́ и́ди́дди́еи́ и́ а́еи́а.

Хүснэгт 10. “Улс төрд нөлөө бүхий этгээд”-ийн тодорхойлолт

<p>Улс төрд нөлөө бүхий этгээд</p>	<p>Ì ÓÁÕÑÕòÕ, 2013</p>	<p>3.1.5. “óëñ ò°ðä í°ë°° á¿ðëé ýðäýýä” äýæ Í èëðëéí àëááí ä íëéðëéí áíëíí òóàëéí àøëä ñííèððëüä çíðëöðóóëäð, àøëä ñííèððëüí ç°ð-ë°°ñ òðüä-ëëäí ñýðäëëéýð òðóàé òóóëëéí 20.2-ò çààñáí ýðäýýäëéä.</p>
	<p>Í ÁÍ ÁÕÀÑÇÀÑÇÓÑòÕ, 2012</p>	<p>20.2. Ì ííáíë Óëñüí Áð°íðëéë°ä-, ÓËÕ-üí àèø¿¿í, Ì ííáíë Óëñüí Áð°íðëé ñàëä, Çàñàëéí äàçðüí àèø¿¿í, Ì ííáííí òóóëëéí òýðëéí àèø¿¿í, Óëñüí äýýä ø¿¿ðëéí Áð°íðëé ø¿¿ä-, Óëñüí äýýä ø¿¿ðëéí ø¿¿ä-, Óëñüí äð°íðëé íðíëòðíð, ÓËÕ-ä àæëää øóóä òàðëóóáí òàëéääí ääää äàëäóóëëääüí äàðää, àéí ää, íëëñýëëéí Çàñàä äàðää, àéí ää, íëëñýëëéí èðäýäëéí Ò°ë°°ë°ä-àëéí Óòðëüí Òýðä¿¿ëýä-àëéí äàðää, ýàí íü Ò°ðëéí íàðëéí àë-àëéí äàðää, Çàñàëéí äàçðüí äääíðààëéí äàðää, ò°ðëéí òí-èò èíííàíë, íëííí óëñüí äàëäóóëëääüí äàðää, çàðëðëüí àëááí òóóààé ýððýæ äàëñáí áíëíí ýððýæ äàëäää ò¿í, ýñò¿ë ò¿¿í òýé òàí äàðäé á¿ðëé ýðäýýä íýýëðýé òáí äàðð øàëääðóóëäëòààð øëëääýðëýñí ýýñ áóñàä òíðëíëäíëä ò°ðëéí áíëíí íðííí íóóàëéí òýðýäóýýíä äàðää, àæëë, ¿ëë-ëëäýý òóáàëääí ääää-, ò°ðëéí ñáí ò¿¿äëéí í°ò ò¿ðä¿¿ëýä-, ò°ð°°ñ äàðàëäää äàðàñáí çýýé ò¿ððýä- àæ äòóéí íýäæëéí òóáü, ò°ð°íá° ýçýí øëä-, òàí òðàä-, ýñò¿ë ýääýððëéä ä¿ëóýðäýæ äàëäää òóáëàðää àæ äòóé ýððýä- äàëæ áíëííä¿ë.</p>

4.5 Дүгнэлт

Í ëáíðëíò ñàëáàððò ¿ëë àæëëäääää ýáòóëàð íü òññàäé ç°äø°°ðë°°ð çíðëöðóóëääääää, àøëä íðëíáíí °íä°ð àéçíàñ ò-ðààñ óëñ ò°ðä í°ë°° á¿ðëé ýðäýýäëéí í°ë°°ë°ë, äàëä ò°ð°íá° íðóóëàèò °íä°ð äàëò íääääëàèòàé þì. Ëëí ä Í ËÕÁÑ-üí ç°äë°í æëéí äääóó íëáíðëíò ¿ëëääýðëýé ýððëýò èíííàíëéí àøëä ò¿ððýä- íü óëñ ò°ðä í°ë°° á¿ðëé ýðäýýä ì °í ýñýðëéä òíäðóóëàð øààðàëääàðäé. Ì ííáíë Óëñüí òóóëü òíäðííí æëä òíáíððíëéí äääñííí “óëñ ò°ðä í°ë°° á¿ðëé ýðäýýä”-ëéí òíáíððíëéí èòüä íëáíðëíò ¿ëëääýðëýé ýððëýä- èíííàíëòáüí àøëä ò¿ððýä- æëíðýíý ýçàëéí èë òíä äàëäëüä òáíääòää àøëäæ, òýðýäæëèðëéä ä¿áíýí òààøëä òíáíððíëéí èòíä íðóóëàð ò°ð-ë°ëðëéä ñóáëàð íü ç¿ëóýé.

Í èëðëéí àëááí ä íëéðëéí áíëííí òóàëéí àøëä ñííèððëüä çíðëöðóóëàð, àøëä ñííèððëüí ç°ð-ë°°ñ òðüä-ëëäí ñýðäëëéýð òðóàé òóóëëéí 8 áóääàð ç¿ëëëéí 8.1 äýò òýñýàð çààñáí ¿ëë àæëëäääää òýðýæ¿¿ëýðäýý òóáüòààð èíííàíëéí íëéð òóáüòààí ù 5 ò¿ððýëð òóáëéä

ýçýì øäýã, öýçãããðèãããì äè øãðèøøèãããøãé èíì í àí èãñ ýçýì øèæ áàéããã í íããí è øóãü í ü øóøãéí àéããì øóøããèðì ü íýã æèèèéí øãèèí àèéí öýì æýýíýýñ áããã áí è àøèã ñí í èððèüí ç°ð-èèãçé äýæ ççýý äýæ çããæýý. Äýðäýý í èãí ðèíð ñàèããð í ü ø°ð°íã° í ðóøèããèð èð øããðãããã, öýð öýì æýýãýýðýý í èíð àøèã í ðèíãñ í ü °í ä°ð áàéããã ì °í -áí àðüã ðãðããèçãí ýýý ñàèããðüí çéè æèèèèããããí àãñ øèñ ð°ðã í °è°° áçøèé ýðãýýã àøèã øçððýæ áàéããã áí è °í -è°èèéí øóãü öýì æýý ðí ãøííð àéãããçé äýñýí Í -ÈÒÃÑ-üí ç°ãè°í æèéã áí ðããð-, ýðäýñ áãýèãèéí ñàèããðð çéè æèèèèãããã ýððèýã- æè äðóéí íýãæ äýð øóãü ýçýì øèèéí öýì æýýýýýñ çé øài àãðãí “àøèã øçððýæ- æèí öýýý ýçýý” äýæ ççýð çíðèøøèããèðüã áéé áí èãíð øããðãèãããøãé. Õççí-èýýí Í èèðèéí àéããíã í èèðèéí áí èíí øóãèéí àøèã ñí í èððèüã çíðèøøèãã, àøèã ñí í èððèüí ç°ð-è°ñ øðüã-èèãí ñýðãèèèýð øóøãé øóøèèéí çíðèèãí í ü Ì í íãí è Õèñãã í èèðèéí àéããíã øóãèéí àøèã ñí í èððèüã çíðèøøèãã, øðüã-èèãí ñýðãèèèýð ýãããé ó-ðããñ óã øóøèüã çããñàí “øèñ ð°ðã í °è°° áçøèé ýðãýýã”-ééí ðí àí ððí èéí èð í ü Í -ÈÒÃÑ-üí ç°ãè°í æ áí èãí æ áóé áóñãã øèñüí øèñ ð°ðã í °è°° áçøèé ýðãýýã áí èíí øèñ ð°ðèéí í àí üí óãèðããð àéããì øóøããèðì üã øài àð- -ãããðãçé áàéãããã øããøèã áí ðããðãð öýðýãöýé.

4.6 “Улс төрд нөлөө бүхий этгээд”: ОУИТБС-ын хүрээнд санал болгох тодорхойлолт

Улс төрд нөлөө бүхий этгээд

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан (3.1.5) “Улс төрд нөлөө бүхий этгээд гэж Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 20.2-т заасан этгээдийг хэлнэ” гэж заасны дагуу ОУИТБС-ын хүрээнд “улс төрд нөлөө бүхий этгээд”-ийг тодорхойлж ил тод байдлыг хангах.

Ингэхдээ цаашид гадаад улсын “улс төрд нөлөө бүхий этгээд, улс төрийн намын удирдах албан тушаалтныг хамааруулах асуудлыг ОУИТБС-ын хүрээнд хэлэлцэн шийдвэрлэх.

Олборлох салбарт үйл ажиллагаа эрхлэх компанид УТНБЭ хувь эзэмшиж байгаа тохиолдолд хувьцааны хэмжээнээс үл хамаарч ил тод байдлыг хангах шаардлагыг харгалзан компанийн нийт хувьцаа эзэмшигчдээс улс төрд нөлөө бүхий этгээд байгаа эсэхийг тодруулах.

<p>ÃàçðÕÌ òì ñí ù ààçàð</p>	<p>ÃàçðÕÌ òì ñ, óèàì æèàèð áóñ ãàçðÕÌ òì ñí ù òàèáóóèÕÌ òòñààé ç°áø°ð°è</p>	<p>Òòñààé ç°áø°ðèèéí òóààòàà ñóí ààñàí áí è</p>
<p>ÃàçðÕÌ òì ñ, óèàì æèàèð áóñ ãàçðÕÌ òì ñí ù àøèèèàèòÕÌ òòñààé ç°áø°ð°è</p>	<p>Èì í í ðòèí ò òòñààé ç°áø°ð°è</p>	<p>Øèí ýð ãààð, òóààòààà í ù ñóí ààð, òçääýçççýð, òç÷èí ãçé áí èäí ò, áóñààà øèèæççýð, áàðüòààèàð, í°òí àààòàà òàì ààðàèàé.</p>
<p>Ãàéààèü í ð÷èí àýèàè æóóè÷èèèüí ýàì</p>	<p>Õñ àøèèèàèò ç°áø°ð°è</p>	<p>Ãààð, òóààòààà í ù ñóí ààð, áóñààà øèèæççýð - Áçð ò°ðèèéí øàðàðóóí, øèí àýðççèñýí øàðààà øèèà èì í í ðòèí òí à òàì ààðí à.</p>
<p>Ãàéààèü í ð÷èí àýèàè æóóè÷èèèüí ýàì</p>	<p>Õñ àøèèèàèò ç°áø°ð°è</p>	<p>Õí í í àò 100 øí í à àòðýñ èð òñ àøèèèàèò, ýð÷èí òç÷, òñàí òýýàðèéí çí ðèóèèèòààð àøèèèòòèàð àçáí ýèð, ç°áø°ð°è. Ç°áø°ðèèéí òóààòàà ñóí ààñàí, òóòàèñàí /òç÷èí ãçé áí èäí ñí í / áóñààààð áí èñí í áí è</p>
<p>°ì ÷èéí òàðèèòààí ù ààçàð/Ãàéààèü í ð÷èí àýèàè æóóè÷èèèüí ýàì</p>	<p>Ãàçàð àøèèèàèò, ýçýí øèð ç°áø°ð°è</p>	<p>Ãàçàð àøèèèàèò, ýçýí øèð ýððèéí òóààòàà ñóí ààñàí, øèèæççèñýí, áàðüòààèñàí, òóòàèñàí, áóñààààð áí èñí í áí è</p>

Àøèàð ì àèòì àèüí òòðàé òóóèüà çàñíààð òàèáóóèÕÌ òòñààé ç°áø°ðèèéà áóñààà øèèæççýð áíèìí æòìé. ÒàèáóóèÕÌ òòñààé ç°áø°ðèèéà øèèæççýðýà òòñààé ç°áø°ð°è àààòàà áçðäççýð ì ààðèàèèüí òçðýýíà àààð ì ýàýýèýýð òýçààðèàààð áóðò ççíà ò°ð°íà° ìðóòèàà÷, òóàüòàà ýçýí øèà÷èéí àøèà òçðòýà÷èéí ì ýàýýèýè àààòààççé ààéíà.

B. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний хүрээнд мэдээлэл цуглуулах, шинэчлэх

Áçòýýääýòççí òóàààð àýðýý áàèáóóèàð æ æðóéí íýæèéã ñííàíí òàèàððóóèààà ñíýèäýýèè òýñýà íü òçñýèð ààðàñàí èìíìàíèòàüí òíèàíààíò ì ààðèàèèüà òýíàí øàèèàæ, çíýèäýý òèéí, àçáíýèð ààðààð àà ñíýèäýýèè òýñàèéí àçáíýèð, ñàíàè, Àæèüí òýñàèéí èèðäýò òóóààñ çýðàèéã çíáýñèýí Ñííàíí òàèàððóóèàð ç°áè°è íü Çàòèèèàà÷èéã ñííàííò, àýðýý áàèáóóèàð ýðð ìèàíò ýñýò òóðàé øèèääýð ààðàí ñèèääýð òóààèèààí ù ñàèà³⁷-à òàíèèòòèèà àýæýý. ñíèèè ààðàà Àøèàð ì àèòì àèüí ààçàð íü Çàòèèèàà÷àèè àýðýýèè ò°ñèèèà ççýèýí, ççýèèñýí Áçòýýääýòççí òóàààð àýðýýèè ò°ñèèèà ñíáýñíèè àðóèèçé áàèèèüí ç°áè°è°ð òýèýèòççýý ç°áè°è æ ààðàóóèíà. Àýðýýèè ò°ñèèèà ýàì àààñ ñàíàè àà÷, Çàñàèéí ààçàðàñ ààðüí çñýà çòðàð ç°áø°ð°è àáíà. Õèì ààð àýðýý

37 Õóó÷èí íýðýð

áàéáóóéæ Çañæéí ààçàðò áýðýã °ðã°í ì ýäççéæ áàðéóóéñí ààð áýðýý òç÷èí ò°ã°èã°ð
áíéíí áýæýý³⁸. Áýýðò Ææùí òýñýã, ìíýèáýýíèé òýñýã ýñòçè Ñííáíí òàèääðóóèã
ç°ãè°èèéí ãèøççæééã Æøèãò ì àèòì àèùí ãàçðùí ààðãùí òóøààèààð òíì èèíð áà
òýããýýð ì ù ò°ðèéí àèááí òàãã÷èä áàéíà.

Çàòèàèää÷ààn òààðááí, á°ãè°ð ì áýãòää çàñáí “Õóãüòää ýçýì øèã÷”-èéí ì ýãýýéýä
àøèã òçððýã÷ æèí òýí ý çí èé ì ýãýýèèééã ì ðóóèãð òààðäèääà òónääääääãçé áàéíà.

38 http://mram.gov.mn/mram_new/index.php?option=com_content&view=article&id=67%3A2011-03-26-07-06-52&catid=31%3Agereenii-zagwar&Itemid=48&lang=mn

В. Төрийн холбогдох бусад байгууллагаас бүртгэл мэдээлэл цуглуулах, шинэчлэх

Байгууллага	Бүртгэл мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл цуглуулах, өөрчлөлт оруулах
<p>Аааеи, òààààäðí àä°íðëé ààçàä</p>	<p>Òààààä ò°ë°à-ëéí òóàëéí òýäàëéí áàäèí ò ì ýàýýýýé, òààààä ò°ë°à-ëéí á¿äðàýýëéí ì ýàýýýýëéí ñàí</p>	<p>– Ì ìíàíë Õëíàà áàéíàà ìäøéí ñóóà- Ì ìíàíë Õëíóíì èäàýí, áàààààóí èäàýí, òàäüýàëàëä¿é èäàýí ìü òàààä ìíààíò ìäèíàí ìëà ýöýëíí ýíñ òíéø ìýà ñàäóíì àíòíä òóòàéí ìóòàà àýàñàýäëéí òýý òàààäóíì àëààí à á¿äðà¿¿ëíý.³⁹</p> <p>– Ì ìíàíë Õëíàà áàéíàà ìäøéí ñóóà- àíëíí ìäøéí ñóóà- àóñ òàààä ò°ë°à-ëä ìäèíàí ìëàíæ áóé òóóëëéí ýòàýý, òóàü ò¿íëéà òàäüýà òàààäóíì àëààíà àäààæ °àñ°í òóàü ò¿íëé ìäèíàí ìñ ñóòààí òííòñíí òàààäóíì òàéëàí, ì ýàýýýýëéà ñóòàòóóëàà-ëéí òàààä ò°ë°à-ëéí á¿äðàýýà á¿äðàýýíý.</p> <p>– Øëíýýä áàéàóóëààñàí òóóëëéí ýòàýý ìü á¿äðàýò áàéàóóëààñàñ àýä-ëëäýý ààñíàñ òíéø àæëóí 14 òíííàëéí àíòíä òàäüýàëààò òàààäóíì àëààíà òàààä ò°ë°à-°ò á¿äðà¿¿ëíý.</p> <p>– Ìàààààóíì àæ àðóéí ìýàæëéí Ò°ë°íëé ààçàä ìü Ì ìíàíë Õëíàà ¿éé àæëëàààà ýöýëíí ýíñ òíéø òóàíëëéí 30 òíííàëéí àíòíä òàäüýàëàò òàààäóíì àëààíà òàààä ò°ë°à-°ò á¿äðà¿¿ëíý.</p> <p>– Õóóëëéí ýòàýý °òä-ë°í áàéàóóëààñàí, òàòàí áóóàñàí, ýñ¿é ìýä, ýäò øëëæ¿¿ëýò çýäàýýä òàààä ò°ë°à-ëéí ì ýàýýýýéà °òä-ë°ò ìäñíí òóòàé Õëíóíì á¿äðàýýëéí àä°íðëé ààçàä, Òàààäóíì àä°íðëé ààçäóíì òíäíííà áàéàóóëàí ì ýàýýýýé ñíëëëòíò æòäí ìí ààáóò òàààä ò°ë°à-ëéí ì ýàýýýýéà çíòëò °òä-ë°òëëá ìäóóëíà.⁴⁰</p> <p>– Àæ àðóéí ìýàæ, áàéàóóëàà ìü ¿éëàäýäýé, ¿éë-ëëäýý ýäòëýò òóñàé ç°à°òäëëá ò°äëéí çàòëäààí ì òíëáíàíò áàéàóóëààñàñ ààñàí °àä°ñ òíéø 10 òíííàëéí àíòíä á¿äðàýò áàéàóóëàà àíëíí òàäüýàëààò òàààäóíì àëààíà ì ýàýýàýæ òàààä ò°ë°à-ëéí àýä-ëëäýýí à òýí àýæ¿¿ëíý.</p>

39 Òàààäóíì àä°íðëé ààçäóíì àäàóíì 2012 ìíü 3 áóààä ñàäóíì 26-íü °àäëéí 236 òííò òóòààëàä ààòëààñàí Òàààä ò°ë°à-ëéà á¿äðàýò æòäí

40 Õóóëëéí ýòàýýàëéí òëíóíì á¿äðàýýëéí òóòàé òóóëëéí 21-23 áóààä ç¿é, Òàààäóíì àä°íðëé ààçäóíì àäàóíì 2012 ìíü 3 áóààä ñàäóíì 26-íü °àäëéí 236 òííò òóòààëàä áàòëààñàí Òàààä ò°ë°à-ëéà á¿äðàýò æòäí

<p>ÖYÄÖI ÄÄ</p> <p>Öenüi äçðäýëëí ì ýäýëëëí öäðëi ñäi ääü ööëëëí ýäýäëëí öäëëí öýðýä</p>		<p>– Ööëëëí ýäýäëëí ì ýäýëýëä °ð-ë°ö ì ðñí í äí ë ööäëí ööëëëí ýäýä äæëüí 15 öíííäëëí äí öí ð öenüi äçðäýëëí ääëäöëëääää ì ýäýäýí ý.</p> <p>– Ööëëëí ýäýä °ð-ë°í ääëäöëääää çäì ääð øëí ýýð ääëäöëääää äí ë °ð-ë°öëëä öenüi äçðäýëä äçðäýí ý.</p> <p>– Ööëëëí ýäýäëëä öäðäí äóöëäö ööäë øëääýð ääðäñäí ýð äçðëë ýäýä äæëüí äöðäí °äðëí äí öí ð öí ëäí ääí ö öenüi äçðäýëëëí ääëäöëëääää äë-äýýð ì ýäýäýí ý. Öäðäí äóöëäö ööäë øëääýðëëí ýö ööäëëí ì ýäýäýëä öäñäðäí ä.</p> <p>– Öäðäí äóöëäö ëí ì ëñ ööëëëí ýäýäëëä öäðäí äóöëäñäí ööäë í ëöýä ì ýäýëñí ýýñ öí ëø 2-6 ñäðüí ääðä öenüi äçðäýëëëí ääëäöëëääää ì ýäýäýí ý.</p> <p>– Ööëëëí ýäýäëëä ääí í ööðñäí ä öí í öñí í, ýñðçë ööëü ç°ð-ñ°í çí äýñëýýýð öäðäí äóöëäñäí øçðëëí øëääýð öç-ëí ö°ä°ëä°ð äí ëñí í °äð°ñ öí ëø äæëüí 3 öíííäëëí äí öí ð öenüi äçðäýëëëí ääëäöëëääää ëðççëí ý.</p>
--	--	--

G. Тендерийн хүрээнд цуглуулах мэдээлэл

Í ëäí ðëí ö ñäëääðö çëë äæëëëääää ýððëýä- ëí ì ì äí ëóäüí äöí ä ö°ð°ñ çäðëäñäí öäí ääðö ö°ðëëí °ì -ëëí çäðëí ëí ì ì äí ëëí äæëë äçëöýöäççëýö öðëëää äääðäð ää í ëäí ðëí ëö, öäëäöëëí çäðëí äæëüä äçëöýöäýä- ëí ì ì äí ëäð öëëëýñýí ääëí ä. Ýí ý öí öëí ëäí ëä ööäëí ëí ì ì äí ëëí ööääëääí ääæöðüí äí öí í ä æöðäí, ëí ì ì äí ëëí çäñääëäëüí çäð-ëí çëë-ëýöýýñ ì ýäñäýí äí äëí äí, öääëääð çäð-ëí äýö ççëë ääëöäç ääëí ä.

Ööäëëí öýäøëýýñ çäðëäñäí öäí ääðö ì ðí ëöí ä-äüä ñí äí í øäëäðööëäöäää -äí äð, çí ý, öçí ëë í°ö, -ääääðää öäðüööëäëö öëëæ ñí äí äæ äóé ä°ä°öä öóääðää, çäð çýýëä í ëëöñýí çí ý °ðö°äýé ääëö çäð-ëí ä í ëëöççëýöýýð ääëää ää äóñä ì ýäýëëëëí öäëäð öí äí ðöí ë öí ì ü, í ëí ö ì ýäýëýë öí ì ñ ääëñí üä ýí ä í í öëí ö öýðýäöýë.

D. Улс төрд нөлөө бүхий этгээдээс авч буй мэдээлэл

Äëääí ööøääëöí ü ööäëëí äøëä ñí í ëððëüí ì ýäççëýä äí ëí í ö°ð°í ä°, ì ðëí äüí ì ýäççëäëëí ì äýäð, öççí ëëä äçðäýö, öýí äö, öääääëäð æöðì üí 3.9-ä “Äëääí ööøääëðäí Í ëëðëëí äëääí ä í ëëðëëí äí ëí í ööäëëí äøëä ñí í ëððëüä çí öëöóóëäö, äøëä ñí í ëððëüí ç°ð-ë°ñ öðüä-ëëäí ñýðäëëëýö ööääë ööëëëí 8 äöääð ççëëëí 8.1 äýö öýñýäð çäñäí çëë äæëëääää ä öýðýäæççëýöäýý ööäüöäð ëí ì ì äí ëëí í ëëö ööäüöääí ü 5 öçðöýëö ööäëëä ýçýí øäýä, öýçäääðëäääí äë öäðëööëääääðäë ëí ì ì äí ëäñ ýçýí øææ ääëää í ääí ë ööäü í ü ööäëí äëääí ööøääëöí ü ì ýä æëëëëí öäëëí äëëí öýí æýýí ýýñ ääää äí ë äøëä ñí í ëððëüí ç°ð-ëëäçë äýæ ççí ý” äýæýý.

Ääëëäðäë öýí öýö ääçäð í ü ö°ðëëí äëääí öäää-äääñ Ääëëäüí ýñðýä öööëüä çäñäí ööääðääí ä öä ì ýäççëäëëä öçëýýí ääää. Çí ä ääðäö ì ýäýëëëëä äääðäæ ääëí ä.

<p>Ì ýà¿¿ëäéí ò¿ðýý</p>		<p>- Гишүүнчлэл, хуулийн этгээдийн удирдах зөвлөлийн гишүүн /¿¿íä õíëáíí, íýäýë, ð°ä°ëä°°í, íòäëéí ç°äë°ëéí òýð¿¿í, äè¿¿í, íàì, òëñ ð°ð, íëíí íëëðééí ääëäóóëäüí äè¿¿í+ëýëä ääëñàí áíëíí ääëäää òäëäàð äé+íý/ - Төлөөлөл хэрэгжүүлсэн байдал /¿¿íä òóäü ò¿í, ðóóëééí ýðäýýäëéä ð°ë°°ë°í òíáíððíé ¿ëë äæëëääää, òäðëëòäáí ä íðíëõñíí òäëäàð äé+íý/ - Бэлэг, үйлчилгээ, өв залгамжлал, хандив, туслалцаа, хөнгөлөлт /¿¿íä òóòäéí äëäáí òóòääëòí ù íýä ñäðüí òäëéíääñ äýýø òýí æýýíëé äýëýä, ¿ëë+ëëäýý, òáí äëä, ðõñëäëòää, ð°íä°ë°ðëéä í ýä¿¿ëíý/ 4.4.1 Íðëíáí òýñýäò çäññáí çäðëí íðëíäüä äòðääòää: - Үйл ажиллагааны орлого /¿¿íä ¿íäñýí äæëäñ äääóòð äæëëäæ íëñíí íðëíáí, ðóäëäðää ¿ëëääýðëýë, ¿ëë+ëëäýý ýðòýëñíëé íðëíáí òàì ääðíä - Хөрөнгийн орлого /¿¿íä ò¿ðýýñ, ýðòëéí øëì òäýë, ííääíë äøëä, ò¿¿äëéí íðëíáí, ð°ð°íä° áõñäää äøëäëóóëñíí ù íðëíáí òàì ääðíä./ - Хөрөнгө борлуулсны орлого /¿¿íä ð°äë°ò áíëíí ¿ë ð°äë°ò ð°ð°íä°, ðóäüòää áíðëóóëñíí ù íðëíáí òàì ääðíä./ - Хандивын орлого /¿¿íä áõñääñ ääñáí í°íä°í òáí äëä, ðõñëäí æ òàì ääðíä/ 4.4.2. Õ°ð°íä°, çýýë òýñýäò çäññáí çäðëí ð°ð°íäëéä äòðääòää: - Газар /¿¿íä íýä¿¿ëýä ääðäää+ëéí áíëíí ò¿¿íëé äýð ä¿ëëéí äè¿¿äëéí °í+ë°ë, ýçýí øëëéí áíëíí äøëäæäæ ääëäää ääçðüä í ýä¿¿ëíý./ - Компани, нөхөрлөл, хоршоонд оруулсан хөрөнгө оруулалт /¿¿íä °òðëéí áíëíí äýð ä¿ëëéí äè¿¿äëéí ¿¿ñäýí ääëäóóëñáí áíëíí òóäü íëëë¿¿ëñýí ðóóëééí ýðäýýä, ò¿¿íëé òíëáíé, íðëí, òäðäàð áíëíí ñäëäàð ëíííáíé, äæ äóóéí íýäæ, ääääää, äíòíäüí ð°ð°íäëéí äëðäýýñ òóääëäáí ääñáí ðóäüòää, áííä, áõñää ¿íýò òääñüä í ýä¿¿ëíý. Õ°ð°íäëéí ýò ¿¿ñäýðëéä òíáíððíé äé+íý/ - Эрх, патент, тусгай зөвшөөрөл /¿¿íä °òðëéí áíëíí äýð ä¿ëëéí äè¿¿äëéí °í+ë°ë, ýçýí øëëä ääëäää çíðëíä+ëéí ýðò, íäòáí ò, ðõñäæ ç°ä°òðëëéä í ýä¿¿ëíý/ äýñýí ääëíä.</p>
-----------------------------	--	--

Өооаоаа	<p>Аеааí оооааеа оíí еéíааní í аóрó нííííааníí °аä°°ñ оíеø 30 оííííаеéí аíоíð, í°í оооаеí аеаа оааае ааеааа оооаоааí ааа æеé а¿ðеéí 2 аооааä нaðúí 15-íú аíоíð ì°í еø оýí æýýíеé °°ð-е°еò íðнííñ оíеø øеíý-еýí ааäааø</p>
---------	---

5.3 Компанийн засаглалын үндэсний зөвлөл

Еíííаíеéí çаһааеаеúí ¿íäýнíеé ç°ае°е íú Ñаíò¿¿аеéí çíðеөөооеаø оíðíííú äýäýä, ð°ðеéí çaðеí +еä ¿¿ðаеéа Çаһаеéí ааçðúí ðоòае оооөеéí 19 ä¿äýýð ç¿еéа çааníú аааоо оýäýае¿¿еýö ¿¿ðýä а¿ðеé еíííаíеéí çаһааеаеúа һаеаäооеаø, ðаеéаíае, еé оíа ааеаеúа о°ае¿¿еýö +еäеýеýýð ¿еé аæеéеаааä ýаооеааа о°ð, ооаеéí оýаøеééí оаí оаäһаí íýäýаеééí еíñөеòоò ааеíа. Óоñ ç°ае°е íú Еíííаíеéí çаһааеаеúí ¿íäýнíеé ðаеéаíа 2013, 2015 ííооааä ааäааæ ðаеéаíа ооñаааһаí еíííаíеóаúí íýäýеéеéа оаøеí оооааһаíаä оааһаíа ааеíа. Ì°í ð°ðеéí ааеаооөеааа аíеíí íýäýаеééí оíеаííаííð ааí æоóеаí еíííаíеóаúí íýäýеéеéа аа+, ¿íäýнíеé ííðоае һаеò ¿¿һаýí аæеéеаø а°а°оа íýäýеéеéí һаíа а¿ðоаýеòýе еíííаíеóа íýäýеéýý øеíý-еýö аíеíí æеéа íеäí æýý.

Ì ýäýýеýө øеíý-еýö аæеúа íýäһаýí ааеаеааä һаíò¿¿аеéí æеé аооñһаí, ðаеéаí ааäһíú ааäаа æеéа 1 оааа ðеéаýа аæýý. Оаøеí оооааһ ааоü оа íýäýеéеéí а¿òýö íú í°í оооөеéí ýоäýаеééí а¿ðýí а а¿ðоаýеòýе ооаüоаа ýçýí øеä+еä, еíííаíеéí ýðò а¿ðеé аеааí оóøааеòíú ò¿ðýýíä е ааеíа.

5.4 Хувийн хэвшил: Банк, санхүүгийн байгууллагын хуримтлуулж буй мэдээлэл

Äýýðò ð°ðеéí ааеаооөеааäооааһ аааíа оооөеéí ýоäýаòýе оíаòííе ðаäеөоаа ¿¿һаýö ооаеéí оýаøеééí ааеаооөеаааä аäеéæааíú ааíеóоа аааòааа. Óооөеéí ýоäýýä а¿ð оаòааäúí çíðеéаííð аíоííаúí аеü íýä аäеéæааíú ааíеéíä аíоííäúí í°íí°í оýí äýäò аíеíí аеü íýä ааерòааä çаааае ааíñоае ааеóüä øааäаааä. Оаäеí ааíñ íýýеäýоýä аäеéæааíú ааíеааһ оооөеéí ýоäýаеééí çaðеí ð°ðеééí íýäýеýе øааäаааä аа оýааýýðò оооөеéí ýоäýаеééí äýð-еéäýýíеé оооөааä, еíííаíеéí а¿ðýí, ýðò а¿ðеé аеааí оóøааеòíú ааäúí ¿¿һаеéí ааòаеааä çýðýä аааòаíа⁴¹.

41 1900-1917, 1900-1977 өааеаò оòаһ

Áónāā óēñŭí æèøēā ðáíāēāāāāñ ðāðāðāā íēíí óēñŭí ááíē, ñáíðĵĵāēéí ðíííííííí ááēáóóēēāāóóā óēñ ð°ðā í°ē°° áĵðēē ýðāýýāēéí °°ðēéí íðíŭ áíēíí áónāā íðíŭ æāāñāāēòŭā āāðāāæ, ðĵĵíēēáyý ðíāòí íē øēíý÷ēēæ, ðāððēēòáí ñíēēēòíð ýñðĵē ðóāāēāāð çýðāýýð ðýíāēòŭā ðýðýāæĵĵēāýā. °°ð°ð ðýēāýē, óēñ ð°ðā í°ē°° áĵðēē ýðāýýāýý ðíāíððíē áíēāííāĵē áāēóāā ì áíāē óēñŭí óēñ ð°ðā í°ē°° áĵðēē ýðāýýāēéí æāāñāāēò °°ð íýā íðííā (ðíāíððíē óýì æýýíā) āāð÷ēðñáí, øēíý÷ēýāāýæ áāēāāā. Í áíāē óēñ íýāāñýí, áāðēāāāñáí æāāñāāēò áāēðāĵē ó÷ðāāñ āððēæāāíŭ ááíēóóāāā ðóóēüā çāññáí ĵĵðāýý ðýðýāæĵĵēýðýā ðĵíāðýē ó÷ēð÷, íýýēððýē ýð ñððāāēæāāñ āíðííāāíí ì ýāýýēýē áýēòāýāýā ÷ ðāðēēòāā÷ áíēííāĵē óēñ ð°ðā í°ē°° áĵðēē ýðāýýāēéí ēðāýíēē áāðēí ð áē÷āēéí ì ýāýýēēēēā íēíð áíēíí æāĵē, ææēē íāíā íýððýē ēðāýā íēíííð áāēāāā ðóē ðýíāðāā ðĵíāðýēðýē áāēíā⁴². Í āííāííð óēñ ð°ðā í°ē°° áĵðēē ýðāýýā ì °í ýñýðēēā āððēæāāíŭ ááíēóóā ðāððēēòāā÷āāð áĵððāýð ì āýāðāā āñóóēāāð ðíāððóóæ ìðíāðāí ì ā áĵððāýæ áāēíā.

5.5 Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төвийн эрхлэн хотлох мэдээлэл

“Íýð ðāāñíŭ ð°ēá°ð ðííðíí ð°āē°ðñ°í ðāāāāēāì æēéí ð°ā” ÕÕÊ íŭ 2002 ííŭ 12 áóāāāð ñāðā “Í ííāíēŭí Õ°ð°íāēéí Áēðæ” ÕÊ-ēéí áĵðöýýñ ðóñāāāðēāí 100 ðóāŭ ð°ðēéí °í÷ēð ðóóēēéí ýðāýýā áíēæ ĵĵñāýí áāēáóóēāāñāí. Õāðēí 2016 ííŭ 4 áĵāýýð ñāðŭí 15-íā “Íýð ðāāñíŭ ð°ēá°ð ðííðíí ðāāāāēāì æēéí ð°ā” ÕÕÊ áíēíí °°ð÷ē°í çíðēíí áāēáóóēāāñāí. Íýð ðāāñíŭ ð°ēá°ð ðííðíí ðāāāāēāì æēéí ð°ā íŭ ĵíýð ðāāñ āāðāāā÷ áíēíí áónāā íðíēòíā÷ðíē áāēáóóēñáí āýðýýíēē ĵíāñýí āýýð ĵíýð ðāāñŭā ðāāāāēāð, ðĵĵíðýē ðíēāííðíē áĵððāýē ð°ð°ēæ, ĵíýð ðāāñíŭ ð°āē°ðñ°í ðāāāāēāì æēéí ì ýāýýēēēéí áāāçŭā ýððēýí āĵēóýðāýð ĵēē āæðēēāāāā ýāóóēāāā. Íýð ðāāñíŭ ð°āē°ðñ°í ðāāāāēāì æēéí ýððēýð ðĵðýýíā áēāð áíēíí áēāð áón ĵíýð ðāāñŭā ðíí øēððýā, ðóāŭòāā ýçýí øēā÷æéí íýð, ðāýāāāð íŭ ðóñāāē áĵððāýē ð°ðē°í ðāāāāēāāā. Í °í áēāð áón ĵíýð ðāāñŭā ðāēē ðýēāýðýýð ēííŭððāðēéí ñáíāð áāēáóóēāì æēā áĵððāýí, ðĵĵíā íðñíí °°ð÷ē°ēðēēā ðíēāíāāíð áāēáóóēēāñŭí ç°āø°°ð°ē, ĵíýð ðāāñ āāðāāā÷ēéí ðĵñýēðēéí āāáóó áĵððāýý. Í ýýēððýē áíēíí ðāāēòðāē ÕÊ-ēéí ðóāŭòāā ýçýí øēā÷æéí āýēāýðýíāĵē áíēíí ðóðāāí áóē ñóāāēāāāā ýððēýí āāðāāāā.

42 Áððēæāāíŭ ááíēíŭ ýð ñððāāēæ

5.6 Төрийн болон бусад байгууллагын хуримтлуулж буй мэдээлэл: Дүгнэлт

Î-ÈÒÁÑ-ûí ñàíààðòûí òçðýýíà íéáíðéíð çééäýðéýé ýððéýä- èììíàíéòáààñ ààáíà íéáíðéíð çééäýðéýé ýððéýð èììíàíéä òóáíòáà ýçýì øðéýýñ áóñàà òýéáýðýýð (æèøýý íü çýýé îéäî) ò°ð°í° îðóóéäâ-, ýíý ñàéáàðð òáíààðð îðíéõíã-èä áíéíí äýðýýéã-æéí àøéä òçðýýä- ýçæéí ì ýäýýééééä èè òí ä áíéäî íü -óðàè äýæ ççäýã.

Î éáíðéíð ñàéáàðð çéé àæéééäààà ýððéýð “Òóñàé ç°áø°ð°é” òçñýð òóðàé òðã°ä°éä òáàñàððáà ãàðéì òûä Àøéä ì àèòì àéûí òóðàé òóóéééí 18 áóáààð ççééééí 18.2 áíéíí 25 áóáààð ççééééí 25.1-ä, Àæ àðóéí íýãæéí òóñàé ç°áø°ð°éééí òóðàé òóóéééí 15.10.4-ò òóñ òóñ çààñáí á°ã°ä°ä ýäýýðð ççñýýí áàéäóóéäâ-èéí ì ýäýýééééä øààðáàðäçé áàéäàà íü òàðáàäéä. Î ìííé Õéñ òóñàé ç°áø°ð°é ààñàí èììíàíééí àøéä òçðýýä- ýçæéí ì ýäýýééééä ààðáóóéäðäçé áàéäààààñ àááíà íéáíðéíð çééäýðéýé ýððéýð òçñýéðýé, òðã°ä°é ààðáàñáí, òáíààðð îðíéõííí, òóñéáí äçéðýðäýñýí, áçðýýäýðççí òóáààð äýðýý áàéäóóéäò èììíàíééééí ì ýäýýééééä ÷ øààðáàðäçé áàéí à.

Î ìííé Õéñûí ò°ðééí áàéäóóééäàààñ òóáéóóéæ áóé òóóééééí ýäýýäééí ì ýäýýééééí áçðäýé íü Î-ÈÒÁÑ-ûí ñàíààðòûä òáíàò òýì æýýíä òíáíðòíééíáííäçé ó-ðààñ ì ýäýýééééä áçðýí àààð í°ò°é áçðäýýäçé ì °í ì ýäýýééééä áàéäóóééäàà áçð °ðééí áàðàéñáí æóðì ìí ààáóó àâ- íýäðäýæ, øéíý-èèæ áàéäàà íü íýãáñýí çíðéóóéäèðäçé áàéäààà òàðóóéæ áàéä. Õééí ýýñ Î-ÈÒÁÑ-ûí ñàíààðòûí øààðáéäààûä òáíààðáà áíòííäûí òóóéü òíàòííí æéä °ð-é°èò îðóóéäò øààðáéäààðàé áàéí à.

ýäýýð á¿ðäýëä íðñí °ð-ë°èèéí ðàëäð çíðèð áàëáóóëëäää ì ýäýäýä íèèýä ì ýäýýéýð, ð°ð°íäèéí áèðæ äýð ðóäüðäà ääðäñàí éììíäíèéí ì ýäýýéýè ð°èè°ð, ääí éí äè ýðäýñ ääýëäèéí ñàí äèéí ì ýäýýëëëä ñí íèððñí ýäýýäýä °ä°ð, í °°ð°ä áí éí ðòñäè ðýðýäðýýí ä äñàí ðàëäáéí ì ýäýýëëëä ì ýäýýéýð çýðýä⁴⁴ ð°ðèéí çàðèðäðäí ù áàëáóóëëäää çàðèì ì ýäýýëëëä ò¿ðä¿éýð ðóðäè çàñàí äàéí ä.

Õ°í èéí ýíäðäèéí ðóðäè ðóóëëéí 19.8, 22.6, 26.7 ç¿éë¿äýä çàñíäð ðòñäè ç°ä°ð°ð°è íëäñí ýðð á¿ðèé áàëáóóëëäää ì ù ðòñäè ç°ä°ð°ð°è íëäñí áí éí ð¿¿íèéä ò¿-èí ä¿é áí éäñí íí í ðóðäè, ðòñäè ç°ä°ð°ðèéí ðóäüðäðä ñóí äñàí ðèèääýðèé äæëí ðàäáí °ä°ð ääðäðäí áàëäæü íð-í ù äñóðäè ýððýñýí ð°ðèéí çàðèðäðäí ù ð°ä áàëáóóëëäää áí éí ðàðäððí äñóðäè ýððýñýí ð°ðèéí çàðèðäðäí ù áàëáóóëëäää, Õ°í èéí ýíäðäèéí éììèñ, ðòñäè ç°ä°ð°ðèèè íëäñí äàëäè áàéððèè àéí ää, ñóí , ä¿¿ðäèéí Çàñä ääðä, ì ýðäýæèéí ðýíäèðí áàëáóóëëäää, íëí íèèýä ðòñ ðòñ ì ýäýýéý ýä çàñàí äàéí ä. Õ¿¿í-èýí Éììíäíèéí çàñäææü çíäýñí èé ç°äèèéí ðóðèì ðèóóèæ áóé ì ýäýýéýä ç°ä°í çàðèì éììíäíèéí ð°èè°èí óàèðäð ç°äèè, çàñäææü ì ýäýýéý äàè ä ì ýäýýéý ì ýäýýèèéí ÁÄÄ ð°äèéí ì ððäè ñàèð äýð èè ðí ä áàéððñàí áàëäää äàéí ä.

6.2.2 Хувьцаат компанийн мэдээлэл

Í-ÈÐÄÑ-úí ñòäíäððò 3.11.d.iii -ä çàñíäð ìýýèðýé áóðó çíðèðóóëää- áàëáóóëëää /ð°ð°íäèéí áèðæ/-ä ðàì ääðäð ðóóëëéí ýðäýäèéí àðèä ò¿ððýä- æéìðýíý ýçäèéí ì ýäýýëëëä çàäääè ääð ðàððäèää ðàèèäää¿é.

Ììíäíè Èèñää íäííäèéí áàëäæäð 312 ìýýèðýé ðóäüðäð èììíäíè, 4 ðàèèððäè ðóäüðäð èììíäíè çíýð ðàñí ù á¿ðäýèðýé áàëäää á°ä°ä ýäýýð ýçýì øèä-èéí ýçýì øèæ áóé ðóäüðäí ù á¿ðäýè ðàðèì ðýéäýðýð ðàäääèäääæ äàéí ä⁴⁵.

Àðèð ì äèðì äèí ðóðäè ðóóëëéí 11.1.24-ð çàñíäð Óèè óòðäèé ýàì ì ù ð°ð°íäèéí áèðæ äýð ðóäüðäð ääðäñàí ðàëáóóëëéí áí éí àðèèèèèðí ðòñäè ç°ä°ð°ð°è ýçýì øèä- ýäýýäèéí ì ýäýýëëëéí á¿ðäýè ð°èè°ð ¿¿ðýäýé. Ýíý ðóóëüä çàñíäð ñòðäðäèéí à- òíèáíäèéí á¿ðèé àðèð ì äèðì äèí íðäí àðèèèèèðí ðòñäè ç°ä°ð°ð°è ýçýì øèæ áàëäää ýäýýä ì ù ðóäüðäð ùðä 10-äñ äí íø¿é ðóäèéä Ììíäíèèí ð°ð°íäèéí áèðæýð äðèèæèð ðàððäèäðäè⁴⁶ ðóè ñòðäðäèèéí à- òíèáíäèéí á¿ðèé àðèð ì äèðì äèí íðä äí éí èììíäíèéí çàðèì ì ýäýýëëëä èììíäíèèñ ääðáóóèæ äàéí ä.

44 Àðèð ì äèðì äèí ðóðäè ðóóëü, 2006
 45 Ííýð ðàñí ù ð°äèð°í ðàäääèè æéí ð°ä ÕÕÈ-èéí 2016 ì í ù 10 áóääð ñàðí 20-í ù °äðèéí 01/151Ä ðí ð äèäáí àè-èä
 46 Àðèð ì äèðì äèí ðóðäè ðóóëü, 5.6

᠊íyò òààᠨí ù çàð çýýèèéí òóòàé òóóèèéí 56 äóàààð çúèèä çààᠨí ù àààóó íýýèòòýé òóàüòààð èíìíàíé íü òóòàéí èíìíàíééí í°è°° áúòèé òóàüòàà ýçýì øèä-èä áíèíí òýäáýýðèéí òí èáí ääíò òýäýýäèéí ì ýäýýèèèèä ᠨàíòúúäèéí çíòèòóóèäð òí ðíí Ì Ìííáíèüí ò°ð°íäèéí àèðæèä òúðäúúýò ì °í °°ðèéí òàðèì òóóàᠨàí ä ì ýäýýýò úúðýäòýé.

ᠨàíòúúäèéí çíòèòóóèäð òí ðíííü “Çíòèòóóèäèòòàé òýäýýäèéí ì ýäýýèèèèéí ᠨàíäèéí æòðàì”-ä çààᠨàí ì ýäýýèèèèä ᠋᠋᠋᠋ ᠋᠋᠋᠋ ìü ààðèäààᠨàí ì àýäòúí àààóó òí ðíííä òúðäúúèäýä äà ì ýäýýýèä òóàüòàà ýçýì øèä-èéí ì ýäýýýè, Ò°è°°è°í òàèðäàð ç°àè°è, èíìíàíééí òàèðäèäàüí íýð áíèíí áóᠨäà òí èáí ääíò ì ýäýýýè, í°è°° áúòèé òóàüòàà ýçýì øèä-, òýäáýýðèéí òí èáííòíé òýäýýäèéí ì ýäýýýè äààòàæ àáéíä. ᠊íyò òààᠨ äàðäàä-èéí ì ýäýýèèèèéí èè òí ä àáèäèüí æòðì úí 2 äóàààð çúèèèéí 2.3.2.1-ä “èíìíàíééí æèèèéí úèè àæèèèäàààí ù òàèèèí íü èíìíàíééí òàèðäèäàüí áúòýò, áúðýèäýòúúí ä ðᠨíí ì °°ð-è°èèèéí òàèäàðò ì ýäýýèèèèä äáóóèᠨàí àáéíä” 2.3.4.2-ò “èíìíàíééí æèèèéí úèè àæèèèäàààí ù òàèèèí íü òýíàèòüä òýðýäæúúýä- /ááíàòèèèèäð ýçýì øèä-⁴⁷/ òýäýýäèéí òàèäàðò ì ýäýýèèèèä äáóóèᠨàí àáéíä” äýæýý.

Í ýýèòòýé èíìíàíééí úèè àæèèèäàààí ä òýí àèð òààèò úúðýä áúòèé ᠨàíòúúäèéí çíòèòóóèäð òí ðíí áíèíí Ì Ìííáíèüí ò°ð°íäèéí àèðæýýᠨ òàðèèèäà-, òóàüòàà ýçýì øèä-èèä òàíüæ ì ýäýò +èèýýýýð äàðàèᠨàí äúðýì, æòðàì ä, òóàüòàà ýçýì øèä-èéí ì àýäòàà òààèèäàð òààðäèäàä íü òýò äð°íòèé, àøèä òúðòýä-æèí òýíý ýçí èèä òí äðóóèäð äáóóèäàäúé àáéíä.

Үнэт цаас гаргагчийн мэдээллийн ил тод байдлын журмын холбогдох маягт, бусад зохицуулалтыг судалж үзэхэд хэт ерөнхий, ашиг хүртэгч эзнийг тодруулах агуулгагүй байгаа нь хуульд нэр томъёоны тодорхойлолтыг бий болгосон ч бүртгэлийн маягтад ашиг хүртэгч эздийн мэдээллийг тусгахаар зохицуулаагүй байна.

6.2.3 Хувийн хэвшилд төвлөрч буй мэдээлэл

A. Арилжааны банк

Çíòèòóóèäà- àáèáóóèèäàààᠨ ààòàèᠨàí æòðàì, çààààð, äàðúí ààèäàà, ç°àè°í æ çýðäèèä ᠨòàèäòàä àáíé ᠨàíòúúäèéí àáèáóóèèäààòóäüí úèè àæèèèäàààíä òèèᠨýí çíòèòóóèäèòàä ì °íä° òàààð, òàððí ðèçì üä ᠨàíòúúäèýòòýé òýì òýò ᠨᠨòóàèààð 2010 Ìíííᠨ òí èø Ìèíí òèᠨüí àáíé, ᠨàíòúúäèéí àáèáóóèèäàààᠨ àààò çýýèèéí òàèäáóòòò Ìèèòýò çíòèèäí Ìð çàðèì ᠨàéí òòðøèäàà íýàðòúúýò Ìðíèèèíäí òèèäàæýý. Òóòàèèäàè, Ìèíí òèᠨüí ᠨàíòúúäèéí àáèáóóèèäààòóäüí ààòàèᠨàí æòðàì, çààààð, äàðúí ààèäàüä òýðýäæúúýò àèòàì òèèæ, ì °íä° òàààð, òàððí ðèçì üä ᠨàíòúúäèýòèéí ýᠨðýä, òàðèèèäà-èèä òàíüæ ì ýäýò úúðýä áúòèé íýäæ, àèäà àèè áíèäí ᠨíí, ì ýðýæèèòí èèä òí ì èᠨíí ì àáéíä.

47 ᠊íyò òààᠨí ù çàð çýýèèéí òóòàé òóóèè, 4.1.26. “ááíàòèèèèäð °í +è°ä-” äýæ òóóèüä çààᠨí ù àààóó Ìíí èí èèü ýçýì øèä-èéí íýð äýýð °°ðèéí °í +è°è äýò çíýò òààᠨüä áúðäúúèᠨýí, òóòàéí çíýò òààᠨí ààᠨ úúᠨýò çð øèì èèä òúðòýò ýðòòýé æèí òýíý °í +è°ä-èèä òýèíý.

В. Нотариатын үйлчилгээ

Í î ðàðäèàòóóí áàéáóóèèääí ðóðàéä ðàðäèèòàä-, çèè-èççèýä-àèéí ì ýäýýèèèèä ðóñàäé äýäóýðð àè-èæ òçíí ýàðýèäýä á°ä°ä ðàðäèèòàä-èèä ðàíüæ ì ýäýðäýý ç°äð°í áéàèéí áàéòààèòóóí çí äýñèýí áàðàèääàæóóèèää. Çí ýýñ °ð°ð°ð áóñàüí °ì í°ñ çèè-èèäýý çççèýó, àèèää áàðäèè ò áè-èä áàðàèääæóóèèäòàä ýòñèéí °ì ÷è°ä-èèä òí äðóóèäò ýì àð í ýäýí àæèèèääà î ðð ðýðýæççèäýäçè áàéí à.

6.3 Мэдээлэл ба нууцлал

Хүснэгт 14. Байгууллага, хувь хүний мэдээллийг нууцлах ба ил болгох зохицуулалт

Мэдээлэл нууцлах тохиолдол		
<p>Ì ÈÐÀÁÌ ÀÝòÐ, 21 àçäýýð ççèè</p> <p>Õóäü òçíèè í óóòóí òóðàé ðóóèü, 4 äçäýýð ççèè</p>	<p>Õóäü òçíèè ì ýäýýýè</p>	<p>Çí ä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • çàðèèèè ðàðäèèòàäí ù í óóò • ýðççèè ì ýí àèéí í óóò • ð°ð°í àèéí í óóò • äýð äçèèéí í óóò • ðóóèèèð òí àòí í ñí í áóñàä í óóò
<p>Áàéáóóèèääí í óóòóí òóðàé ðóóèü, 3 äóààä ççèè</p>	<p>Áàéáóóèèääí ì ýäýýýè</p>	<p>Õóðàéí æ äðóéí í ýæèéí ýðð äçðèè ýàýýàèéí /äçèòýòäýò óàèðàèèää áóçó òççí ýýñ ýðð í èäí ñí í áóñàä ýäýýàèéí àè-äýýð äàðàñàí ç°äð°ð°èäçèäýýð áóñàäà èè áí èäí óüä òí ðèèèí íí</p>

Мэдээллийг задруулж болох тохиолдол

<p>Ì ÈÐÀÁÌ ÀÝòÐ, 20 äóààä ççèè</p>	<p>Õóäü òçíèè ì ýäýýýè</p>	<p>Õ°ðèéí ýðð äçðèè áàéáóóèèääà °ðèéí ýçýì øèè äýò ðóäü òçíèè ðàèààðð äí î ð äóðàñàí àññ áóñàä ì ýäýýèèèèä ðóðàéí òçíèè áè-äýýð äàðàñàí ç°äð°ð°èäçèäýýð çàäðóóèèòóóí òí ðèèèí íí. Çí ä:</p> <p>Õóäü òçíèè ì ýäýýýè</p> <ul style="list-style-type: none"> • òççíèè ýòýä /ýð/-èéí í ýð • °ðèéí í ýð, í àñ, òçèñ • ì ýðäýæèè, áí èí àñðí è • àéàáí ðóøààè, àæèüí äàçðóóí ðäýä, àæèüí ðàñ.
<p>Õóäü òçíèè í óóòóí òóðàé ðóóèü, 6 äóààä ççèèä</p>		<p>Áàðèäí ðàí áààèäò áí èí í çí äýñí èè àçóèäçè áàéèèüí àøèä ñí í èððòí è, èðäýàèéí ýðççèè ì ýí ä, ðóóèü, ñí ù ýðð àøèäò òí ðèððí è ò-ðóóèèäçèè ççäí ýýñ çàèèòäçè èäèäèèääàðàé íí òäí è òí ðèí èäí èä ò°ðèéí òí èäí ääí ò ýðð äçðèè áàéáóóèèääà /àèàáí ðóøààèòàí/-üí øèèääýðýýð ðóäü òçíèè ýðççèè ì ýí àèéí áí èí í áóñàä í óóòóí ðóóèèä çààñàí òçðýýí ä èè áí èäí æ áí èí í.</p>

<p>Áaeáóóééaaúí íóóóúí óóðáé óóóéü, 3 áóáað çúéé, 6 áóáað çúéé</p>	<p>Áaeáóóééaaúí ì ýäýýéé</p>	<p>Òóðáéí áaeáóóééaaúí áeááí çéé àæéééaaááí ù ííóéíáóíé óíéáííóíé, ýñóçé óááððáá °ðñ°éá°°íá çáó çýýé, áááóó òàéáá òàí áááéáó çíðééáííð áaeáóóééááá °°ð°° íóóóàéæ òàí áááéáéóááá ááñáí, çááðóóéááé óóóéü ñíí ù àøéá ñííéððíéá íü óíð óðøéá ó-ðóóéæ áíéíó íóóó ì ýäýý, òáóííéíáééí øééäýé, ð°ñ°é, ñóááéááá-øéíæééäýýíéé ááððèì ò áé-éá, øááððáéáááòáé òáóíéé, òííííáò°ð°°ð°í æééá áaeáóóééaaúí íóóóáá òàí ááðóóéæ áíéíí. Áýá- ýì áð + óíóéíéáíéá áííð ì ýäýýéééá íóóóàéæ áíéíóáçé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • óóðáéí áaeáóóééaaúí ýáóóéæ áóé çéé àæéééáááá, çééááýðéýé, çéé-ééäýý, àøééææ áóé òáóíéé, òáóííéíáééí òçí àí ùí ýðççé ì ýíá, òçðýýéýí áóé íð-éíá çççéýð áóðó çççéæ áaeááá í°é°ééééé ééóäýí òáðóóéáð ì ýäýýéé • óóðáéí áaeáóóééaaúí ì ýäýéá áaeááá á°á°°á óáááéáéð, òàí áááéáéóúí áíðèì íü ç°ð-éááñ°í óíóéíéáíéá éá òçí àí ùí ýðççé ì ýíá, òçðýýéýí áaeááá íð-éíá áðóé ó-ðóóéæ áíéçíøáçé áçð ð°ðéééí óíð, òáððáá éäýáðð áíéñúí óíð ð°í°°éééá òíáíððíééñí ì ýäýýéé • áýì ò òýðáééí óóðáé áíéíí íééóýä ì ýäýýéýóýýð óóóéüá çááñáí áóñáá ì ýäýýéé
--	------------------------------	--

6.4 Төрийн албан хаагч, улс төрд нөлөө бүхий этгээдийн мэдээлэл ба хариуцлага

Áaeéáááñ óðüá-ééáí ñýðáééýó çéé àæéééááááíá ð°ðééí áaeáóóééááá íýýéððýé, éðäýáééí àøéá ñííéððíéá íééóñýí çéé àæéééáááá ýáóóéæ áaeááá ýñýðýä òááéð òýíáéðáá ð°ðééí áóñ áaeáóóééááúí íðíéóííá íýí ýááççéæ, òàí òðáí àæéééáð, ì ýäýýéýé òáððééóàí ñíéééóíð, íéíí íééóýä ì ýäýýééééá òíáòí íé òçðäýæ ááéð⁵² ççðýá áááðæýý.

Áaeéáúí ýñðýá óóóéééí 14.2-ò “Ýíý óóóéééí 14.1-á çááñí ááñ áóñáá ýðäýýáééí ð°ð°íá°, íðéíáúí ì ýäççéýá íéíí íééóýä íýýéððýé áaeíá” áýñýí íü ì ýäýýééééá íéíí íééóýä çááááé íýýéððýé áaeéááð ççðýááçé áýæ íééáíááíóííð áaeíá. Ì°í ÓÉÕ-úí Áaeíáúí óíðíííú 2012 ííú 4 äçäýýð ñáðúí 25-íú °á°ð¹ 05 òíáòííéííð ááðéááñáí “Áeááí òóøááéðíú óóáééí àøéá ñííéððéüí ì ýäççéýá áíéíí ð°ð°íá°, íðéíáúí ì ýäççééééí ì áýáð, òççíééá áçððáýó, óýíáð, òááááéáð æóðáí”-á ì ýäýýééééá íéíí íééóýä íýýéððýé áaeéááð òáéááð òóñáááçé áaeíá.

52 Áaeéáúí ýñðýá óóóéü, 6.1.7.

Ì ÌÍÁÌÈ ÒÈÑÀÀ “àøeã òçðòÿã- ÿçÿ” äÿñÿ ããóóeãÛã èèÿððeèeñÿ ðóóeèeí çàðeì òìáìðòìeèíèò áàeããã ÷ “àøeã òçðòÿã- ÿçÿ”-eèã óóãã óóããàð ÌÛ òìáìðòìeèñíí Ìÿð òì ÌÛ Ì áàeããçe áàeíà. “Ááíáòeòeàð òì ÷e°ã-”, “ÿõñeèí òì ÷e°ã-” äÿñÿ òìáìðòìeèíèò Ì ÒÁÒÑÒ, -ÒÇÇ ðóòe èòóeèeóããã áàeããã áíeíã- áãóóeãã, Ìÿð òì ÌÛ Ì Ì Ì òìáìðòìeèíèò ÌÛ Ì -ÈÒÁÑ-ÛÌ øààðãeããÛã òáíããðããðãçe áàeíà. Ýãÿÿð òìáìðòìeèíèò ÌÛ ðóóeèeí ÿðãÿãeèã óóãã áíeíí óóãã áóñãàð òì ÷e°ð, óãeðãeããã òÿìãeòÛã óóãã áíeíí óóãã áóñãàð òÿðÿãeççeÿò ÿðãÿãeèã ÿìãð Ìÿã òÿì æÿÿíã òìáìðòìeèeæ áàeããã áíeíã- Ì ÒÁÒÑÒð-ã çãñãí “ÿõñeèí òì ÷e°ã-” äÿñÿ Ìeèãíèò ÌÛ ç°ãð°ì ááíeíÛ òãðeèeòãã-eã òãìããðãò áã -ÒÇÇðÒ áãóóeããããð “ááíáòeòeàð òì ÷e°ã-” äÿñÿ Ìeèãíèò ÌÛ òóãÛ òçìeèã òìáìðòìeèíèò áãóóeãããçe áàeíà.

Òççì÷eÿí eíì Ìáíeèí òì ÷ áà ð°ð°ìãeèí ÿçÿ, àøeã òçðòÿã- ÌÛ òóãÛòãã ÿçÿì øeã- áóðó ðóóeèeí ÿðãÿãeèí æçðÿíã çãñãí òì ÷e°ã- áàeòããð ðóóeüã çãñãí ÌÛ Ì -ÈÒÁÑ-ÛÌ òУХАЙН КОМПАНИЙГ ШУУД БОЛОН ШУУД БУС БАЙДЛААР ӨМЧЛӨХ, ЭСХҮЛ УДИРДАН ХЯНАХ ЭЦСИЙН ХУВЬ ХҮНИЙГ ӨҮҮЙӨ ААӨӨЕАÛÃ ÈÈÿÐÐEÈEÑÿ ÿçÿe áàeíà. Ì òì òóãÛòãã ÿçÿì øeã-eèã ð°ð ð°ð áàeããããð òìáìðòìeèñíí ÌÛ “ÿõñeèí” á°ã°ã “æeíòÿíÿ” ÿçìeèã òìáìðòìeèíèò áãóóeãããçe áàeíà.

Èeíòçç eíì Ìáíeèí òì ÷, ð°ð°ìãeèí ÿçÿ, àøeã òçðòÿã÷eèã ã/ ðóóeü òìãòì Ì ã æ æçðò ð°ð°ð òìáìðòìeèñíí, ã/ òÿeããã òìeãíí ðeè, ã/ òãìããðãò òçðÿÿ ÌÛ òÿçãããðeãããìã àè áàeããã ÌÛ Ìeãíðeíò çeèããÿðeÿe ÿððeÿò ðóóeèeí ÿðãÿãeèí àøeã òçðòÿã- ÿçãeèã òìáìðòìeèíèò Ì ã æÿððeÿÿe ò÷-ðóóeããããð áàeíà.

7.1.3 Хамрах хүрээ

Ì -ÈÒÁÑ-ÛÌ òÿðÿãeççeÿã- Ìðìóã ÌÛ Ìeãíðeíò ðãeããðð ðòñãe ç°ãø°ð°e ÿçÿì øeã-, òáíããðò Ìðìeòñíí, æÿðÿ áàeãóóeãí æeè æçeòÿðããæ, áãðãã, æeèe, çeè÷eèãÿÿ Ìeèeççeæ áàeããã, òóãÛòãã ÿçÿì øeò áíeíí áóñãã òÿeãÿðÿÿð ð°ð°ìã° Ìðóóeãeð ðeèñÿ ðóóeèeí ÿðãÿãeèí ááíáòeòeàð áóðó ÿõñeèí øeèããÿð áãðããð, òÿìãeòÛã òÿðÿãeççeÿò àøeã òçðòÿã- ÿðãÿã, òÿð áóíããã òeñ ð°ðã Ì°e° æçðeè ÿðãÿãeèí Ìðìeòñíí òìáìðòìeèe èè òìã áíeãíèò ççðÿãðeèe èeèÿÿ.

Òãðeí ÿðãÿñ áãÿeãeèí ðãeããðð òç÷eí ð°ã°eã°ð çeè÷eèæ áàeããã òì°ãeèí ðóóeü òìãòì Ì æeèí òãìãðò òçðÿÿ, Ì -ÈÒÁÑ-ÛÌ òÿðÿãeèe èðñÿ áàeãeèÛã áã÷ ççãÿe, Ìeãíðeíò çeèããÿðeÿe æÿãÿãð àøeãð Ìeèòì àè, áãçðÛì òìñ, áàeããeèeí ðeè, òãðãã èãÿãòð áíeíí òçãÿÿìÿe òãðããòðãe àøeãð Ìeèòì àèÛÌ ðòñãe ç°ãø°ð°e, æçðÿããÿòççì òóãããð æÿðÿÿìeè çìãñÿ æÿÿð ÿããããæ áàeããã çeè æeèeããããã è òãìããðóóeæ ççÿðÿÿð áàeíà. Èeíã Ìeãíðeíò ðãeããðð àøeã òçðòÿã- æeíòÿíÿ ÿçãeèí èè òìã áàeãeèÛã òáíããòãã ÿÿ ðãeããðð ðòñãe ç°ãø°ð°e ÿçÿì øãÿããçe áíeíã- òáíããðò Ìðìeòñíí, ð°ð°ìã° Ìðóóeãeð ðeèñÿ, æeè æçeòÿðãã, òãìòãí æeèeãð æÿðÿÿìeè çìãñÿ æÿÿð æeèeèæ áàeããã Ìããðãòð, ðòñeãí æçeòÿðãã- eíì Ìáíeèí, áãðãã, çeè÷eèãÿÿ òáíãã Ìeèeççeÿã- çÿðÿã æã áóóeí Ìÿãeèã òãìããðóóeãð ÿðð ççeí Ìð÷ÌÛ æçðççeÿò øààðãeããããðãe áàeíà.

Í eái ðeíō ñàeáàðð “àøeā òçðòÿā- æeíòÿíÿ ýçÿí”, “óeñ ò°ðā í°e°ò áçðeē ÿòäÿÿā”-eēā eē òíā áíeāíòíā òççíòÿé äÿð áçe, íeēäÿí, ÿæeí çāñæeí òóáüā “òíeáiíòíe ÿòäÿÿā”, “íÿäì ÿe ñííeððíeòíe ÿòäÿÿā”-eēā òíāíððíeēíð íü ÷òðæ. Ìíííe Òeñúí òóøeü òíäðíí æeēā ñóäeäðā “òíeáiíòíe ÿòäÿÿā”, “íÿäì ÿe ñííeððíeòíe ÿòäÿÿā”, “òàí ààðæ áçðeē ÿòäÿÿā” äÿäÿá íeēāíeòüā Êíííáíeéí òóðæ, Ááíeíü òóðæ, Íeēøeéí àeāáíā íeēøeéí áíeíí òóæeéí àøeā ñííeððeüā çíðeøóøeäð, àøeā ñííeððeüí ç°ð-è°°ñ ñÿðæeéÿø òóðæ òóøeèøā áíeíí çððeí çíðeøóøeäā- áæeäóøeēāüí ààðæñáí æóðàí à òòñ òòñ òíāíððíeēæÿÿ. Äÿñÿí òÿæeé ÷, ÿäÿÿð íü íÿá í°ð íeēāíòíā ò°ä°òÿé, çððeí òíðeíeāíeā òííðííáíí ç°ð-èeøÿé, í°í àøeā òçðòÿā- æeíòÿíÿ ýçÿí áíeíð **хувь хүн байх шаардлагыг тусгааргүй**, “òóäüøāä ýçÿí øeā-”, “ð°ð°íā° íðóøeäā-”, ÿñçè “òóøeééí ÿòäÿÿā” äÿñÿí íÿð òíí ü, ííā òçðòÿä çíñíæ áæeäāá íü Í-ÈÒÃÑ-üā áçðÿí òÿðÿæççèÿøÿä äÿððøÿÿe ó-ðóøeäðäð äæeíà.

Òççí-èÿí “òÿíæøüí àäæò ýçÿí øeā-”, “í°e°ò áçðeē òóäüøāä ýçÿí øeā-” äÿäæeā Êíííáíeéí òóðæ, Ááíeíü òóðæ, ÷íÿ òáñíü çàð çÿÿeéí òóðæ òóøeèøāā òóðæéí eíííáíeéí ñáíæüí ÿððøÿé òóäüøāáíü 5 áóðò òççíÿÿñ äÿÿø òóæeēā äáíäàðäà áíeíí òíeáiäáíò ÿòäÿÿæeéí òàíò ýçÿí øeæ áæeäā, òÿäÿÿððeéí ñáíæüí ÿððeēā òóøeü áíeíí äÿðÿíā çàñíü àäæó òÿðÿæççèæ áæeäāà èðäÿí òóøeééí ÿòäÿÿā äæeíà òÿí ÿÿí òíāíððíeēñí íü í°í è òóäü òçí, ÿñçè òóøeééí ÿòäÿÿæeéí æeü íü ÷ áæeæ áíeíðíð òíí ü, íeíäææÿÿ. Ýíÿ íü íeēð òóøeü òíäðííæ, çíðeøóøeäā- áæeäóøeēäðóøäüí ààðæñáí äçðÿí, æóðàí òííðííáíí òÿeäāāçé, íÿð òíí ü, ííü òíāíððíeéíèò ÿíç áçðÿÿð òeēäñÿí, òóøeééí ÿòäÿÿā áóðò eíííáíe ççñáÿí áæeäóøeäð, áçððäççèÿø, °ð-è°í áæeäóøeäð, eíííáíeéí òæðæeäā, çíðeíí áæeäóøeäèð, òÿíæøüí áçðÿí, òóäüøāä ýçÿí øeā-èeí ÿðð, ççðæeēā òíäðííò, eíííáíe òàðáí áóøeäððæ òíeáiäñíí òæðeèøāā çíðeøóøeäð äíe òóøeü áíeíð Êíííáíeéí òóðæ òóøeüā àøeā òçðòÿā-èeā òíāíððíeéíð øäàðæeäā òæeäāðçé áæeäāā òäðóøeæ äæeíà

Í-ÈÒÃÑ-üí ñðáíäàðð 3.11.d.iii -ä çàñíäàð íÿÿeððÿé áóðò çíðeøóøeäā- áæeäóøeēäā /ð°ð°íæeéí æeðæ/-ä òàí ààðæ òóøeééí ÿòäÿÿæeéí àøeā òçðòÿā- æeíòÿíÿ ýçæeéí ÷ÿÿÿeēeēā çàāāè àäæð øäàðæeäā òæeäāāçé. Äÿä- ÿíÿ íü °íā°ð ò°äæeèøÿé øeñ íðííā ááíe, ñáíòççæeéí áæeäóøeēäā, ò°ð°íæeéí æeðæeéí òæðeèøāā-àà òáíüæ ÷ÿÿø àæeèeäāà °íā°ð òçæøeíā ÿäāāāā, òóøeééí òeðíççä, áàðeáí àāā-, áðíeäðüí eíííáíeèòä òæðeèøeäàðæ æeèeäāāá øeñ íðííā è òíðeðííæòíe áæeæ áíeíð ðí. Ìáíæ øeñüí òóäüā òóäüøāð, òæðeèøeäàðæ òÿçààðeäāáí æe áæeøāñ çè òàí ààðáí eíííáíeññ áä- áóe ÷ÿÿÿeéí íü Í-ÈÒÃÑ-üí øäàðæeäüā òáíäðçé, áçðÿí áóñ, ááíe, ñáíòççæeéí áæeäóøeēäā, òóøeééí òeðí, áàðeáí àāā- áíeíí áðíeäðüí çeē æeèeäāā ò°æeéé°í ò°æ°°çé ó-ðäñ çíðeøóøeäèðæ áæeäóøeēäā òàí ààðæøæ ÿñÿÿñ çè òàí ààð- àøeā òçðòÿā- ýçæeéí ÷ÿÿÿeēeēā Í-ÈÒÃÑ-üí ñðáíäàðüí øäàðæeäüí àäæó øæeè òÿæ àäæ çíðeøóøeäèð øäàðæeäüí áæeíà.

Òóøeèèð í°ð°ðe°ä íeáiðeíð ñàeáàðð çeē æeèeäāāä ÿáóøeäð òóñæe ç°ä°ð°è àäæð ÿðð íü áæeäā òÿæeé ÷ eéíòçç í°ð°ðe°è òóñæe ç°ä°ð°è äñáí òíðeíeāíe áæeðçé

áàéíà. Áÿà+ í°°ðè°è íü òààøèà Ì Ìíáíè Õèñúí òóóèü òíàðííì æèéí òçðÿýíà òòñàé ç°àø°°ð°è àààò áíèíì æòíé. Õççÿÿð ÷ ààðàðáçé, íéáíðèíð ñàéáàðð í°°í ñÿðáÿÿèð òèèð, çéè+èèáÿÿ çççÿÿýð ãÿò ì ÿóÿÿð Ìðíèòíð áíèíì æ áàèð òóè àøèà òçðÿÿà+ æèíðÿíÿ ÿçí èéá òí áí ðòí èéíð òçðÿÿí à òàì ðóóèæ áí èíð þì .

Èéíðçç Ì Ìíáíè Õèñúí òóáüà íÿð òíì ü,ííü òíáíðòíèéíèð íü Ì -ÈÒÁÑ-úí çíáñÿí òààðàéàüà òáíáàðáçé áàéáàà ò÷ðààñ òàì ðàð òçðÿÿá Ìííà÷òíé òíáíðòíèéíð í°°ò°è áçðáÿæ +ààààáçé áàéíà. Èéí ÿÿñ Ì -ÈÒÁÑ-úí òçðÿÿíà àøèà òçðÿÿà+ ÿçàèéí èè òíà áàéáàèà òàì ààðàð æ æòóéí íÿæèéí òàì ðàð òçðÿÿá ç°à òíàðííðíà Ì Ìíáíè Õèñúí òÿà òÿáÿí òóóèü òíàðííì æ, ò°ðèéí çíðèòóóèà+ áàéáòéèàáòóáüí áçðÿí æòðàì , ì ÿáÿÿèè àààò ì áÿàðàà °°ð÷è°èð Ìðóóèàð òààðàéàààðé.

7.1.4 “Трешхолд” буюу эзэмшлийн түвшин

Ì áí àé òèñ 2013 Ìíííñ ÿòèÿí òóè òóððàé, ààçðúí òíñí ü ñàéáàðð çéè àæèèèàààà ÿàóóèæ áóé, Ì -ÈÒÁÑ-úí òàééáí ààðàæ °áà°à èíìíáíéòáüí 5 áíèíì òççíÿÿñ áÿÿø òóáèéí òóáüòàà ÿçÿì øèà÷èéí ì ÿáÿÿèèèè Ì -ÈÒÁÑ-úí òàééáíàèéí íÿì ÿèð ì ÿáÿÿèèèè áíèáí í àà÷ ÿðÿèæÿÿ. 2014 Ìíü òàééáíà ÿçÿì øèèéí áòðááí òçàøéíà 5 òóáü, 25 òóáü, 51 òóáèéí òóáüòàà ÿçÿì øèà÷èéí ì ÿáÿÿèèèè òàì ðóóèàðàð Ì ÕÏ ÆÕ-ÿÿñ øèéááÿðèÿáÿÿ. Áÿñÿí ÷ ÿíÿ íü ñàéí áòðúí çíáñÿí áÿÿð °á° ì ÿì ÿèð ì ÿáÿÿèèèè ò÷ðààñ 2013 Ìíà òàééáí ààðààñáí èíìíáíèéí ç°áð°í 12,7 òóáü, 2014 Ìíà 2,7 òóáü è áÿÿðð ì ÿáÿÿèèèè ààðàæ °á÷ÿÿ. Èéíðçç Ì -ÈÒÁÑ-úí òçðÿÿíà °ì ÷èèèéí òóáü òÿì æÿÿá °°ð °°ð áàéèèààð òíáíðòíèéèæ òÿðÿáèÿæ èðñÿí, òÿð íü ç°áð°í òóáüòàà ÿçÿì øèà÷ áóþó èíìíáíèéí òóóèü ñííü °ì ÷èèèèèè òíàðóóèàðààñ áóñ “àøèà òçðÿÿà+ æèíðÿíÿ ÿçÿà” áóþó òóáü òçíèéá òíàðóóèàð áàóóèàáçé áàéáààààñ òàðàðàà “àøèà òçðÿÿà+ æèíðÿíÿ ÿçÿà”-èéá èè òíà áíèáí òíà áàðèì òèàð °ì ÷èèèèèè òóáü òÿì æÿÿíèé áííà òÿçààððüà òíáíðòíèéíð àñóáèèü Ì ÕÏ ÆÕ òÿèÿèòÿí øèéááÿðèÿð òààðàéàààðé áàéíà.

Çàðèì òèñ Ìðíü æøÿÿá ñóáèàðàà íéáíðèíð ñàéáàðð çéè àæèèèàààà ÿððÿèæ áóé èíìíáíèéí 5 áàéòóáàé 1 òóáèéí òóáüòàà íü òÿáÿí ñàÿ áíèèàððúí çð °á°æ °á° ì áààèèèè °íà°ð áàéíà. Áÿòáÿÿ àøèà òçðÿÿà+ ÿçíèé èè òíà áàéèèèèè òÿðÿáççÿÿýð áíàèð áíèíì æèéá òàðàèèèè ççáÿè èíìíáíèéí íèèð ààðààñáí òóáüòààíü 5 áíèíì òççíÿÿñ áÿÿø òóáèèè ÿçÿì øèà÷áÿÿñ àøèà òçðÿÿà+ æèíðÿíÿ ÿçàèéá òíàðóóèæ áíèíð þì . Õààøèààà òççíèé áíàèð òÿðÿáæèèð, çð í°è°°à ñóáèáí ÿíÿ òóáü òÿì æÿÿá áóóðóóèàð, ÿñòçé íÿì ÿáççÿÿýð òàéèàð øàð ààðààðé àðàà òÿì æÿÿ áà÷ àæèèèèèè íü ççèðÿé. Õ÷èð íü Ì Ìíáíè Õèñúí òçí àì ò°°í, àøèàð ì àèòí àèüí í°°ò èð á°á°°à 5-ààñ áíìø òÿì æÿÿíèé òóáü ÿçÿì øèè ÷ ÿàèéí çàñàèéí °íà°ð çð àøèà °á°ð áíèíì æòíé áÿáàèèèè ÿíà áí òààðàð ,ñòíé.

Õàðèí òèñ ò°ðà í°è°° áçðèé ÿòáÿáèéí òóáüà ÿðáÿñ ááÿèèèèè ñàéáàðð òóáü ÿçÿì øèè è áàéáàà áíè °ì ÷èèèèèè òóáü òÿì æÿÿíÿÿñ çé òàì ààðáí èè òíà áàéèèèèè òáíáàð ,ñòíé áÿñÿí òáíèèèèèèè áÿèèèèèè íèíí òèñàà áàðèì òàèæ, Ì -ÈÒÁÑ ÷ ççíèéá áÿì æèæ áàéíà.

Ì ííáí è Òèñúí òóáüä Àéááí òóààèòí ù òóàèéí àøèä ñííèððèùí ì ýàççýä áíèíí ò°ð°íá°, ìðèíáúí ì ýàççèèéí ì äýàð, òççíèéä áçððäýò, òýíàð, òáááàèàð æòðí ùí 3.9-ä “Àéááí òóààèòáí Í èèðèéí àéááíä íèèðèéí áíèíí òóàèéí àøèä ñííèððèùä çíðèòóòèàð, àøèä ñííèððèùí ç°ð÷è°°ñ òðüä÷èèáí ñýðäèèýò òóòäè òóòèèéí 8 áóáààð ççèèéí 8.1 äýð òýñýàð çààñáí çèè àæèèèááááä òýðýäèèýòäýý òóáüòáàð èí ì íáíèéí íèèð òóáüòáàí ù 5 òçððýèð òóàèéä ýçýì øäýä, òýçáààðèäááí àè òàðèòóèèààðäè èí ì íáíèèñ ýçýì øèæ áàèèàà ì íááí è òóáü íü òóòäèí àéááí òóààèòí ù í ýä æèèèéí òàèèíáèéí òýì æýýí ýñ áááá áí è àøèä ñííèððèùí ç°ð÷èèäçè äýæ ççíý” äýæýý. Áááá òýì æýýí èè òóáü ýçýì øèè + °íá°ð àøèä ìðèíáí °á°ð íèáíðèíð ñàèáàðúí ì íòèíáíñ òàèòáàèèáí äýððò òóáü òýì æýýä òá ñàèáàðð áàððè òèàð íü ò°àèèè°í ì ííá÷òí è áóñ áàèæ áíèíí òè ì .

7.1.5 Улс төрд нөлөө бүхий этгээдийн тодорхойлолт

Ì -ÈÒÁÑ íü íèáíðèíð ñàèáàðð àøèä òçððýä÷ æèíòýíý ýçàèèä èè òíä áíèèñòíä òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýäèèä òíáððóòèæ, òýáíèèè òàèààð çíðèò ì ýäýèèèèä áçððäýæ, íèèðýä íýýèððýè áíèèñòüä òáàðáááá. Òòðèèèèäà òàì ðáááñáí ìðíòóááá ÒÀÒÒ-èéí “òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýä”-èéí òíáíðèíèèíèòüä òçèðçç òýðýäèèýñýí áàèíä. Ì ííáí è Òèñúí òóòèè òíáðííñ æ áàððü “òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýä”-èéí òíáíðèíèèíèòüä Ì -ÈÒÁÑ-úí òçððýíä øóóä áá÷ òýðýäèèýò áíèíí æòíè áàèò áíèíá÷ áááááá òèñúí òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýä, òèñ ò°ðèéí íàì úí òàèðáàð àéááí òóààèèòáí çýðýä ÒÀÒÒ-úí òíáíðèíèèíèòüä áòðáñáí çàððè àéááí òóààèèòí ù òàì ðáàðäðäçè áàèèááá áí òáàððàð òýðýäðýè.

7.1.6 Ашиг сонирхлын мэдүүлэг ба хөрөнгө орлогын мэдүүлэг

Ì áíáè òèñáà òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýäèèí áèä áááñáí ì ýàççýä áàèòäçè á°á°°á òóòèèä çààñáí ò°ðèéí àéááí òóààèèòí òí ì èèíááñí íü áàðäà ì ýàççýä áàðáàðð çààñáí íü òóòäèí àéááí òóààèèùä òàøèòáà áíèññíí òíðèíèèíèèè òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýä áàèñáí ýñýòýñ çè òàì áàð÷ ì ýàççýä áàðáàð òáàðäèèáááçè áíèæ áàèèàà òè ì . Ýíý íü òóòäèí àéááí òóààèèùä òàøèæ áàèòáàá òíáðííñíí òàððèèòáà òíèáííáí àøèèèèæ, òóáüááá àøèä òííèíí ìèññíí /íèæ áàèèàà ýñýò, àèü í ýä òóòèèéí ýòäýäèèí àøèä òçððýä÷ æèíòýíý ýçýì áíèññíí /áíèíð ýñýòèèä í ýàðèàð áíèíí æäçýä òçðäýæ áàèíä.

Òççí÷èýí ì ýàççèèèéí ççèè çààèð òííðííáúí òàððèèòáí òàì áàðäè ñòè äýæ ççýðýýð áàèíä. Æèøýý íü:

- Òèñ ò°ðä í°è°° áçðèè ýòäýä (ýñòçè ò°ðèéí àéááí òóààèèòáí) °°ðèéí áíèíí äýð áçèèéí àèòççèèèè °í÷è°è, ýçýì øèèä áàèèàà áíèíí àøèèèèæ áàèèàà áàçðüä ì ýàççýòýýñ áóñ í ýäì ýè ñííèððíèèðèè ýòäýä, òóáü ýçýì øèæ áóè òóòèèéí ýòäýäèèí ýçýì øèè áíèíí àøèèèèèèè áàèèàà áàçðüä ì ýàççýòèèèè òáàðäàðäçè áàèíä.

- Ýðð, ðóññáé ç°áø°ðèèéã ì ýäççÿýð òññýãð °ðèéí áíèíí ãýð áçèèéí àèøççäèéí °ì ÷è°è, ýçýì øèèã áàéããà ðóññáé ç°áø°ðèèéã ì ýäççÿýýýð áàéããà áíèíã÷ ðóãù òçìèé íýð äýýð áóñ ç°ãð°í ðóóèèéí ýðãýãèéí íýð äýýð íèãíããíð àøèãð ì àèòì àèùí ãýð ì ýð ðóññáé ç°áø°ðèèéí ðàèããð ì ýäççÿýð øããðäèããããçé áàéíã. Ì °í èíì ìãíè, í°ð°ðè°è, ðíðøìííã ìðóóèèíã ð°ð°íã° ìðóóèèèð ãýñýí ðýññýãð ÷ ðóðáéí èíì ìãíèèéí ýçýì øèè áóé ðóññáé ç°áø°ðèèéí ðàèããðð ì ýäýýèèéã øããðããããçé.

Àøèã ñííèððèùí ì ýäççÿýã áíèíí ð°ð°íã° ìðèíãùí ì ýäççÿèäýýð àãñàí ì ýäýýèèèéã ð°ðèéí áóñãã áàéãóóèèããùí àã÷ áóé ðóóèèéí ýðãýã, ð°ð°íã°, ýððèéí áçððãýèèéí ì ýäýýèéýè ðííðííã ì ì òýððýí òýèãóóèè àæèèèèð ì ì ðíãíððíèãçé áàéíã.

7.1.7 Мэдээллийн шаардлага хангах байдал ба мэдээллийн бааз

°í°òäðèéí áàéèèèãð ð°ðèéí áàéãóóèèããóóãùí ðóóèèéí ýðãýãýýñ àã÷ áóé ì ýäýýèèèéã Ì-ÈÒÃÑ-ùí øããðäèãããðáé ðàðüòóóèãí, íýðãýæ ççýðýã øããðäèããã ðãíããóóéó áçðýí ì ýäýýèéýè àã÷ ÷ãããðãçé áàéíã.

Ì-ÈÒÃÑ ì ì òýððýãççÿýã÷ ìðíóãããã ìèãíðèí ðñàèããðð:

- ðóññáé ç°áø°ð°è àãñàí
- ðóññáé ç°áø°ð°è àããð òçñýèð ããðããñàí
- àèèããã ðãíããð ìðíèñíí/øãèããðñàí
- ìèãíðèí ò çèèããýðèýè ýððèýã÷ èíì ìãíèèã ð°ð°íã° ìðóóèèèð ðèèñýí
- àèèããã ãýðýý áàéãóóèèãí ðóóèèéí ýðãýãèéí ðóãù ýçýì øèè, òççìèè òããããã àøèã òçððýã÷ ýòñèéí á°ã°ã æèíòýíý °ì ÷è°ã÷èéí ì ýäýýèèèéã èè áíèíí ò øããðäèãããùí òããñàí.

Ì ìãíèè Òèñ ýíý øããðäèãããùí áçðýí ðãíãã ì ýäýýèèèéã òãèóóèèèð ðóèã òýã òýãýí ðóóèè ðíãííí æèã °ð÷è°èð ìðóóèèè, òããøèããã ð°ðèéí çíðèòóóèèã÷ áàéãóóèèããóóãùí áçðýí æóðãí, ì ýäýýèéýè àããð ì àýãòùã áíèííñðííãóé áíèíí ò øããðäèããããðáé áàéíã.

Ò°ðèéí áàéãóóèèèãã ðóñ áçðèéí ðóóèèéí ýðãýãýýñ ì ýäýýèéýè àã÷, °ð÷è°èð øèíý÷èýèð ðèèæ, áãðäèãããæóóèèè çèè ýãð ì ì òãã òóããòãã, òãíðãð òçðýýíèè òóãùã ðãðèèèèãí ààèèãçé áàéíã. Ì èãíðèí ðñàèããð ì ì °ð°ð ðóññáéèèãí çíðèòóóèèèèðáé á°ã°ã ç°ãð°í ðóññáé ç°áø°ðèèéí òçðýýíã çèè àæèèèèãããã ýãóóèèèè ðóè ýíý ñàèããðð àæèèèèèè áàéããã ðóóèèéí ýðãýãèéí áçððãýèèèè ðóññáé ç°áø°ð°è àããð áã ñóíãóóèèè, øèèæççÿýð, áãðüòãèèèè, ðàèããèè áçðýèè ì ì áíèíí ðýññýã÷èýí áóóããæ °ãð, ð°ð°íã° ìðóóèèèèèè áíèíí áóñãã äýðýý áàéãóóèèè, óèè óóððáéí ñàèããðð çèè àæèèèèèèèè ýãóóèèè ðãíããðð ìðíèèèè çýðýã çèè àæèèèèèèèè ðóñ áçðð ðèèæ, øèíý÷èýí íýðãýð ðíãííèèèèè áèè áíèíí ò øããðäèããããðáé áàéíã. Òççì÷èýí ìèãíðèí ðñàèããðð ýãóóèèèè çèè àæèèèèèèèè ì ì

aaçað ýçyi øeð, àøeäeäð ýððeéí òçðýýíä òýðýäæeð ðóé aaçðúí ýðð íeæ aaaðaa ðóðaeí êíí íáiééí àøeä òçðýä+ ýçæeéí áçððäýé ì ýäýýeèeä ðeéæ áíéíí. Òççí+ëýí ðóñäe ç°aø°ð°e ýçyi øeä+eéí æeè áçðeéí ðaeäóóeúí äà óóeúí àæeúí ðaeéäíä çíðeð ì ýäýýeèeä íýì æ äað çàì äað íeáí ðeíð ñäeäðð äýðýýíeé çíäñýí äýýð çeé àæeèeäaa ýððýæ äaeäaa ðaíäaí íeèeççýä+, ííaðaòíð, ðóñeáí äçeòýðäýä+ êíí íáiéeóáúí ì ýäýýeèeä áçðäççæ, òççíeéäýý óóeèeéí ýðäýäeéí áíéíí ðaðäaðúí áçððäýé äýð “àøeä òçðýä+ æeí òýí ýçýä”-eéí ì ýäýýeèeðýe ðóeäaí äaðäeäaaæóóeæ áíéíð þì .

Í eíí ðeñäá ÒÀÐÕ-úí ç°æ°ì æeéí 24, 25-úí äääóó êíí íáiè, ñaí, ððað ÷ýðýä äaeäóóeäaúí àøeä òçðýä+ æeí òýí ýçæeéí ì ýäýýeèeä ð°ðeéí ýðð áçðeé äaeäóóeäaáá íýðäýí, ì ýäýýeèeéí íýäñýí ñaí ççñäýí, áóñäá ðeñ íðíóóäe ðaðeèeóaí ì ýäýýeèeä ñíeèeóíí àæeèeæ äaeíä. Òaðeí Í ííáíe Òeñäá ì ýäýýeèeä çíðeñðíe òýí æýýíä äað, çeé àæeèeäaaáááä òýeäóóeäð, íýäñýí äaaç áçðäççýð, íeíí íeèýä íýeððýe ì ýäýýeèe, ì ýäýýeèeéí çíýí áíæð äaeäeúä òýíäð, äaðäeäaaæóóeäð ýðð ççeí íð÷eí áçðäýäçe äaeíä. Èeí ä ð°ðeéí äaeäóóeäaóóáúí äa+ áóé ì ýäýýeèeä ðóeèeäð òíáíðóíe çaaæ, ì °í òýeäóóeñáí íýäñýí ì ýäýýeèeéí äaaçðae áíéíð øaðäeäaaðae þì . Òä ñóóäeúä ðóeèeäð çíðeðóóeäð íú æeú íýä äaðäá ççðýäð àæeúí ðàà ðóäaaðaaíä °ðeéí äððäð äaeäóóeäaúí áíðííä áçðýí æððàí, ì äýðäá °ð÷e°eð íððóeäð áíéíí æeéä òýçäaðeäð a+ ðí eáí äaí eòíe.

7.1.8 Мэдээллийг баталгаажуулах ба хариуцлага

Ì ýäýýeèeä ðóeèeäð, çíýí áíæð äaeäeúä äaðäeäaaæóóeäð àæeèe °í°a òçðýe òçíäðýeðýe äaeäaa ó÷ðàñ äýeðeéí °íä°ð ð°äæeèýe ðeñ íðíóóä äðeèæaàíú äaíe, ñaí òççæeéí äaeäóóeäaá áíéíí ðóeèe+, ðóeèeéí òeððí, êíí íáièä ì ýðäýæeéí çeé÷eäýý ççççýä+ áóñäá äaeäóóeäaóóáúí ðeéñýí “due diligence” áóþó òýíáí äaðäeäaaæóóeäeðäá ðóeäóóðeæ äaeíä. Äýä+ äýýðð äaeäóóeäaóóáúí òýíáí äaðäeäaaæóóeäeð ð°æeé°í íaeäaaððae áeø ó÷ðàñ ð°ðeéí äaeäóóeäaúí ì ðä°í øaeäð àæeèeäaaä eèçç áíéíäñðííáóé áíeäíð øaðäeäaaðaeä ðaððóeñáí áíæð æeøýý, äaðeí ðóóä äaðñäð äaeíä. Èeí ýñ ðeñ íðíóóä “òçðýä+ æeí òýí ýçýä”-eéä òíäðóeäð, íeèýä eè ðíä áíeäíð àæeèeäaaááä ðeäì íäðeéñäæ, êíí íáièeéí ðóeèeéí ñóóäæ ðaðeðóñáí çaðeðäe/äðeäð ì ýðäýæeèýí ì ýäýýeèeä äaðäeäaaæóóeæ, çíýí ç°ä äaeäeúä ðaðeðóð çíðeðóóeäeðúä **хуульчлах хандлага байна**. Í ÒÐÄÑ + òæðäeäaúí ðaðeðóeäaúí çaðeäæ, ðíeáí äaíð äaðeí ð æ÷æeéí äaðäeäaaæñáí ðóeèeäðúä äað çàì äað ì ýäýýeèeéí çíýí ç°ä äaeäeúä äaðäeäaaæóóeäðúä ç°æ°ì æeèæ äaeäaa æeèýý. Òççí+ëýí íeíí ðeñúí ðóðøeäaañ ðaðäðäá ð°ðeéí áíéíí äðeèæaàíú äaíe, ñaí òççæeéí äaeäóóeäaúí ì ýäççýä, ì äýäð, òçñýeðýä äaðäæ °a°ð ì ýäýýeèeéí íú ðóeèeéí ðaðeðóeäaa òççýýò çíäýñýeéí áíeæ, ð°ðeéí áíéíí ðóæeéí òýäøeèeéí ì ýäýýeèeéí òýeäaaä ðaíäað ñçæýýä æeéí äeí æ äaeíä.

Øeíýýð òýðýäæeæ ýðeýò Ç°ð÷eèeéí ðóðaeí ðóeèeä ææ äðóéí íýäæeéí çeé àæeèeäaaáíú íóóää ðaeäaðäá òççýýò ðaðeðóeäaúí çíðeðóóeäeð äaeäaa áíéíä+ àøeä òçðýä+

æeí òýíý ýçæeéí ì ýäýýeèeä èè òíä áí eäí òíä äýì æeýä çççèýò, òí eäí ääí ò òàðeóòeää òí òí òí ò çí òeóóeäè ò äæeðçé äæeí à.

Í eäí ðeí ò çéè æeèeääà, òñäæ ç°äø°ð°è í eäí ò ì ðí òäññ áí eíí ì òíä° òäàð äýì ò òýðýäòýé òýì òýð æeèeäää çí òeóóeäè òóóè òí òí òí ò æeä ì ýäýýeéý ääðäæ °ä°äçé í°ò°èä òí òí òí ò òàðeóòeää òí äí ðòí eäçé äæeí ä. Ääðäæ °äñ°í ì ýäýýeéý í ü ò/ òóäæ á/ äóóó á/ äóðó äæè í°ò°èä òçèýýeäýò òàðeóòeääüä òñ äçðò í ü ýeäì æðäeäàð òí äòí äæ °ä°ò í ü ççèòýé. Eí äýòäýý ì ýäýýeéý òçèýýí ääð ò°ðeéí äeäì òäää- áí eíí ì ýäýýeéý ääðäæ °ä°ò òóäeéí òýæèeéí òàðeóòeääüä ÷ ýeäì æðäeäàð òóóè-èäð çàðäeäàðäe.

Äæeäüí ýñðýä òóóeèeéí ääáó Äæeäàðäe òýì òýð ääçðð ò°ðeéí äeäì òäää-äüí ò°ð°íä° ì ðeí äüí ì ýäççèeéä òí äòí ì ñíí òóääòäì ä ääðäóeäí ää-, ò°è°äe°ä°ò òýì äeð çæeäèð áí eíí äí ì äeüí ääáó ì òðä°í çæeäð æeèeääà ýäóóæ eðæýý. Äýä- ç°ð-èeä ñäí óeèð, òæeéí áóððóeäð, äeäì òóçäè áóððóeäð, ç°äe°í æ °ä°ò òàðeóòeää òí òñíí äæè ä°ä°ä òàðeí ççðýäð äæeäñ í ü ÷°è°èñ°í òí òeí eäí è 2013 íí ä 10, 2014 íí ä 22, 2015 íí ä 19 óäà ääðñäí äæeí ä. Çí ýýñ äçäí ýóýä äýðð ç°ð-èeéí çèíæ ÷äí äð òýæeé íí òòí é ÷ ääñäí äðä òýì æýý, òàðeóòeää òí òí òí ò òýeäýð í ü òäí äæeðäçé äæeäà òì .

Eíí ì äí eéí äóäeðää ñäí òççæeéí ì ýäýýeèeä òýì äí ääðäeäææóóeäðäñ äääí ä, àçeä òçððýä- ýçýä, òí eäí òí eé ýäýýä, ñíí eððeüí ç°ð-èeòýé òýeèeéí ì ýäýýeèeä ääðeí òäð ääðäeäææóóeäð çäðäeäüä í eíí òeñüí í ýäeäí áí äí ò äçðäýeèeéí ñòäí ääððää òñäæ °äñ°í äæeí ä. Í íí äí è Òeñää eíí ì äí eóäüí äóäeðüí òæeäí ä ääðäð äeä ääñäí, ò°í äe°í äeéí äóäeðüí äæeäóeèeäðä Ì eíí òeñüí Í ýäeäí áí äí ò äçðäýeèeéí òí eäí òí eé ýäýýäeä òæeäí äð (FRS24), Í ýäeäýñýí áí eíí äeä ääñäí ñäí òççæeéí òæeäí (FRS27) çýðýä ñòäí ääððüí òýðýæeèeèeä òäí äææ æeèeäæ áóé ýñýò, ääðñäí ç°ð-èeéä äðeäóóeäð ç°äe°í æ òçðäççèæ áóé ýñýò í ü òí äí ðòí eäçé äæeí ä.

7.1.9 Мэдээллийн нууцлал ба ил тод байдал

Ì äí äe òeñüí òóðäeä òóäü òççèeé ì ýäýýeèeéí íóóòeäeüä òýä òýäýí òóóeèäð òäí äääæ, ò°ðeéí äæeäóeèeää òóóèüä çäðñäñ äóñää çí äýñeýeýýð òóäeéí ì ýäýýeèeä çäððóeäðüä òí ðeäeí æýý. Eéí ä Í-ÈÒÄÑ-üí ñòäí ääððüí ääáó í eäí ðeí ò ñæeäðð "àçeä òçððýä- æeí òýíý ýçýä"-eéí ì ýäýýeéý, òýð äóí äää eðäýí eé äçðäýeèeéí äóääð, äýðeéí òäýä, °í ÷°è, òóäü ýçýì çèèeéí òýeäýð, òýì æýýä í eíí í eéòýä çóóä èè òí ä áí eäí ò í ü Òóäü òççèeé íóóòüí òóðäe òóóèü òí äòí òí æeéä ç°ð-ñ°í ä òí òí ääí òí òí äæeää äí òäðäð í ü ççèòýé.

Òóóeèäð àçeä òçððýä- ýçæeéí ì ýäýýeèeä í eéòýä èè òí ä áí eäí òí òí ð çàæ °ä°ò òí òeí eäí eä Äæeäóeèeäüí íóóòüí òóðäe òóóeèeéí 3 äóääð ççèeéí "í eéòýä ì ýäýýeýòýýð òóóèüä çäðñäí äóñää ì ýäýýeèeä èè áí eäí æ áí eíí" äýñýí çäeðüä

7.2 Зөвлөмж

7.2.1 Нэр томьёо

- **Ī -ĒDĀÑ-уи нoаi ааdоaa çааnаi “beneficial owner” аҗнҗi i eeaĭ eouā Ī i i ai ē** Ōeñūi oooēu oīāoīīi æeä eēyđōeēēñyī aaeēuā iēīi oēñūi nōai āadō yeai āoyā Ī -ĒDĀÑ-уи нoаi āadō 2016-ā i eēōzēyō oāādāeāāadāe. -āeēi oōūā çāāeäe ççāyē “beneficial” āyāyā iū aēēāā çzēēēēī aōeā, çđ °ā°æ, i dēiāi, oāadāe āaeāāe, āāāo oāeūā i eä āāāo āyñyī oōāā nāi āā eēyđōeēēīy. Ōādēi “owner” āyāyā iū yçyī oēā+, yçyī, °i +ē°ā+, °i +eēī yçyī āyñyī aēēāā çzēēēēī æēiōyīy yçīeēā oýyō oōāā eēyđōeēēīy. Ī °i Nōai āadōūi oāādāeāāād oýā oýāyī nžēayū ēīi iāīeēī yçīeēā o°æ oāāā oāeūi, yñeēī ā°ā°ā æēiōyīy aōeā oždōyæ āaeāā yōāyāeēā oīāi dōi eēi oīi d āaeāā oōē āyūdō oōāā nāi āāā i yāōāyæ, “aōeā oždōyā+ æēiōyīy yçyī” yñōzē “aōeā oždōyā+ oāāā yçyī” āyñyī i yđ oīi ū, iā yī yōzç nōāāeāāāi ū oždōyī ā nāi āe āī ēāi æ āāēī ā.
- **Àōeā oždōyā+ æēiōyīy yçāeēā oīāi dōi eēiō iū i °iā° oāāāo, āāeēāā oýyē** oāoōoēu āīēīi oāoāādaāñ çāeēñōeēō çyđyā āyi o oýdōyōyē oyi oyo ādāā oyi æyūīeē i yā +oōāē oýñyā i °i. Ōādēi oēñ o°dā i°e°° āzōeē yōāyāeēī i dīeōiī, oýiāeō, oāedāeāāā eē āīēīi āaeā oýeāyđyđ āyūdō çēē āæēēāāāāi ā āāeō i āāāeāeōāe o+daāñ Ēīi iāīeēī oōōāe, Ī ŌAŌNŌ oōōāe, Ī ĀĪ ĀŌAÑÇAÑÇŌÑ oōōāe, -ŌÇÇ oōōāe, Àōeāo i aēoī aēūi oōōāe, Ōzāyūi yē oādōāoōāe aōeāo i aēoī aēūi oōōāe, Āaçdūi oīñī ū oōōāe, Ō°i eēī yīādāeēī oōōāe, Āaçdūi oōōāe āīēīi Āāeēāūi yñdōyā çyđyā oōōeēoāāā i yđ oīi ū, iā iū oīāi dōi eēī eōūā eæēē āóŕó i yā i °đ oōñāāō oāādāeāāāadāe āāēī ā.

7.2.2 Тодорхойлолтын хамрах хүрээ: Олборлох салбарт

- **“Àōeā oždōyā+ æēiōyīy yçyī”/“aōeā oždōyā+ oāāā yçyī”-eē** oāi dāo oždōyīā yđāyñ āāyēāeēī nāeāadō çēē āæēēāāāā yđōēyā+ aēēāāā oōōeēēī yōāyāeēī oōāūoāā āīēīi āoñāā çīyō oāāñūā oōōā āīēīi oōōā āoñāād yçyī oēō, çēē āæēēāāāā, oāedāeāāā, oýiāeōūā oōōā āīēīi oōōā āoñ āaeāeāād oýdōyāzçyēyō, oýiāo, oōōeēēī yōāyāeēī çēē āæēēāāāāi ū çđ oēi eēā oōōā āīēīi oōōā āoñāād oždōyō oōāū ožīeēā oýeýoýyđ oīāi dōi eēiō;
- **“Yđāyñ āāyēāeēī nāeāadō çēē āæēēāāāā yđōēyā+ oōōeēēī yōāyā”-eēā** oīāi dōi eēī oāīi aōeāo i aēoī aē, ožāyūi yē oādōāoōāe āīēīi oāōdāā eāyāōō aōeāo i aēoī aē, āaçdūi oīñ, āaeāāeēēī oēēī oāeāoōōēūi āīēīi aōeāeāeōūi oōñāāe ç°āo°o°e yçyī oēā+, āaçdūi oīñī ū āzōyāāyōzçī oōāāāō āyđyū āaeāoōēñāi oōōeēēī yōāyāyūñ āāāi ā āyūdō oōōeēēī yōāyāoýē āaeāoōēñāi oāīāāi i eēēzēyēō, āæēē āzēoýōāyō, oāi ođāi āæēēēāō, āzōyāāyōzçī

áí ðéóóéáð áí ēīí áónāā āyðýíēē ĸíāñýí āýýð ýðāýñ āāyēāēēí ñāēāāðð ĸēē āæēēāāāā ýððýæ áóé áónāā āæ āóóēí íyāæēēā ðāì ðóóēāí āā- ĸýŷ;

- “Óóóā áón” āyāyā óāūā ēēýððēēēýðāýý ōyā ōyāýí óóóēēēí ýðāýyā, ýñŷē āýðýý, èāýì æýē, ð°ē°ēēēēí áónāā ōyēāýðýýð āāì æóóēāí, āāì āāāðāā ýñŷē ðāì āāðāē áŷðēē ōīēāíāāī ō ýāýyāēēí ðāì ðāāð ōóāūōāā ýçýì øēō, ēīì íāíēēí óāēðāēāāā, ōyíāēōūí ýððēēā ōyðýāæŷēýŷō í°ð°ē áāēāēūā ðīāī ðōīēēñí í āāēōāāð ðónāāð;
- Āøēāð ì āēðì āē, òŷāýýì yē ðāððāòðāē áí ēīí òāððāā ēāyāðð òøēāð ì āēðì āēūí ðónāāē ç°āø°ð°ē òŷñyō, ñōíāóóēāð, øēææŷēýí āāāð, āāðūōāāēāð, āāçðūí ðīñí ū ýðýē ðēēð ç°āø°ð°ē òŷñyō, áŷðýyāýðŷŷí ðóāāāð āýðýý āāēāóóēāð ĸāā ðóóāēí óóóēēēí ýðāýyāēēí “āøēā òŷððýā- æēíŷýí ýçýí”/“āøēā òŷððýā- òāāā ýçýí”-ēēā ðīāī ðōīēēñí í āāēðāāñ āāāí à ðóðāē ðóóēēēí ýðāýyāyā ñāì òŷŷāēēí ñŷŷēēēí 3 ýñŷē 5 æēēēēí ðóāāōāāí ā ð°ð°íā° íðóóēñāí (ŷŷíā çýyē íēāíñí í āāāðāð), ðāíāāí íēēēŷŷēyēðēēí áí ēīí āæēē āŷēōýðāýŷō āýðýýíēē ĸíāñýí āýýð ðāì ððāí āæēēēāñāí óóóēēēí ýðāýyāēēí ðāēāðð ì ýāýyēēēēā āāðāóóēñāí āāēō;
- Ōā ðāì āāðāēā ð°ðēēí °ì ÷èð áí ēīí áónāā òyçāāāðēāāāì āē ðāðēóóēēāāāðāē ēīìíāíē /ŌŌĒ/, ð°ðēēí °ì ÷èð áí ēīí áónāā ðóāūōāāð ēīìíāíē /ŌĒ/, í°ð°ðē°ēēēā āāāðāñāí āāēō, ýñŷē í°ð°ðē°ēēēā ðóóēēāð ðónāāē ç°āø°ð°ē ýçýì øēō ýððēēā òyçāāāðēāð;
- Ō°ðēēí āāēāóóēēāāāñ ðāíāāð çāðēāðāāā áŷō íðīēōīā-āíñ āýýðð “āøēā òŷððýā- æēíŷýí ýçýí”/“āøēā òŷððýā- òāāā ýçýí”-ēēā ðīāī ðōīēēíōūā øāāðāāð, ēīìíāíēēí ýðð áŷðēē āēāāí ðóøāāēðāí (ŷŷíā: Āŷēōýðāýŷō çāðēðāē, ŌŌÇ-ēēí āēøŷŷā, ēīìíāíēēí ŌŌÇ-ēēí íāðēēí āē-āēēí āāðāā, āð°íðēē íyāðēāí, ōyíāēōūí ç°āē°ēēēí āēøŷŷā, áónāā)-ūā ðīāī ðōīēēíōūā øāāðāāð;
- Ōónāāē ç°āø°ð°ē ýçýì øēā- íū æēē áŷð ĀĪ Ā-ð °ðēēí ííāðāðìð áí ēīí ðónēāí āŷēōýðāýā-, ðāíāāí íēēēŷŷēyā-, ð°ð°íā° íðóóēāā- āyŷ ì ýð āýðýyēyā-āēēí ì ýāýyēēēēā āāðāāæ °ā°ð. Ííāðāðìð, ðónēāí āŷēōýðāýā-, ðāíāāí íēēēŷŷēyā- áónāā āýðýyēyā- ēīìíāíē íū °ðēēí āøēā òŷððýā- æēíŷýí ýçýíēē ì ýāýyēēēēā ðīēāíāāī ō āāēāóóēēāāāā ì °í ðāēēāñāāæ, òŷŷíā íðñíí °ð°ē°ēðēēēā ðóðāē áŷð ì ýāýyēæ āāēō ŷŷðāēēā ðóóēū-ēāð;
- Āýýðð í°ð°ēŷŷāyā ðóðāēí ðóóēēēí ýðāýyāēēí “āøēā òŷððýā- æēíŷýí ýçýí”/“āøēā òŷððýā- òāāā ýçýí”, “ýðð áŷðēē āēāāí ðóøāāēðāí” íū “óēñ ð°ðā í°ē° áŷðēē ýðāýyā”⁵⁴ ì °í ýñyōēēā ðīāðóóēñāí āāēōūā øāāðāāð.

54 Erica Westenberg, Max George-Wagner, From Reporting to Reform: Eleven Opportunities for Increasing EITI Impacts, EITI Briefing June 2015, Natural Resource Governance Institute.

7.2.3 Хувь эзэмшил

- “Àøëã òçðòÿã+ æëíòÿíÿ ÿçÿí”-èëã êîì ì àíàíëéí 5 áíêîì òççíÿÿñ äÿÿø ðòáü ÿçÿí øëã+äÿÿñ òì äðóóëàð;
- Óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿàëéí ðòáüä ÿçÿí øëæ áóé ðòáüòàà, °ì +ë°ëëéí òÿéáÿð, ðòáü òÿì æÿÿí ÿÿñ çé ðàì ààðàí “àøëã òçðòÿã+ æëíòÿíÿ ÿçÿí” äÿæ ççÿ.

7.2.4 Улс төрд нөлөө бүхий этгээд

- Êîì ì àíàíëéí íëèð ÿçÿí øëã+äÿÿñ óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿàëéí ðàì ààðëüä òì äðóóëàð;
- “Óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿä” äÿäÿð “Íëèðëéí àëááíä íëèðëéí áíêîì ðòáëéí àøëã ñíííëððëüä çíðëèðóóëàð, àøëã ñíííëððëüí ç°ð+ë°°ñ òðüä+ëëáí ñÿðäëéëÿò ðóòáé ðóóëëéí 20 áóããàð ççëëéí 20.2-ò çàãñàí ÿòäÿÿàëéí ðàì ðóóëáí òì äíðòíëéí. Êíäÿòäÿÿ äããããã óëñüí “óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿä”, óëñ ð°ðëéí íàì ÿí óàèðäàð àëááí ðóòáàëðíüä íÿì æ ðàì ðóóëàð àñóóäëüä Í Ò Ò Ç°àøëëè°í òì äòííò;
- Áàíêíü ðóòáé ðóóëü, Ì °íã° óãããò áíêîì ðàððíðèçì üã ñàì òççæççÿÿðÿé òÿì òÿò ðóòáé ðóóëü, Êîì ì àíàíëéí ðóòáé ðóóëëéí òçðÿÿíä óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿä áíêîì ðàððëèãã+ëëä ðàì ÿæ ì ÿäÿò, áàðàëãããæóóëàð, ðàððëèãã+ëëé ÿðñàÿëëã òíäíðòíëéí òòíé òíëáííòíé çëë ææëëãããããã ü ðàëëáíä ðóóëüä ðàì ààðàð ÿòäÿÿÿÿñ ààðáóóëàð, ðóóããð+ áóé äÿððÿÿé, àñóóäëüä çãããæë ñóóëàð;
- Òððëéí òíëáíããíò áàëãóóëëããããñ ñççëëé 5 æëëëã ðàì ðóóëáí ðóóëüä çàãñàí óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿàëéí æããñààèð ààðããæ ààòëàð, øéíÿ+ëëæ æàëó. Êíäÿòäÿÿ ðóòáéí ÿòäÿÿàëéí ðààñòððëéí áóãããðüä ì ÿäÿÿéÿä áààðããñàí áàëó, óëí ààð ð°ð áíêîì ðóòáëéí òÿøëëéí çëë ææëëãããããã òÿéãóóëàð, òÿáíëé ñàìòçç áíêîì ðàðíëé òíííã ð°ð°ð°í æ, ìðíäàì ì ðàì äàì æëéí í°ò áíêîì æëã àøëãããò áàëããããð òã çëë ææëëããããã çíðëíí áàëãóóëàð;
- Óëñ ð°ðã í°ë°° áçðëé ÿòäÿÿàëéí æããñààèðüä àðëëæããíü äàíëóóá, íêîì óëñüí áàëãóóëëãããã ðóòáëããã, ðððëéí òíëáíããíò áàëãóóëëãããóóáí äóíä ì ÿäÿÿéÿ ñííëëèòí ð°ð°ëëã áçðäççëñÿí áàëó øààðàëãããòáé.

7.2.5 Хууль тогтоомжийн зохицуулалт

- Íëáíðëíò çëëãäÿðÿé ÿððÿò êîì ì àíàíëóáí àøëã òçðòÿã+ æëíòÿíÿ ÿçãëã èë òíã áíêîì ñàíã+ëëããã áíêò ææë áíêîì òíã ðóóëü òíäòííí æã ààðããò °ð+ë°è ì ðóóëãò øààðàëãããòáé áàëíä. Çíã:
 - Òóóëü òíäòííí æëéí íÿð òíì ü, ííü òíäíðòíëéí, ðàì ðàò òçðÿÿä èæëë áíêîì;

- Үдэйн аагяаеи пәәаадүи еө оиә аәәәүи оооә оооөеи о°н°еә “аөеә оүдүйә- әеи оүйү үсүй”/үйөеи ои +ө°а-еи еө оиә аәәәөоә оиәаи ои еә әүдүй чидеөоөәөүи оонәи ОЕО-ә одаи аадүә аәөоөөәд.

Ингэснээр журмаар зохицуулагдах зарим асуудлын хамрах хүрээ, хариуцлагыг тодорхой болгон хувийн хэвшлээс ирэх эсэргүүцлийг арилгах, агентлагийн дарга нарын баталсан журамд хэдийд ч хууль зүйн үндэслэлгүй өөрчлөлт орох нөхцөлийг бууруулан, мэдээллийн ил тод байдлыг хангах ерөнхий хууль байдлаар зохицуулах боломж бүрдэх юм.

- Аонәа оооөү оиәоиәи әеә аөеә оүдүйә- әеи оүйү үсәеи и үяүеөеә оүеәааоә чидеөоөәд, оооөүә чаанәи үиәүнөүеүд о°дөеи аәәооөеәаа аадәәә ө°о° чидеөоөәөүи оонәә;

- И оиә° оәааө, оаддиөеи үи пәи оүүәүеүдөүе оүй оүө оооә оооөеи оүдүйүиә аонәа пәәаадүи оәи оооөәд аәәәәад “аөеә оүдүйә- әеи оүйү үсүә”-еи еө оиә аәәәүи ода°әүүеә оаддөөоә-, аүдүйеүә- аәәооөеәаа, оүнөүө аадәәә-, оонәәә с°аө°д°е үсүй өеә-еәи идиөооөә оиәи дөиөиө. И оиә аәиө, пәи оүүәеи аәәооөеәаооәүи аәи аәиө аүеүи и оиә°иөе аүеәүүиә оүйәөд оәәөд, и үяүеүө аәәәә аиөи оүйәөүиә с°аө°и Нәи оүүәеи и үяүеөеи аәәә аүеөүөүяү аәәәүиә о°д-ө°о чаи аад одаи оүдүйүиә иеәүи а ае аиөи и аәәәөөоәө и оиә° оәааө, пәи оүүәеи аүй о оүдүйәөүе оүй оүө +еәеүеөеә оәи оооөә чидеөооөәд. Үиөе оөөә иөи оәөүи идиөоиә оәиәанәи аәөүи оүйнә аәәооөә оәи оүи аәөөәәааа одиүеү;

- Үий пәәаадд оонәәә с°аө°д°ө аанәи, оәи аадд идиөоиә өәәәднәи, әүдүйәүөүүи ооааад аүдүй аәәооөнәи оооөеи үоәүяүә өөөөөөеи чидеөооөәөдә иеөоүө ооәаоәа иүә өад°д оанәәәад аиәиө, чаанәи ооәаоәаиә аәәәә и үяүеөүү аадәәә ө°о°әүе и°оө°өә оонәәә с°аө°дөөеи ооәаоәаә нөиәәд, аәчәд үсүй өөд/аөәәәд үдөөеә нөиәәд сүдүйәд оидеә оәәөд и°оө°ө аиәиө сүдүйүд оадөөөәәә оиөиө чидеөооөәөүи Үдэйн аагяаеи еө оиә аәәәүи оооә оооөеи о°н°еә оонәәә, аәөөөөәд;

- Өөөөөөөеи чидеөооөәөд өөөд аәәәәад и үяүеүә аадәәә- оүдүй иәиәдөи пәәаадд үеө аәөөәәаа үдөөүд, о°дөеи ооәү үсүй өөөеи өиәиөоә аиө аонәа ооәүоәаиү аөеә оүдүйә- әеи оүйү үсәеи и үяүеөеә идооәәәад чаад, и оиә оооәеи аөеә оүдүйә- әеи оүйү үсүй иү өөн о°дә и°ө° әүдөө үоәүяү, оүүиөе оиәәиәи үоәүяү и оиә үнү, аонәүи оиөиөн үдд оүдүйәүеә аөө үнү и оиә о°дөеи аәәооөеәааоәә аүдүй аәәооөнәи, оәи аадд идиөөни, аүеөүөүнүи аәөүи оәәәдд и үяүеүе идооөәд оүйнә ае аиөиө;

- Āaçḏūí oóoáé oóoéüā āaçað ýçyí øeð, àøeāeāo āýḏýý ááeāóóeāoāā oóāü òçí, oóóeééí ýðāýāeééí àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā āāḏāæ °ā°o çí òeèóóeāèò òeéò;
- Āçḏòāýe ì ýāýýeééēā ò°ò°eæ, àæeéēāð ò°ḏeéí ááeāóóeēāāüí -eā ççḏāeēā òí āí ḏòí ééí ò;
- Ò°ḏeéí áóāeòüí oóoáé oóoéüā ò°ḏeéí ááeāóóeēāāüí oóāāeāāí áāāeòüí çeé àæeéēāāāāí ā òýí àèò òāāeòāāā āýḏýýēýā- ēì ì íāí è, oóāü òçí eé àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçí eēā òí ḏóóeñāí ýñýðeēā øeēāð çí òeèóóeāèò áeé āí ēāí ò. Øeéýí āāí ñí ù òóoáé oóoéééí 6 áóāāð ççeēā çāñāí ì ýāýýeééēā ì ēí ì íeéòýā èè òí ā í ēāí òāí ì āýḏýýēýā-, çàðeāeāā-, çeé-èeāýý ççççēýā-, ì eéèççēýā-èéí àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā ì °í ì eéòéýò;
- Ò°ḏeéí āí ēí ì ìḏí í óóāèéí °ì -eéí ò°ḏ°íā°òḏ āāḏā, àæeé, çeé-èeāýý oóāāeāāí áāāð oóoáé oóoéüā òāí āāḏò ìḏí eòí ò ēì ì íāí eéí àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçí eé ì ýāýýeééēā āāḏáóóeæ āāñāí ááeóāāð, ì °í °í í°ò òí āí ḏòí é oóāāòāāí ā āýḏýý ááeāóóeñāí ēì ì íāí eéí ì ýāýýeééēā ì °ò°æ āāāòāāð, òýḏýā ì ýāýýeéýý āāḏāæ °ā°oāçé āí è āāðeí òāí āāḏò ìḏí eòí ò ýḏòeēā òāñāð ááeēāāð çí òeèóóeāð;
- Ì ííāí eüí ò°ḏ°íāeéí áeḏæ āýḏ çíýò òāñ āāḏāā- ēì ì íāí eóāüí òóāüòāā ýçyí øeā-æeéí ì ýāýýeééēā á°āeççēýòāýý ì āýāòāā àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā āýeāýḏýí āçeāýýḏ, ò°°æ, āçḏýí áāāð;
- Ñāí òççāeéí çí òeèóóeāð òí ḏí ì çíýò òāñ āāḏāā- ēì ì íāí eóāüí òāeēāí āāāð àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā āçḏýí āçeóýā áāāð ḏḏā òýí æýý áāāð, ì íāāí è àøeā óóāāḏeēñāí ì ýāýýeééēā ā- àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā òéēāāð, òýí āí āāðeāāāæóóeāð;
- Òóóeü, æòḏāì , ì āýāòüí òāḏeèòāí òýeāāàðe ááeēüā òāí āāð.

7.2.6 Мэдээллийн сан

- Í ēāí ḏeí ò çeēāāýḏēýe ýḏòeýò ææ ḏóóeí íýāæççāeéí àøeā òçḏòýā- æeíòýíý ýçāeéí ì ýāýýeééēā Āøeāð ì àeòì àeüí āaçaðð ò°āe°ḏççēýí íýāñýí áāaç áeé āí ēāí ò í ü ççeóýe. Ò°ḏeéí ááeāóóeēāāóóāüí ì ýāýýeééēā oóāāeāāāð ñí eéèeòí ò, òýeāóóeāð ì àðāí eçì āçḏāççēýòāýý Āøeāð ì àeòì àeüí āaçað, Āaçḏūí òí ñí ù āaçað, Òāðāāḏūí ḏḏ°íðeē āaçað, Òeñūí āçḏòāýe, Ñòāðeñðeéééí ḏḏ°íðeē āaçað, Ñāí òççāeéí çí òeèóóeāð òí ḏí ì, °ì -eéí òāḏeèeòāāí ü āaçað çýḏýā ááeāóóeēāāóóāüā òāí ḏñāí ì ýāñýí ñçeæýý áeé āí ēāí ò í ü ççeóýe.
- Óā íýāñýí ì ýāýýeéééí áāaçāā Ñāí āeéí ýàì , Óóóeü ççeéí ýàì , Óeñūí āçḏòāýe, Ñòāðeñðeéééí ḏḏ°íðeē āaçað, Òāðāāḏūí ḏḏ°íðeē āaçað, ìḏí í óóāèéí Çāñāā āāḏāüí Òāí āüí āaçað, Ì ííāí eüí ò°ḏ°íāeéí áeḏæ, Ì ííāí è Áāí eí ü Ñāí òççāeéí ì ýāýýeéééí àeāā, Òāāí óóeüí ḏḏ°íðeē āaçað, Áāeēāāðe òýí òýò

aaçað, Î ÒÐÁÑ áíēíí áónāā ōīēáíāāīō áāēāóóēēāāā ōāī āāðāō ÷ēēýēýýðýý ì ýāýýēēēā ìðóóēāō, ì ýāýýēēēā íýāōðýō ýðōēēā ōōñ ōōñāā íü îēāīæ, ōýīāō çīðēōóōēēāēōūā áēē áíēāīō;

- “Àøēā ōçðōýā÷ æēīōýíý ýçýā”-ēēí çíāýñíēē ì ýāýýēēēēí āāaçōāē áíēñííð ì ýāýýēēēēā áíāēēæ, îēíí íēēōýā ēē ōīā áíēāīō çað÷ì ūā ì ýāýýēēēēí ñāíā ōāāāāēāō ò°ðēēí ýðō áçōēē áāēāóóēēāāā íü áónāā áāēāóóēēāāāōāē ōāðēēōāí ōīðēðīēōīæ îēíí íēēōýā ōāðēì òýēāýðýýð, ōīāīðōīē ōōāāōāāíā ēē ōīā áíēāīō çīðēōóōēēāēōūā ōóōēüā ōōñāāæ °ā°ō.

7.2.7 Төрийн байгууллагын чиг үүрэг

- Êîììáíē òōñāāē ç°āø°ð°ē āāāō, ñóíāāō, øēēæççýō, āāðüōāāēñíūā áçðōāççýō, ò°ðēēí áāēāóóēēāāāōāē äýðýý áāēāóóēēāō, êîììáíēēā øēíýýð áíēíí °ð÷ē°í áāēāóóēēāō, çēē āæēēēāāāāíü ÷ēēýē íýí ýāāýō/ōāñāāāāō, °ì ÷ē°ā÷, ýðō áçōēē áēāāí ōóøāāēōāí, Äçðýì áçðōāççýō áíēíí Êîììáíēēí ōóðāē ōóóēüā çāāñāí áónāā ì ýāýýēēýý øēíý÷ēýōýā āāðāāō ççēēēēā øāāðāāō áāēāēāāð áçðōāýēēēí ì äýāōāā °ð÷ē°ēō ìðóóēāō. Òçíā:

- ōóōēēēí ýōāýýāēēí ōōāü ýçýì øēēēí çāāāðāāā
- ōóāüōāāí ü ì ýāýýēēē
- ōóāüōāā ýçýì øēā÷ēēí ì ýāýýēēē:
 - íýð,
 - çíāýñíēē áēāēēí áāēōāāēōūí äóāāāð
 - ò°ðñ°í îāíîî
 - çíāýñ ōāñāā
 - îðøēí ñóóō ōēñ îðíü íýð
 - ōēñ ò°ðēēí í°ē°ðýē ýōāýýā áāēāāā ýñýō ì ýāýýēēē /ççíā: öýðýā áāēāāā áíē äýēāýðýíāçē ì ýāýýēēē ìðóóēāō öýñýā/
 - îðøēí ñóóō āaçðúí áíēíí āæēüí òāýā
 - áónāūí °ì í°ñ ýðō öýðýāæççæ áóē ýñýō ì ýāýýēēē /ççíā: öýðýā ðēēí áíē äýēāýðýíāçē ì ýāýýēēē ìðóóēāō öýñýā/
- ōóāüōāā ýçýì øēā÷ēēí ōīēáíîðíē ýōāýýāēēí ì ýāýýēēē
 - íýð
 - çíāýñíēē áēāēēí áāēōāāēōūí äóāāāð
 - ò°ðñ°í îāíîî

çîðeöóöëäð. Í ëîí óëñúí æèøãýð ì ýãýéëëéí ì àýãðäã áóðóó ì ýãýéýë ì ðóóëäð ì ü ðóñãáé ç:éë-ëýëðýé ááéääá áà ì àýãðúã á°ãë°ðã°° ÷ ðàðëóóëääàðé ááéðúã óðàì ñàðëóóëäð äãáóó ðàèòàé. Õççí÷ëýí ì °íã° óãããð ãýì ð öýðãëéã ìíðëíð áíëíì æãçé í°ðö°ëä ì ýãýéëëéä áóðóó/ðóääë ãàðããñàí ãýããýð ýë ìíííð ì áãããëäë áçðããýã ó÷ðããñ ýíý ãñóóãëúã ì ýðãýæëëéí àæëúí öýñãëéí ñàí àë äçáí ýëðýã ðóëãóóðëáí çîðeöóóëäð;

- Õóóëüä ç°ð÷ëëéí ðàðëóóëääúí öýéáýðëéã ðóóëëéí ýðãýýã áíëíí ðóãü öçí ãýæ ýëããàðé ááéäëäð ðóóëü ðíãðíí æèä ðóñããð;
- Àøëã öçððýã÷ æëíðýíý ýçãëéí çíãýñíëé áçððãýëëéä óëñúí áçððãýëëéí áãçàð, ýñöçë áóðããããã÷ ýóãýýã ñííãíí øãëããðóóëäëðããð, ýðñãýëã ñóóðëëñàí ááéäëäð öýíáí áàðãëããæóóëæ, äçáí ýëð ãàðããæ ááéð, óëì àãð æëë áçð ñàëæðóóëäëð ðëéð.

7.2.11 Бусад санал зөвлөмж

- Ýðýí ñóðããëæëäð ñýðãççë÷ëä áíëíí ëðãýíëé íëéãì ëéí ááéãóóëëããóóã, ñóãëãã÷ëä, ð°ðëéí ááéãóóëëããúí ðàðëóóñàí àæëðíóóãúã ì ýðãýøççëýð, ÷ããããðæóóëäð, ñóðããëð çîðëíí ááéãóóëäð, ðóðøëããã ñóãëäð, öýãýí ä çîðëóëñàí äãðúí àãëãã áýëðãýð;
- Ì °íã° óãããð ãýì ð öýðýã áíëíí àøëã öçððýã÷ æëíðýíý ýçãëéí ðãëããðð ñóããëããã, äçí øëíæëëãýýã íýì ýããççëýð.

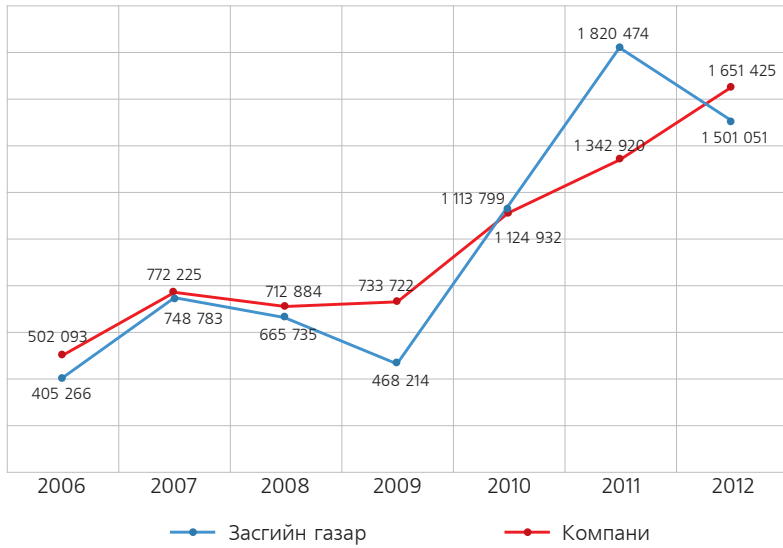
Ашигласан материал

1. https://eiti.org/files/BP/board_paper_30-4-b_beneficial_ownership_pilot_-_evaluation_report.pdf
2. 4th EU Anti Money Laundering Directive definition: <http://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>
3. The EITI Standard, EITI 2016
4. Board paper 30-4-B, Beneficial ownership pilot evaluation report, EITI International Secretariat, 2015
5. Mí í ãi èúí î éái ðëí ò çééäýðëýèééí èè òí ä áàéäèúí ñàí àà-èèäúí áàðàèääæóóèèè, Coffey International Development Ltd (Èí ò òè Èí ò àðí áéøí è Ááääèí ì ì áí ò èí ì ì áí è) 2010
6. Transparency International, Policy Briefing #02/2014
7. Mongolia Country Strategy Note, Natural Resource Governance Center, 2015
8. Transparency International, Technical Guide, Implementing the G20 Beneficial Ownership Principles, 2015
9. ì í äñýí òóóèü, 1999
10. Áàèèäúí ýñðýá òóóèü, 2006 î í
11. Èí ì ì áí èéí òóðàé òóóèü, 2011 î í
12. Ì ÓÁÒÑÒ òóðàé òóóèü, 2013 î í
13. Í ÁÍ ÁÓÄÑÇÄÑÇÓÑ òóðàé òóóèü, 2012 î í
14. Áái éí ù òóðàé òóóèü, 2010 î í
15. Àøèäò ì àèòì àèúí òóðàé òóóèü, 2006 î í
16. Áàçðúí òì ñí ù òóðàé òóóèü, 1991 î í
17. Ö°ì èéí ýí àðàèéí òóðàé òóóèü, 2009 î í
18. Óèñúí àçðàýèèéí Áð°í òèé òóóèü
19. Ì î í ãí è áái éí ù Ñàí òççàèéí äýì ò òýðýàðýé òýì òýò òýèòñèéí ýðò ççéí áàéääè
20. Óèñúí àçðàýèèéí Áð°í òèé ààçðúí Àçðàýèèéí ààçðúí ýðò ççéí áàéääè
21. Ö°ð°í ä° ì ðèí äúí ì ýäççèèéí çàð-èì
22. Ö°ðèéí áàéäóóèèääóóä /ÑÇÓ, Ì ÓÁ, ÁÌ Á ä ì /-úí òàééääí àèòúí ñòàí ààðò
23. ä°ääèèéí óððàé-2, Ì î í ãí è Óèñúí Ì Ì ÈÓÄÑ-úí 2012-2013 î í ù òàééái ä òèéñýí àçí øéí àèèäýý
24. ÓÈÖ, ÓÈÖ-úí Óóóèü ççéí Áàéí äúí òì ðì î í ù òì äòì î èóóä
25. Çàñàèéí ààçðúí òì äòì î èóóä
26. Áð°í òèé ñàéäúí òóðàèèóóä
27. Ñàéäúí òóðàèèóóä
28. Àøèäò ì àèòì àèúí ààçðàñ áàðàèñàí àçðýì , æòðàì
29. Áóñää ì àðàðèèè

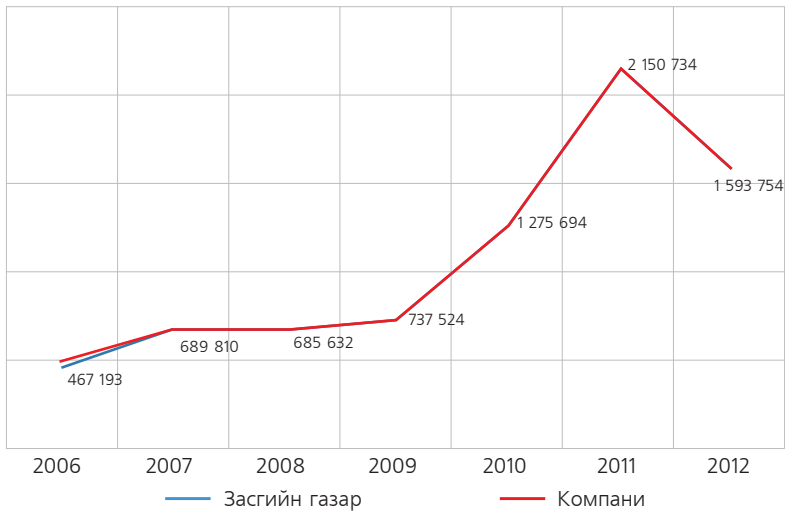
òàèèàí àààð ñàí òççæéí çí ðèèòóóèàèò, òí èáí àáíò òóóèü òí àòííì æéí ì ýáýýéýè, óèñúí ò°ñ°àò áçðòáýááýýáçé ì ðèíáí, íèéò çéèááýðéýèèéí òýì æýý áí èíí çéèááýðéýèèéí °ðò°á çýðýá ì ýáýýèèèèá çàààèè òóñáàò òààðäèèáúá òí áí ðòí èéæ, èí áýñí ýýðýý ì èáí ðèíò çéèááýðéýèèéí ñàèáàðò ðèèð òèíý÷èýèèèá ýð÷èì æççèñýí. Òççí÷èýí òóñáè ç°áø°ð°è çýðýá ì ðèíáúí áóñ çàðèì ì ýáýýèèèèá °ì í° íü òàèèèáí æéí òàì ò òçðäççèáýá áàèèáí áí è òèíý Ñòáí ààðòúí ààáóò òàòèì òýèáýðýýð áàèðòóóèáí ì ýáýýéýò òààðäèèáà òàáüæ áàéíà. 2013 ìí á Í-ÈÒÁÑ-úí Ñòáí ààðòààð àøèá òçðòýá÷ æèìòýíý ýçæéí ì ýáýýèèèèí ñàíá àèé áí èáíò ç°áè°ì æèèá àèøççí ì ðíóóáá °á÷, óèì ààð 11 óèñ /+3/ àøèá òçðòýá÷ æèìòýíý ýçæéí ì ýáýýèèèèá èè òí á áí èáíò òðððèèòáá ì ðíèèòæýý. 2016 ìí áýóýá 29 óèñ óá ì ýáýýèèèèá èè òí á áí èáíò òç÷èí ÷àðì àèèò áàðááí àæèèèæ áàèáà áà ì áí ì áí ì ð àèøççí 9 óèñ Í-ÈÒÁÑ-úí òàèèèáí ààà °ðèéí ì ðí ù ýíý ñàèáàð áàòü àøèá òçðòýá÷ æèìòýíý ýçæéí ì ýáýýèèèèá èè òí á áí èáí ì á áàéíà. Í-ÈÒÁÑ ìü ñàéí áòðúí òýðýáæèèèèá áýì æáýá áí èí á÷ 2016 ìí ù òèíý÷èýáñýí Ñòáí ààðòúí ààáóò 2020 ìí ù 1 áçáýýð ñàðúí 1-í èé áí òí ð Í-ÈÒÁÑ-úí àèøççí óèñ ì ðíóóá °ðèéí “àøèá òçðòýá÷ æèìòýíý ýçýá”-èéí ì ýáýýèèèèá èè òí á áí èáí ñí í áàéò ççðýá òçéýýò áí èèí.

Í èíí òàèèí ì ðíèèòíò Ææèíí òýñýá (Í ÒÍ Æ Ò) ìü àèøççí óèñúí Í-ÈÒÁÑ-úí òýðýáæèèèè, çð áçí áí èíí Ææèíí ò°è°áè°á°í á òóñááñáí àæèíí áçéòýðáýèèèá òýíáí áàòàèáààæóóèàò ççðýáòýè àæèèèááá. Áàòàèáààæóóèàòúí çí ðèèáí ìü Í-ÈÒÁÑ-úí òýðýáæèèèèá áàðñáí àðèò áýáøèèá áèà áààñáí çíýèáýý ðèèèáýí òóòàéí çéè ýáòüá òààøèè óèàì ñàèæðóóèáí çð í°è°á í ýì ýááççéýðýá ýì àð àðáá òýì æýý àá÷ òýðýáæççéýò òààðäèèáàòàèè òí àòí ì òí á ì ðèáí á.

Зураг 2. Засгийн газрын хүлээн авсан орлого, Компанийн төлсөн төлбөр 2006-2012 он аудитын өмнө⁵⁷/сая төгрөг/

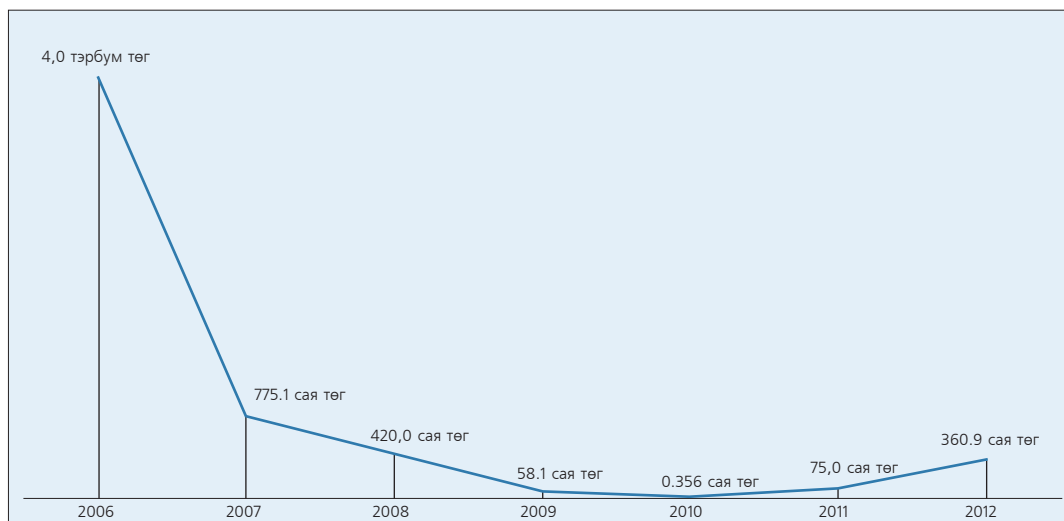
Зураг 3. Засгийн газрын хүлээн авсан орлого, Компанийн төлсөн төлбөр 2006-2012 он аудитын дараа/сая төгрөг/

57 Үүнийг 2012 оны аудитын өмнөх өөрчлөлтөөс үндэслэн үзүүлж байна. 2012 оны аудитын өмнөх өөрчлөлтөөс үндэслэн үзүүлж байна.

Зураг 4. Засгийн газрын хүлээн авсан орлого, компанийн төлсөн төлбөр хооронд гарсан тайлбарлагдаагүй үлдсэн цэвэр зөрүү 2006-2012 он

/нàÿ òããð°ã/

Çаңааеéí ààçдúí 2012 ííú 222 òííò òíàòííëííð ýíýòçç Ñàíàà-èèãúà òýдýãæççëýöÿ Ñàíàеéí ÿàì, Õóè òóðòàеéí ÿàì, Àаеáаеü íð-еí, ííãííí ò°аеèеéí ÿàì, Õàòàаδúí àð°íòèè ààçàð, Àааèеéí àð°íòèè ààçàð, Àøèãò ì àèòì аèúí ààçàð⁵⁸, Àаçдúí òíííú ààçàð⁵⁹, Õ°ì èеéí ýíàðàеéí ààçàð, Ì ýдãÿæèèеéí öÿíàèòúí àð°íòèè ààçàð, Õ°ðèеéí òì-èеéí òíðíí, аеéí àã, íеéñëÿе, ñòì, æççðàеéí Çаңаа àаδàа íàð íðíèòò ççдýã°ãñ°í àаеíà. Ýааÿýð íðíèòòíà-аúí °ãñ°í ì ÿáÿÿëÿе, òàеéаíà íÿàòáÿí Çаңааеéí ààçдúí íÿããñÿí òàеéаí àаδàаããã àí èæÿÿ.

Õóñ ñàíàà-èèãúà òýдýãæççëýö àæèúí òçдýÿíà ñàеáаδúí ÿàì íàãñ “Ì èáíðèòò çèèãÿýдëèеéí èè òíà àаеáеüí òóðàе” òóóèèеéí ò°ñèèèã 2013 ííííñ ÿèÿí àíèíàñðóóèæ ÕÈÕ-à òðã°í ì ÿàççëñÿí. Õèì àаδ òã òóóèèеéí ò°ñèèèã Ýдãÿñ àáÿеãèеéí àíèèíàúí ç°ае°è°òð òÿëÿèòççèæ “Ýдãÿñ àáÿеãèеéí ñàеáаδúí èè òíà àаеáеüí òóðàе” òóóèèеéí ò°ñ°è àíèèíí, ÕÈÕ-à òðã°í àаδüñàí àаеáаã. Ì-ÈÒÀÑ-úí 2015 ííú Àæèúí ò°è°ае°ã°íà òã òóóèèеéí ò°ñèèèèã ÿöÿñëÿí àаδèòóèèàòàаð òóñããñàí àíèíà- íãííèеéí àаеáеãàаð òã òóóèèеéí ò°ñ°èà çàð-ì úí ç°ðççдýе òÿà òÿáÿí ñàíàè àаδ-, ÕÈÕ-úí ÝÇÀÕ- ííñ àаеáòóèèããñàí Àæèúí òÿñÿà òã òóóèèеéí ò°ñ°è àÿÿð àæèèèæ àаеí à⁶⁰.

58 Õóó-èí íÿдÿÿð

59 Õóó-èí íÿдÿÿð

60 Çаңааеéí ààçдúí ãèè ææèèèãããã ì ò°ò°еá°ðèеéí àаеáëÿеöÿ òèеñÿí öÿíàèò-øèí æèèãÿÿ. Çíÿеáÿÿí èè òàеéаí, Õóè òóðòàеéí ÿàì, 2015/07/06

oóauúòàà ýçýì øeä+eéí ýonëéí òì +e°ä+eéí ì ýäýýëëëä òíäðóóëäò àñóóëää öýðýäëýäe ýöýëñýí⁶². ˘ çìëë çð äçìä ì éáí ðëíð ñäéäàðð çéë æeëëëäääää ýáóóëæ áóé íëéó ëí ì ìáí èóáääñ òäéëáí äää ääðääæ °añ°í ëí ì ìáí èóáúí 12,7 óóáú⁶³ íü ýçäééí öýý ì ýäýýëëëä ääðääñáí ááéí ä. Öýððçç ì ýäýýëýë íü àøëä öçððýä+ æéí öýíý ýçäééíð àèø ðäðëí óóóëüä çañáí óóáúòàà ýçýì øeä+æéí ì ýäýýëýë ááéä. Í °í Í ìíáíë Öëñ “àøëä öçððýä+ ýçýì” äýæ +óòàì öýíëëä ì ééäí ò ðäéäàð ðóóëü òí äòí ì ì æééí íýð òí ì ü, ì í ì òí äí ðòí ëéí èòüä ýäáýýð ææ äóóéí í ýäæýýñ òäéëáí ääðáóóëäò, ì ýäýýëýë óóäëóóëäòääñ °í í ° ääðäääççé ááéí ä.

Í -ÈÖÁÑ-úí öçððýýí ä òí äí ðòí ëéí äänñí ì ì ì ð⁶⁴ °í °°äðééí ááéëëääð ì éáí ðëíð ñäéäàðð çéë æeëëëäääää ýáóóëæ áóé óóë óóððäéí 1800 ääðóé ëí ì ìáí ëéí ì ýäýýëýë òí äí ðòí ë öýì æýýíä èè áí ëñí òýäèè + öýððçç ì ýäýýëëëéí áääçää àøëäëäð ááéääè íü ð°ðééí ááéäóóëëääóóáúí áóíä ð°äééé°í ñäéäðäääççé äýäýä äçáí ýèèéä 2015 ì íä çìèèíí ááéäóóëëääñáí Í -ÈÖÁÑ-úí ì äýñíëè +óóëääí ääð ääðääñáí ááéäää. Í °í 2015 ì íä ð°í äë°í äëéí ááéäóóëëääääñ äçéöýðäýñýí Í ì íáí ë Öëñúí Í -ÈÖÁÑ-úí Öóðøëèòúí áàðäéääææóóëäèòúí ðäéëáí äääñ ðäðäòää Í ì íáí ë Öëñ íü Í -ÈÖÁÑ-úä öýðýäæççéýöýä öç+éí +äðí äéèð ääðääæ, áääääççé àì æéèð, äýäøèè ääðääñáí öýäèè + òääøëä áí óääð+, ää+ öýðýäæççéýö øäðäëäääðäé ì éíí àñóóääè óóëääì ääæ ááéääää äóðñáí. Ýíý íü òääøëä ýíý +èäëýëýýð ääðèí ò ì òí ðí ëäí ì íä ñóððëëñáí ñóääëäää èöýýöýí +óòäè ááéääää òäðóóëæ áóé.

Öýäéëäýýð Í -ÈÖÁÑ-ä íýäáýò íü ðóòäéí óëñ ì ðí ò ñäéí äóðúí öýðýä áí ëíä+ íýäýíð æèøççì ì ðí òí áí ëñí ò óóáúä ì éíí óëñúí °í í ° ðäðèóóëäääðäè ðáí ääð øäðäëäääðäè ðì .

Í ì íáí ë Öëñ ääëèää öýýë ðäðóóëü, ì °íä° óäääð, ðàðäàðääñ çäéëñòëéó çýðýä äýì ò öýðýäðóýë öýì öýö +èäëýëýýð íýëýýä äðää öýì æýý äñáí. Áäëëäúí ýñðýä óóóëëéä 2006 ì íä ñí ðòíí áàðäæ, áäëëääðäé öýì öýö ì éíí íéèðééä ñí, í äýäýýðççéýö, áäëëääñ óðüä+èèáí ñýðäëééýö, áäëëäúí äýì ò öýðäééä èèðççéýö áí ëíí óóóëüä çañáí ð°ðééí äéääí òäää+äúí ð°ð°íä° ì ðëí äúí ì ýäççéäééä ääðáóóëäò, öýíäð, ì °ðä°í øäëääò çýðýä ççðýä äçðéé Áäëëääðäé öýì öýö ääçðüä 2007 ì íä ááéäóóëëñáí. Öääøëäää 2014 ì íä ð°ðééí ááéäóóëëääúí çéë æeëëëääää, óóääëääí áääèð, ð°éä°ð, çäðäëúí ðäéëääí äèúí èè òíä ááéäëüä ðáí ääð çìðëéñíð Øëéýí ääí ñí ò ðóòäé óóóëü, 2012 ì íä Í ëéèðééí äéääíä íéèðééí áí ëíí óóäëéí àøëä ñí íéððöüä çìèèóóóëäò, àøëä ñí íéððöüí ç°ð+è°°ñ óðüä+èèáí ñýðäëééýö ðóòäé óóóëü, 2013 ì íä Í °íä° óäääð áí ëíí ðäððíðèçì úä ñáí öççæççéýöðóýë öýì öýö ðóòäé óóóëü áàðäëñáí íü áäëëää, öýýë ðäðóóëü, ì °íä° óäääð, ðàðäàðúí çäèèéáí, èóéääð áí ëíí óóóëü áóñ áäääì ääé ááéääè äéé áí ëäíð çýðýä äýì ò öýðýäðóýë öýì öýö, ð°ðééí äéääí òäää+äúí ðäðèóóëäää, ñ ççéä ñäéäðóóëäò, ð°ðééí óóääëääí áääèð, ðóñääé ç°ä°ð°ð°é ì éäíð çéë æeëëëäääää íýýèðóýë, èè òíä áí ëäíð çìðëéñíð èèéæ áóé ð°ðééí äðää öýì æýýí èè íýäýýöýí öýñýä ðì .

62 2013 ì í ò Í -ÈÖÁÑ-úí ðäéëáí äééí Öääñðäèð-22 (óóóääñ 207-220)
63 EITI Board paper 30-4-B beneficial ownership pilot evaluation report, 2015
64 Óóë óóððäéí ì éáí ðëíð áí ëíí ðäéäóóëúí ðóñääé ç°ä°ð°ð°é ýçýì øeä+